

We can't direct the wind but we can adjust the sails

Johanneke van Zwieten en Ineke Roos

In opdracht van: STEK Jeugdhulp, Midden- Holland

Met dank aan Ria Peters en team gezinshuizen STEK Jeugdhulp, Midden- Holland.

Begeleider Christelijke Hogeschool Ede: Marcel Tiemensma

23 mei 2012

© Christelijke Hogeschool Ede, mei 2012

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	5
2. Achtergronden van het project	7
2.1 Onderwerp	7
2.2 Probleemstelling	7
2.3 Vraagstelling	8
2.4 Relevantie	9
2.5 Doelstelling	9
3. Methode en resultaten	11
3.1 Methode	11
3.1.1 Literatuuronderzoek	11
3.1.2 Resultaten literatuuronderzoek	11
3.1.3 Enquêtes	12
3.1.4 Interviews	12
3.1.5 Controle onderzoek	12
3.2 Respondenten en proefpersonen	13
Figuur 1	13
3.3 Meetinstrumenten	14
3.3.1 Enquête gezinshuisouders	14
3.3.2 Enquête gezinshuiskinderen (buiten Stek)	14
3.3.3 Enquête hulpverleners	14
3.3.4 Interview gezinshuisouders	15
3.3.5 Enquête gezinshuiskinderen Stek Jeugdhulp	15
3.3.6 Controle onderzoek	16
3.3.7 Resultaten praktijkonderzoek	16
3.4 Procedure	17
3.4.1. Wat is een perspectief biedend gezinshuis?	17
3.4.1.1 Beantwoording onderzoeksvraag 1	17
3.4.2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	18
3.4.2.1 Beantwoording onderzoeksvraag 2	19
3.4.3. Wat zeggen gezinshuisouders van het belang om de kracht van de gezinshuizen centraal te stellen?	19
3.4.3.1 Beantwoording onderzoeksvraag 3	19
3.4.4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze methodiek?	20
3.4.4.1 Beantwoording onderzoeksvraag 4	20
3.4.5. Wat geven gezinshuisleden aan wel- en niet helpend te vinden binnen de manieren om de kracht van het gezinshuis te vergroten?	21
3.4.5.1 Beantwoording onderzoeksvraag 5	22
3.4.6. Wat zegt de theorie over de thema's die de draagkracht van het gezinshuis zouden kunnen vergroten?	23
3.4.6.1 Beantwoording onderzoeksvraag 6	23
3.4.7. Wat zegt de theorie over de Muzisch Agogische Methodiek en op welke manier deze methodiek aansluit bij de doelgroep?	26
3.4.7.1 Beantwoording onderzoeksvraag 7	26
4. Het product	28
4.1 Van theorie naar methodiek	28
4.2 Doelstelling vooraf	29
4.3 Gedurende het onderzoek	29
4.4. Achtergrond methodiek	29
5. Discussie en conclusie	30

5.1 Terugblik op de onderzoeksvraag.....	30
5.2 Terugblik op de producten.....	30
5.3 Kritische blik.....	31
5.3.1 Beperkingen onderzoek.....	31
5.3.2 Beperkingen methode.....	31
5.4 Betrouwbaarheid en validiteit.....	32
5.5 Aanbevelingen.....	33
6. Literatuurlijst.....	34
7. Bijlagen.....	36
7.1 Samenvatting.....	37
7.1.1 Onderwerp.....	37
7.1.2 Doelstelling.....	37
7.1.3 Methode.....	37
7.1.4 Resultaten en conclusies.....	37
7.1.5 Het product.....	37
7.2 Reflectie beroepspersoon.....	38
7.3 Enquêtes.....	40
7.3.1 Enquête gezinshuisouders buiten Stek Jeugdhulp.....	40
7.3.2 Resultaten enquête gezinshuisouders buiten Stek Jeugdhulp.....	44
7.3.3 Enquête gezinshuiskinderen buiten Stek Jeugdhulp.....	51
7.3.4 Resultaten enquête gezinshuiskinderen buiten Stek Jeugdhulp.....	54
7.3.5 Enquête gezinshuiskinderen Stek Jeugdhulp.....	60
7.3.6 Resultaten enquête gezinshuiskinderen Stek Jeugdhulp.....	63
7.4 Interviews.....	69
7.4.1 Interviewvragen gezinshuisouders.....	69
7.4.2 Uitgewerkte interviews gezinshuisouders.....	70
7.4.3 Labelschema interviews gezinshuisouders	99
7.5 Controle onderzoek.....	129
7.6 Procesverslag	130

1. Voorwoord

Aan het begin van studiejaar vier stonden wij voor de keuze welke richting we op wilden met ons afstuderen. We stelden ons voor ogen dat we een muzische methodiek zouden ontwikkelen die de doelgroep vooruit zou helpen met een bepaald probleem. Daarbij was onze belangrijkste motivatie om een product te ontwikkelen dat ook daadwerkelijk gebruikt zou gaan worden en dus goed aan zou sluiten bij de vraag van de instelling.

Dit laatste klinkt u misschien wat vreemd in de oren. Nu moet u weten dat een groot(!) gedeelte van de (HBO-)afstudeeronderzoeken in de kast verdwijnt door allerlei uiteenlopende redenen. Dit was, zo besloten wij, iets wat wij ten allen tijde wilden voorkomen.

Vanuit deze gedachte besloten we op zoek te gaan naar een instelling die zelf een vraag had aan ons. Op die manier, zo dachten wij, had de instelling een reële vraag (en niet een vraag die wij bedacht hadden en per gratie bij de instelling mochten onderzoeken). Door deze vraag zouden we meer kans hebben op het daadwerkelijk gebruiken van het product dat we af zouden leveren. Stek Jeugdhulp kwam met zo'n vraag. Zij waren enthousiast over het karakter van het muzische werken en vroegen ons aan de slag te gaan met het vergroten van de draagkracht van de gezinshuizen.

Een gezinshuis is een huis met een daarin wonend gezin, bestaande uit ouder(s) met door Jeugdzorg geplaatste kinderen en eventuele eigen kinderen. Dit gezinshuis is bedoeld voor kinderen die beter gedijen in een gezin dan in een leefgroep. De gezinshuizen waar wij de methodiek voor ontwikkeld hebben, nemen kinderen op in hun gezin, die daar tot hun zelfstandigheid (om en nabij hun 18^e levensjaar) mogen blijven.

Het gezinshuis vormt een gemêleerd gezelschap. In de praktijk betekent dit, dat er zich de nodige obstakels (positief en negatief) voordoen. Wanneer de negatieve obstakels de boventoon lijken te voeren, is het soms lastig de positieve aspecten te blijven zien. Het gezin kan dan terecht komen in een negatieve spiraal. De methodiek die wij ontwikkeld hebben, is gemaakt om de focus van het gezinshuis te leggen op de positieve punten en daarmee de draagkracht van het gezinshuis te vergroten. De hoofdvraag van dit onderzoek is dan ook: 'Wat zijn de muzische mogelijkheden om de kracht van de gezinshuizen centraal te zetten binnen de perspectief biedende gezinshuizen van Stek Jeugdhulp Midden- Holland?'

Om zicht te krijgen op punten die deze draagkracht zouden kunnen vergroten, hebben wij een onderzoek uitgevoerd. Binnen dit onderzoek hebben wij onder andere gezinshuisouders geïnterviewd. Tijdens deze interviews met de gezinshuisouders zijn wij onder de indruk geraakt van het zware werk dat zij verrichten en de manier waarop zij hier mee omgaan. Gezinshuisouders waren open en eerlijk in de gesprekken die we met hen hadden. We hebben daardoor veel aan hun inbreng gehad. Sterker nog, zonder hun inbreng was de gehele methodiek niet tot stand gekomen. Wij willen hen daarom nogmaals, via deze weg, bedanken voor de tijd die ze voor ons vrijgemaakt hebben.

In dit onderzoeksverslag vindt u de (theoretische) verantwoording van de diverse stappen die genomen zijn om tot de muzische methodiek te komen. Door middel van deze verantwoording willen wij de betrouwbaarheid van het product vergroten. In hoofdstuk 2 vindt u de achtergronden van het project, we gaan dan in op de diverse punten die de essentie van dit onderzoek duidelijk maken. In hoofdstuk 3 richten we ons op de wijze waarop het onderzoek is uitgevoerd en de resultaten die dit opleverde. De resultaten zijn verwerkt in de methodiek die kort verantwoord wordt in hoofdstuk 4. Als laatste blikken we in hoofdstuk 5 terug op het onderzoek en bekijken we kritisch de stappen die gezet zijn en wat hierin anders gekund had. In dit hoofdstuk wordt ook de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek besproken. Hoofdstuk 6 en 7 vormen de literatuurlijst en de bijlagen. Los van dit onderzoeksverslag bestaat er nog een extra bijlage, dit is de methodiek waar dit onderzoek aan ten grondslag ligt.

We willen een aantal mensen in het bijzonder dankzeggen. Dit betreft als eerste Stek Jeugdhulp, waar wij mochten afstuderen. Het kernteam van Stek Jeugdhulp Gezinshuizen willen wij in het bijzonder bedanken voor hun enthousiast meedenken tijdens het onderzoek en de waardevolle feedback die zij ons gaven, waardoor we de methodiek meer passend konden maken op de gezinshuizen. Ook Ria Peters, onze afstudeerbegeleidster van Stek Jeugdhulp, die ons begeleidde. Marcel Tiemensma, onze afstudeerbegeleider vanuit school, willen wij hartelijk bedanken voor het geduld dat hij met ons had tijdens het onderzoek, de tijd die hij voor ons vrijmaakte, en de snelle beantwoording en kritische feedback waardoor wij snel verder konden met ons onderzoek.

Aan het einde van deze afstudeerperiode kijken wij terug op een interessante en leerzame tijd, waarin wij veel werk verzet hebben. We willen als laatste elkaar bedanken voor deze leuke en gezellige periode en de (bijna) vlekkeloze samenwerking en we hopen in de toekomst, als we oud en grijs geworden zijn, nog vaak te praten over de perikelen rondom het afstuderen☺.

Johanneke van Zwieten & Ineke Roos
1 mei, 2012

2. Achtergronden van het project

“...daarna was het echt heftig. Toen moest ik echt de teugels aan gaan trekken. Kinderen die een charmeoffensief hielden, maar ondertussen iedere keer uit hun dak gingen en de boel verpestten. Ik werd zelf steeds meer moe. Slapen deed ik niet meer, omdat ik een kind had die de boel weg jatte wanneer ik op bed lag.” Gezinshuisouder, 2012.

In dit hoofdstuk zullen we ons focussen op het probleem dat de instelling aandroeg, de opbouw van het onderzoek en het doel van het onderzoek. Op die manier willen we de aanleiding van het onderzoek op meerdere manieren belichten en inzicht geven in de achtergronden van het project.

2.1 Onderwerp

Stek Jeugdhulp Midden-Holland biedt hulp aan kinderen en jongeren. De gezinshuizen maken deel uit van deze hulp. In een gezinshuis wonen een of twee gezinshuisouders met kinderen, die door jeugdzorg bij hen geplaatst zijn, en eventuele eigen kinderen. Deze gezinshuisouders wonen en werken 24 uur per dag, 7 dagen in de week in dezelfde omgeving. Er is voor hen geen mogelijkheid om, zoals de gemiddelde hulpverlener, na een drukke dienst de deur achter zich dicht te trekken en de problematische situaties even naast zich neer te leggen. Dit zorgt ervoor dat het gezin een complex bestaan leidt, waarin het weleens lastig is een juiste balans op te maken tussen negatieve en positieve situaties en gevoelens. Op die manier lijken problemen soms de boventoon te voeren en kunnen de gezinshuisouders terecht komen in een negatieve spiraal.

Stek Jeugdhulp gaf ons de opdracht om op muzische wijze de draagkracht van het gezinshuis te vergroten. Zij gaven aan dat het probleem ontstaat in de combinatie wonen en werken en in het ergste geval tot uiting komt in het overwerkt raken van de gezinshuisouders. Door gezinshuisouders meer te laten werken vanuit hun kwaliteiten, willen zij de draagkracht van het gezinshuis vergroten. Wanneer de focus gelegd wordt op kwaliteiten, worden positieve aspecten meer zichtbaar. Het doel hiervan is om handvatten te creëren, die de gezinshuisouders bij de zojuist beschreven negatieve spiraal weg houden.

2.2 Probleemstelling

In bovenstaand onderwerp beschreven wij de situatie binnen de gezinshuizen die door Stek Jeugdhulp aan ons voorgelegd is. Zij gaven ons de opdracht een muzische methodiek te ontwikkelen die ingaat op de volgende probleemstelling: ‘Binnen de gezinshuizen van STEK Jeugdhulp ligt de nadruk veelal op de complexe situaties van het gezin waarin zij zich 24/7 bevinden. De kracht van het gezinshuis raakt hierdoor vaak uit het zicht’.

Wanneer wij de literatuur bezien op het thema draagkracht vertelt zij ons het volgende:

“De draagkracht wordt bepaald door twee factoren: de eigen competenties en de sociale steun die hij of zij ervaart. De draaglast wordt bepaald door de eisen die aan de persoon gesteld worden en door de specifieke stressfactoren in iemands dagelijks leven.

De balans bereik je door de persoon te ondersteunen, te begeleiden en te trainen. Anderzijds door de omgeving te bewerken: zorgen dat stressfactoren een minder grote rol gaan spelen, zorgen dat positieve krachten in iemands omgeving worden gemobiliseerd en versterkt, iemand (tijdelijk) ‘ontslaan’ van een of meerdere taken.”¹

Hulpverlening vanuit het balansidee wil zeggen dat men de draagkracht en draaglast in evenwicht wil krijgen en houden. Door de methodiek die wij gaan ontwikkelen willen wij de draagkracht van het gezinshuis vergroten, om zo een betere balans te creëren tussen de draagkracht en de draaglast. Wij doen dit door ons te richten op zowel de draagkracht als de draaglast.

¹ Bassant, J. & Roos, de S. (2010). Methoden voor sociaal -pedagogische hulpverleners. Coutinho: Bussum.

Draagkracht: Wij maken de eigen competenties meer zichtbaar door ze te benadrukken in de opdrachten en versterken, ook door de opdrachten, de gezinsbinding om op die manier de sociale steun te vergroten.

Draaglast: Wij richten ons binnen de methodiek onder andere op de bewustwording. Op die manier willen we bereiken dat de gezinshuisleden zich bewust worden van de eisen die ze aan elkaar en zichzelf stellen. Ook willen we de stressfactoren verminderen door de positieve aspecten en kwaliteiten te benadrukken.

Balans: Door middel van de methodiek willen we de gezinshuisleden ondersteunen en trainen. Dit doen wij door de omgeving, het gezin en het individu, te bewerken. De thema's die in de methodiek behandeld worden, zorgen ervoor dat positieve aspecten worden gemobiliseerd en versterkt. Op die manier hopen we de draagkracht te vergroten.

In bijlage 7.2 kunt u de reflectie vinden over het afstudeerproject, gerelateerd aan de Creatieve professional. Deze zijn, samen met een aantal andere aspecten, in één reflectie uitgewerkt, om zo het overzicht te houden op het onderzoek en, tegelijk, onze persoonlijke visie.

2.3 Vraagstelling

In bovengenoemde probleemstelling beschreven we een probleem dat zich voornamelijk uit op microniveau: het gezinshuis. De methodiek die wij zullen ontwikkelen heeft als doel veranderingen te bewerkstelligen binnen het microniveau. Vanuit dit doel willen wij de methodiek zo passend mogelijk maken op de vraag van de gezinshuizen. Wij hanteren daarom binnen ons onderzoeksgedeelte een hoofdvraag die we uiteensplitsen in een aantal deelvragen. Op die manier willen we gestructureerd het onderzoeksgedeelte doorlopen, om zo tot een reële conclusie te komen.

Hoofdvraag: 'Wat zijn de muzische mogelijkheden om de kracht van de gezinshuizen centraal te zetten binnen de perspectief biedende gezinshuizen van Stek Jeugdhulp Midden- Holland?'

Om antwoord te geven op deze vraag behandelen wij de volgende deelvragen:

1. Wat is een perspectief biedend gezinshuis?
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?
3. Wat zeggen gezinshuisouders van het belang om de kracht van de gezinshuizen centraal te zetten?
4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze methodiek?
5. Wat geven gezinshuisleden aan, wel en niet helpend te vinden binnen de manieren om de kracht van het gezinshuis te vergroten?
6. Wat zegt de theorie over de thema's die de draagkracht van het gezinshuis zouden kunnen vergroten?
7. Wat zegt de theorie over de Muzisch Agogische Methodiek en op welke manier deze methodiek aansluit bij de doelgroep?

Deze deelvragen willen wij beantwoorden door middel van een literatuuronderzoek en een praktijkonderzoek dat bestaat uit interviews, diverse enquêtes en een controleonderzoek. Op die manier willen wij achter de aspecten komen, die de draagkracht van de gezinshuizen kunnen vergroten. Omdat de methodiek bedoeld is voor de gezinshuizen, het microniveau, willen wij ons binnen ons onderzoek ook voornamelijk op hun mening focussen. Dit betekent in de praktijk dat we geen diepgaand literatuuronderzoek doen naar eventuele aspecten die we in de methodiek kunnen behandelen. We willen de methodiek zo aansluitend mogelijk maken en richten ons daarom vooral op de directe mening van de gezinshuisleden. We behandelen de punten die zij zelf aandragen.

Onze focus op het microniveau betekent niet dat we het meso- en macroniveau niet bij ons onderzoek betrekken. De belangrijkste uitspraken binnen dit onderzoek worden wel gedaan aan de

hand van de resultaten van het onderzoek binnen het microniveau. De instelling, die het mesoniveau vertegenwoordigt, bepaalt uiteindelijk vanuit zijn professie welke aspecten daadwerkelijk behandeld zullen worden binnen de methodiek. Ook trekken we ons onderzoek breder, naar een aantal gezinshuizen buiten Stek Jeugdhulp, en betrekken op die manier het macroniveau bij ons onderzoek.

Wanneer het project afgerond is, verwachten wij een muzische methodiek te kunnen overhandigen aan Stek Jeugdhulp, waarmee op creatieve, speelse en ontspannen wijze de kracht van het gezinshuis centraal komt te staan en de draagkracht vergroot wordt.

2.4 Relevantie

Vanuit Stek Jeugdhulp werd duidelijk aangegeven dat een positieve kijk op de werkelijkheid van groot belang kan zijn in het dagelijkse leven van de gezinshuisleden. Zij worden met een complex aantal problemen geconfronteerd en kunnen hierdoor de positieve aspecten uit het oog verliezen. Dit verlies van een positieve kijk maakt het werk extra zwaar. Stek Jeugdhulp wil de gezinshuizen een alternatieve manier bieden om met situaties om te gaan. Een manier, waarbij de aandacht gevestigd wordt op positief denken, en waarop men op speelse en ontspannen wijze te werk gaat. Hulpverleners met de focus op kracht en kwaliteiten is een voorwaarde die uitstekend past bij de muzische methodiek. Een methodiek die op een creatieve manier de draagkracht van het gezinshuis kan vergroten.

Wanneer wij de probleemstelling bezien vanuit de literatuur valt het ons op dat er in geringe mate informatie te vinden is over gezinshuizen. De oorzaak hiervan is waarschijnlijk dat de manier van hulpverleners via gezinshuizen relatief nieuw is. Dit betekent voor ons dat er binnen de literatuur geen informatie te vinden is over onze probleemstelling. Dit, terwijl het probleem zeer actueel is. Binnen een actuele documentaire (BV. Het gezin²) wordt ingegaan op hetzelfde probleem als waar dit onderzoek om draait. Aandacht voor het probleem komt dus langzaam op gang. De relevantie van het onderzoek is dan ook te vinden in het erkennen van een bepaald probleem, in dit geval de enorme werkdruk van de gezinshuisouders, en de wijze waarop hier het best mee omgegaan kan worden.

2.5 Doelstelling

Vanuit STEK- Jeugdhulp kwam de opdracht een muzisch agogische methodiek te ontwerpen die op positieve wijze de draagkracht van de gezinshuizen vergroot. Vanuit deze vraag kent dit onderzoek de volgende doelstellingen:

- Inzicht krijgen in de thema's die de draagkracht van gezinshuizen kunnen vergroten.
- Inzicht krijgen in de behoeften van de gezinshuisbewoners en hulpverleners t.a.v. het vergroten van de draagkracht van de gezinshuizen.
- Inzicht krijgen in aansluitende, muzisch agogische methodieken om met deze thema's aan het werk te gaan.

De onderzoeksrelevantie van dit onderzoek is praktisch van aard. Het onderzoek heeft namelijk als doel om de draagkracht van de gezinshuizen te vergroten. Het grote onderzoeksdoel is dan ook het ontwerpen van een methodiek die de kracht van de gezinshuizen vergroot. Dit onderzoeksdoel richt zich op het microniveau, de gezinshuizen. Bovengenoemde drie doelstellingen richten zich op dit microniveau. Door middel van deze doelstellingen willen we inzicht krijgen in de wijze waarop de methodiek aan kan sluiten op het microniveau.

² Geraadpleegd op 11-05-2012, van <http://dokument.ncrv.nl/ncrvgemist/14-11-2011/ncrv-dokument-bv-gezin>.

Voor wie?

Het onderzoek is vooral bedoeld voor de gezinshuisbewoners. De productie die gemaakt wordt, zal door hen gebruikt gaan worden. Het onderzoek zal dan ook voor een groot gedeelte om dit micro-niveau draaien. Zij zullen bevraagd worden op thema's die spelen binnen het gezin en op welke muzische manier zij deze zouden willen behandelen.

De hulpverleners die betrokken worden in het onderzoek zijn voornamelijk degenen die deel uit maken van het kernteam van Stek Jeugdhulp. Zij zullen gedurende het onderzoek meekijken en feedback geven vanuit hun professionaliteit. De richting van de methodiek wordt daarom voornamelijk bepaald door de onderzoeksresultaten vanuit het micro- en mesoniveau. Op deze manier willen we de methodiek zo passend mogelijk maken op de gezinshuizen van Stek Jeugdhulp. Ook het macroniveau wordt betrokken bij het onderzoek. De essentiële uitspraken worden echter niet gedaan aan de hand van deze resultaten. Hulpverleners rondom gezinshuizen kunnen wel gebruik maken van het product door deze in te zetten in het gezinshuis waar zij werkzaam zijn. Het product is dus ook op macroniveau inzetbaar en niet alleen bij STEK Jeugdhulp, het mesoniveau. De reden hiervan is, dat de punten die binnen de gezinshuizen van Stek Jeugdhulp actueel zijn, ook actueel zijn binnen de pleegzorg en gezinshuizen van andere instellingen. Dit macroniveau is echter niet het niveau waar het onderzoek om draait. De doelstellingen van het onderzoek richten zich op het microniveau. Het mesoniveau heeft door zijn professie invloed op de richting van de methodiek. Het macroniveau kan gebruik maken van de methodiek door deze in te zetten binnen gezinshuizen anders dan de gezinshuizen van Stek Jeugdhulp.

3. Methode en resultaten

In het vorige hoofdstuk werden de achtergronden van het project besproken. In dit hoofdstuk willen we hier verdiepend op ingaan, door de wijze waarop het onderzoek uitgevoerd gaat worden te bespreken. Tevens zullen we binnen dit hoofdstuk de uitkomsten van de methoden bespreken. Voor het format van de vragen en resultaten van deze onderzoeksmethoden verwijzen wij u naar bijlage 7.3 tot en met 7.5.

3.1 Methode

Om de deelvragen volledig te kunnen beantwoorden hebben we voor vier verschillende onderzoeksmethoden gekozen: Literatuuronderzoek, een praktijkonderzoek dat bestaat uit interviews, diverse enquêtes en een controleonderzoek. In de onderstaande punten willen wij deze methoden nader toelichten door in te gaan op hetgeen we met de diverse onderzoeksmethoden aan willen tonen. Vervolgens tonen wij u de resultaten van deze methoden. Deze splitsen wij op in literatuuronderzoek, praktijkonderzoek en de beantwoording van de diverse onderzoeksvragen.

3.1.1 Literatuuronderzoek

Om een beeld te krijgen van de doelgroep hebben wij informatie gezocht vanuit de literatuur. De uitkomst hiervan staat beschreven in §3.1.2 en § 3.4. Hierna kwam het praktijkonderzoek waarbij wij vooral ingegaan zijn op hetgeen de gezinshuisouders ons vertelden qua aspecten die volgens hen behandeld moesten worden in de methodiek. Deze aspecten hebben wij vervolgens vanuit de literatuur bekeken. Op die manier hebben we de diverse onderwerpen, die binnen de methodiek behandeld zouden worden, vanuit zowel de praktijk als de theorie benaderd. Door beide (praktische en theoretische) invalshoeken te benaderen willen wij de methodiek zo passend mogelijk krijgen op de vraag van de doelgroep, maar deze tegelijkertijd ook theoretisch kunnen verantwoorden. Daarnaast hebben wij de achtergrond van de muzisch agogische methodiek bestudeerd om ook deze theoretisch verantwoord te laten zijn.

3.1.2 Resultaten vanuit de literatuur

Het literatuuronderzoek hebben wij vooral gebruikt als voorbereiding op het onderzoek en op de methodiek. Tevens als onderbouwing bij de uitkomsten van het onderzoek. Zo waren onze eerste onderzoeksvragen er op gericht om vanuit de literatuur zicht te krijgen op de doelgroep. Hierbij beschreven we de doelgroep aan de hand van de literatuur en wilden we tijdens de interviews en de enquêtes checken of de literatuur bij de praktijk aansloot. Dit bleek zeker zo te zijn. Dat maakte dat we de eerste twee deelvragen voornamelijk benaderd hebben vanuit theoretisch oogpunt.

Een andere onderzoeksvraag die we vanuit de literatuur wilden benaderen ging over de muzische methodiek (§3.4.7). We vonden het belangrijk om de muzische methodiek te bouwen op inzichten vanuit de literatuur. Op die manier wilden we de methodiek theoretisch kunnen verantwoorden. Wij kenden de muzische methodiek vanuit de opleiding en de beroepspraktijk. Aan de hand hiervan beschreven we de muzische methodiek veelal als een leuke manier om tot leerrendement te komen. Binnen de theorie werd dieper ingegaan op de onderliggende grondslagen van de methodiek: het belang van de creativiteit, appelwaarden en het ontdekken van een ander perspectief op de werkelijkheid. Vanuit de theoretische onderbouwing over het belang van de appelwaarden, zagen wij nogmaals hoe essentieel het belang van de aansluiting van de methodiek op de doelgroep is. Wij zijn daarom binnen de interviews gericht vragen gaan stellen over de behoeften van de gezinshuisouders en de gezinshuis kinderen (§3.4.4).

Na het afnemen van de interviews konden we een lange lijst maken met punten die gezinshuisouders belangrijk vonden om op te nemen in de methodiek. Omdat de methodiek zich in essentie richt op het vergroten van de draagkracht van de gezinshuisouders hebben wij binnen de literatuur gezocht naar punten die gericht waren op een specifiek thema en die de draagkracht van het gezinshuis

zouden kunnen vergroten. Op deze manier kwamen we tot een aantal punten waarmee we de opdrachten voor de methodiek zouden kunnen maken. Wijzelf hadden een groot aantal ideeën over de soorten van opdrachten die leuk zouden zijn, en die goed aan zouden sluiten bij de gezinshuisleden. Deze moesten we inhoudelijk alleen nog passend maken op de onderwerpen. Door de informatie vanuit de theorie konden we gericht aan de gang om deze ideeën passend te maken op de onderwerpen die de literatuur aandroeg.

In de beantwoording van de onderzoeksvragen kunt u de inhoudelijke resultaten lezen vanuit het literatuuronderzoek (§3.4.1, 3.4.2, 3.4.6 en 3.4.7).

3.1.3 Enquêtes

Binnen ons onderzoek wilden we ons niet alleen beperken tot de gezinshuizen van Stek Jeugdhulp, maar ook een beeld kunnen schetsen van de gezinshuizen in Nederland, en daarbij hun mening over ons onderzoek. Daarom hebben wij enquêtes verzonden naar gezinshuisouders en gezinshuis kinderen van 23 instellingen, anders dan Stek Jeugdhulp. Binnen deze enquêtes hebben wij korte vragen gesteld over de identiteit van het gezinshuis en de positieve en lastige punten hierin. Op die manier wilden we erachter komen hoe de gezinshuisleden tegenover een dergelijk nieuwe methodiek staan, hoe zij zich deze voorstellen en welke aspecten zij zouden willen behandelen. Ook hebben we vragen gesteld die praktisch van aard waren. Dit om een antwoord te kunnen formuleren op de vraag hoe de methodiek vormgegeven zou kunnen worden zodat de methodiek zo dicht mogelijk bij de behoefte van de gezinshuisleden blijft.

Deze eerste enquête kan gezien worden als een vooronderzoek. Door deze enquête hebben we een globaal beeld gekregen van hoe gezinshuizen staan tegenover een nieuwe muzische methodiek, die zich richt op het vergroten van de draagkracht van het gezin. Tijdens de interviews bij de gezinshuisouders van Stek Jeugdhulp hebben we deze uitkomsten verder uitgediept. De resultaten vanuit de interviews hebben we vervolgens weer verwerkt in een enquête voor de gezinshuis kinderen van de gezinshuisouders die we geïnterviewd hebben. Dit was een verdiepende enquête, vergeleken met de eerste twee enquêtes (voor de gezinshuisouders en –kinderen buiten Stek Jeugdhulp). Door middel van deze enquête hebben we getracht te toetsen of hetgeen de gezinshuisouders aandroegen ook bij de kinderen leeft. De motivatie hierachter is, dat we een methodiek willen ontwikkelen die zowel door de kinderen als door de ouders gebruikt gaat worden.

3.1.4 Interviews

Tijdens de interviews hebben wij 11 gezinshuisouders gesproken over hun specifieke ervaringen met het wonen en werken in eenzelfde omgeving. Zij gaven ons een eerlijke en indringende kijk in hun leven als gezinshuisouder. Tijdens deze interviews hebben we een antwoord gezocht op de vraag wat voor mensen er nu eigenlijk in een gezinshuis wonen. Ook hebben we hen bevraagd op punten die volgens hen in de methodiek behandeld zouden moeten worden. We hebben met hen gesproken over het belang van het werken vanuit kwaliteiten en over manieren van werken die wel en niet aan zouden sluiten bij hun persoonlijkheid. Tijdens de interviews hebben wij een helder beeld gekregen van de doelgroep en op welke manier zij muzische agogisch zouden kunnen werken.

3.1.5 Controleonderzoek

Nadat wij een begin gemaakt hadden aan de methodiek, wilden wij een verzekering dat de opdrachten in de methodiek ook daadwerkelijk aansloten bij de gezinshuizen. Wij hebben daarom een aantal gezinshuisleden gevraagd een opdracht uit te voeren en ons hier feedback op te geven. Aan de hand van deze feedback hebben wij de opdrachten meer aangepast op de beleving en werkwijze van de gezinshuisleden. We hopen hiermee de slagingskans van de methodiek te vergroten.

3.2 Respondenten en proefpersonen

Binnen de twee onderzoeksmethoden 'enquêtes en interviews' zijn er meerdere groepen waar uitspraken over gedaan worden binnen het onderzoeksverslag.

Er zijn enquêtes verzonden naar een hulpverlener, naar gezinshuisouders buiten Stek Jeugdhulp en naar twee groepen gezinshuiskinderen (binnen- en buiten Stek Jeugdhulp). De interviews die afgenomen zijn, zijn alleen afgenomen bij gezinshuisouders van Stek Jeugdhulp.

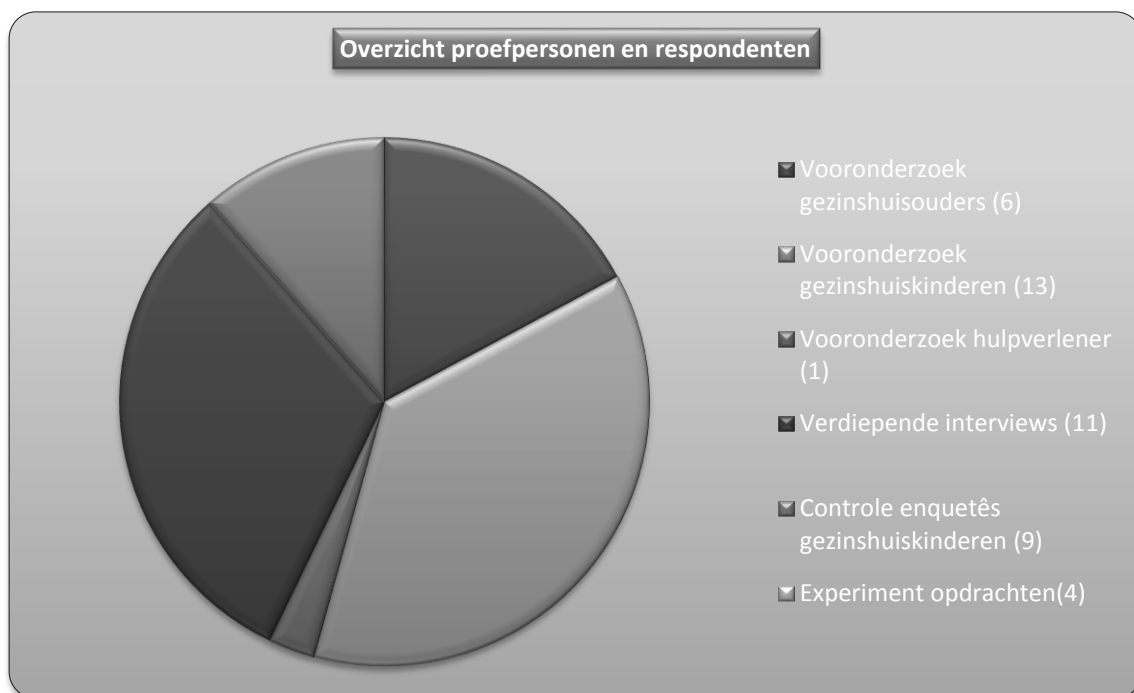
Om een breder gedragen onderzoek te creëren is ervoor gekozen om de enquêtes af te nemen bij gezinshuisleden binnen en buiten Stek Jeugdhulp. De gegevens van de laatst genoemde groep zijn gebruikt als vooronderzoek.

De interviews zijn afgenomen bij zowel crisisgezinshuizen, als perspectief zoekende en perspectief biedende gezinshuizen, wat het onderzoek wederom een groter draagvlak bezorgt. De personen zijn geselecteerd op hulpverleners, gezinshuisouders en gezinshuiskinderen.

De belangrijks uitspraken in dit onderzoek worden gedaan aan de hand van de interviews. Dit zijn diepte- interviews en de uitkomsten hiervan zijn het meest concreet. De uitkomsten van het controleonderzoek zijn alleen gebruikt om de methodiek meer aan te laten sluiten bij de behoeften van de gezinshuisouders. Binnen het onderzoeksverslag zullen hiervan geen uitspraken gedaan worden.

Om een overzicht te geven van de diverse groepen en aantallen die samen de respondenten en proefpersonen vormen, vindt u hieronder een diagram waarin een schematische weergave opgenomen is van alle respondenten en proefpersonen.

Figuur 1

3.3 Meetinstrumenten

Zoals bij de omschrijving van de methode bleek, is er binnen dit onderzoek gebruik gemaakt van verschillende meetinstrumenten. Deze zijn voor diverse doeleinden gebruikt. In deze paragraaf willen we dieper ingaan op de verschillende meetinstrumenten door de motivatie achter het instrument te beschrijven. Ook bespreken we het meetinstrument inhoudelijk.

3.3.1 *Enquête gezinshuisouders*

Bij de start van ons onderzoek besloten we allereerst een enquête te verzenden naar instellingen anders dan Stek Jeugdhulp. Ons doel was hiermee zicht te krijgen op de behoeften van gezinshuisouders buiten de instelling en de uitkomsten hiervan te verwerken in de interviews binnen Stek Jeugdhulp. Op die manier wilden we van breed naar smal, van oppervlakkig naar verdiepend werken. Binnen deze enquêtes hebben we voornamelijk vragen gesteld over de identiteit van het gezinshuis en leuke en lastige punten hierin. Voorbeelden van vragen zijn:

- Waar denkt u aan als u aan uw gezinshuis denkt?
- Welke onderwerpen vindt u lastig te bespreken in uw gezinshuis? (Eventueel toegepast op de identiteit van het gezinshuis en de individuele leden.)
- Hoe zou u de thema's rondom de gemeenschappelijke en individuele identiteit willen bespreken?

Door deze vragen over identiteit en positieve en negatieve aspecten, hebben we geprobeerd grip te krijgen op punten waar de negatieve spiraal ontstaat. Ook wilden we zo onderzoeken, of de manier waarop gezinshuisouders uit de negatieve spiraal willen blijven (door middel van de methodiek) de gemeenschappelijke en individuele identiteit versterkt. Vervolgens hebben we vragen gesteld over de muzische methodiek. De motivatie hierachter was het zicht krijgen op de mate waarin er muzisch agogisch gewerkt wordt binnen de gezinshuizen en op welke manieren. Daarbij waren er ook vragen over de behoeften van de gezinshuisouders om meer met deze methodiek te gaan werken.

3.3.2 *Enquête gezinshuiskinderen (buiten Stek)*

Door middel van deze enquête wilden we ons een beeld kunnen vormen van de behoeften van de gezinshuiskinderen. Dit hebben we gedaan door middel van vragen over gevoelens en gedachten aangaande de dingen die gebeuren in het gezinshuis. Zo hebben we vragen gesteld over dingen die leuk zijn en dingen die minder leuk zijn. Ook hebben we vragen gesteld over onderwerpen die besproken worden. Door deze vragen wilden we erachter komen of er bepaalde thema's zijn die onbesproken blijven, terwijl deze wel belangrijk genoeg zijn om te bespreken, zodat hierdoor de draagkracht vergroot kan worden.

Verder hebben we enkele vragen gesteld over de methodiek die we zouden gaan maken. Ook deze vragen waren erop gericht om de behoeften duidelijk te krijgen, ditmaal van de gezinshuiskinderen.

3.3.3 *Enquête hulpverleners*

Bij het benaderen van de instellingen om toestemming te vragen voor het versturen van enquêtes, spraken we een hulpverleenster die gezinshuisouders begeleidt. Zij gaf aan dat we binnen hun instelling geen enquêtes konden versturen naar de gezinshuisouders. Wel mochten we haar een enquête sturen die zij zelf zou beantwoorden. We hebben ervoor gekozen haar een aantal vragen te stellen waarin we vergelijkbare informatie zouden krijgen, als wanneer hun gezinshuisleden de enquête in zouden vullen. Op deze manier kregen we op dezelfde vragen een mening vanuit professie. De informatie die zij ons gaf verschilde niet veel met informatie van de eerste enquête voor de gezinshuisouders en de gezinshuiskinderen. Daarom hebben we besloten om hier op inhoudelijk gebied verder geen aandacht aan te besteden.

3.3.4 Interview gezinshuisouders

Binnen de interviews met de gezinshuisouders van Stek Jeugdhulp hebben wij ons vooral gericht op de verdieping. Wij wilden door deze interviews allereerst kennis maken met de doelgroep. Ten tweede wilden we ons richten op de muzische methodiek die we zouden gaan ontwerpen. Om de behoeften van de gezinshuisouders hierin duidelijk te krijgen, was ons doel antwoord te krijgen op de volgende deelvragen:

2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?
3. Wat zeggen gezinshuisouders van het belang om de kracht van de gezinshuizen centraal te stellen?
4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze methodiek?
5. Wat geven gezinshuisleden aan wel en niet helpend te vinden binnen de manieren om de kracht van het gezinshuis te vergroten?

De vragen die wij stelden waren te herleiden tot bovengenoemde deelvragen. In het eerste gedeelte van het interview hebben wij feitelijke vragen gesteld over het aantal gezinshuisleden, de leeftijden, de problematiek en de duur van het werk. Door deze vragen kregen we een globaal beeld van het gezinshuis. Om zicht te krijgen op de positieve en lastige punten binnen het gezinshuis zijn we verdiepende vragen gaan stellen. Deze vragen hadden voornamelijk betrekking op het leven binnen het gezinshuis: van welke momenten geniet u? Waar zijn jullie goed in? Zijn jullie je voldoende bewust van jullie (on-)mogelijkheden? Wat voor activiteiten doen jullie gezamenlijk? Wat zijn hierin leuke en lastige dingen? Wat kenmerkt jullie als gezinshuis?

Deze vragen zijn op zichzelf nog vrij oppervlakkig en groot. De gesprekken die hieruit voortkwamen leverden echter gedetailleerde informatie op. Tijdens deze gesprekken hebben we vooral verdiepende vragen gesteld over hetgeen gezinshuisouders vertelden. Dit maakte dat wij langzaam tot een gedetailleerde beantwoording van de bovenstaande deelvragen kwamen.

3.3.5 Enquête gezinshuiskinderen Stek Jeugdhulp

Na het afnemen van de interviews konden we een lijst maken met onderwerpen die volgens gezinshuisouders aan bod moesten komen binnen de methodiek. We maakten de methodiek voor zowel de gezinshuisouders als de gezinshuiskinderen. Daarom wilden we checken of de gezinshuiskinderen de onderwerpen die hun gezinshuisouders aandroegen herkenden. Vanuit deze motivatie is de tweede enquête voor de gezinshuiskinderen geboren. Ditmaal binnen Stek Jeugdhulp. We hebben uit de hoofdonderwerpen de thema's samengevoegd waarvan we dachten dat de gezinshuiskinderen hier iets aan zouden hebben. Vanuit deze onderwerpen hebben we gemakkelijke, laagdrempelige vragen gesteld. Zo hebben we vanuit het onderwerp 'kracht', subonderwerp 'werken vanuit kwaliteiten', de vraag gesteld: 'Wat vind jij waar de andere gezinshuiskinderen goed in zijn?' Een daaropvolgende vraag luidde: 'Zeg je dat weleens tegen hen en waarom wel/niet?' Het doel van deze vraag was, om uit te zoeken of kinderen zich bewust zijn van elkaars kwaliteiten en of ze elkaar hier dan ook in aanmoedigen. Vragen die op het eerste gezicht niet zoveel met het onderwerp 'kracht' te maken hebben, maar dicht bij de kinderen liggen en op die manier gemakkelijk te beantwoorden zijn. Voor ons vragen die indirect zicht geven op de wijze waarop kinderen met het onderwerp 'kracht' omgaan.

3.3.6 Controleonderzoek

Om nog een laatste maal te checken of de methodiek daadwerkelijk op de behoeften van de gezinshuisleden aansloot, hebben wij diverse opdrachten naar de gezinshuizen verzonden. Hierbij hebben we gevraagd of ze de opdrachten uit wilden voeren en of ze hier feedback op wilden geven. De punten waar we feedback op gevraagd hebben zijn:

- De praktische haalbaarheid
- Of de opdracht inhoudelijk geschikt is en qua vorm aansluit bij de gezinshuisleden
- Of de opdracht het resultaat geeft dat we voor ogen hadden.

Deze informatie is alleen gebruikt om de methodiek te verbeteren. Over deze gegevens worden verder geen uitspraken gedaan binnen het onderzoeksverslag.

3.3.7 Resultaten vanuit het praktijkonderzoek

Alvorens wij het onderzoek begonnen, was bekend dat wij een methodiek zouden ontwikkelen. Deze methodiek zou op speelse wijze aan de slag gaan met het spelende probleem. De uitdaging voor ons was, om zicht te krijgen op de onderwerpen die een positieve invloed zouden kunnen hebben op het probleem. Het praktijkonderzoek was hiervoor van groot belang omdat we helder wilden hebben welke muzische opdrachten aan zouden sluiten bij de doelgroep door middel van hun thematisch appel (§ 3.4.7). De thema's moesten dus vanuit de behoeften van de doelgroep komen. Vanuit die gedachte deden we een praktijkonderzoek, dat grote invloed zou hebben op het slagen van de methodiek.

Wij zijn ons praktijkonderzoek begonnen met een enquête die verzonden is naar instellingen, anders dan Stek Jeugdhulp Midden-Holland. Deze enquête had als doel te inventariseren hoe gezinshuisouders dachten over het onderzoeksthema, over een nieuwe methodiek en wat hun gedachten waren over de onderwerpen, die daarin behandeld zouden moeten worden. Toen we de enquêtes terugkregen (20 stuks), werd duidelijk dat de problematiek niet erg herkend werd en onderwerpen werden dan ook vrijwel niet aangedragen. Gezinshuisleden waren erg positief over hun werkwijze en we hadden, qua thema's, weinig aan deze enquêtes. Hierop besloten wij dat we binnen het verdiepende praktijkonderzoek (de interviews) gericht aan de slag moesten om helder te krijgen op welke gebieden het probleem nu precies speelde. Binnen de interviews zijn we dan ook gerichte vragen gaan stellen over hetgeen gezinshuisouders vertelden. Op die manier kwamen we tot een uitgebreid scala aan onderwerpen die gezinshuisouders belangrijk vonden om in de methodiek te behandelen. De aspecten die genoemd werden waren heel divers. Van daaruit was het voor ons een uitdaging om de belangrijkste onderwerpen duidelijk te krijgen, om die uit te kunnen werken binnen de methodiek. Daarvoor hebben we een vergadering gehad met het kernteam van Stek Jeugdhulp Gezinshuizen om zo een professionele visie op de onderwerpen te horen. We hebben de aspecten samengevoegd tot hoofdonderwerpen en hebben deze verwerkt in de methodiek. Eén van de onderwerpen die de gezinshuisouders noemden, bevond zich op beleidsmatig niveau. Samen met het team van Stek Jeugdhulp Gezinshuizen hebben we besloten dit onderwerp te verwijderen, omdat wij, als SPH- studenten, geen invloed hebben op deze punten en hier dus ook niet veel in kunnen betekenen.

Toen de onderwerpen duidelijk waren, beseften we dat de methodiek niet alleen voor de gezinshuisouders was, wier mening we nu helder hadden, maar ook voor de gezinshuiskinderen. We besloten daarom de mening van de gezinshuiskinderen op de onderwerpen die de gezinshuisouders aandroegen, helder te krijgen door middel van een enquête. We kregen hiervan weinig enquêtes terug. De resultaten hiervan waren per respondent erg verschillend. Sommige kinderen droegen thema's aan, andere kinderen waren erg oppervlakkig. De thema's die we hieruit konden halen, werden tijdens de interviews ook genoemd door de gezinshuisouders. Vanuit dit gegeven hebben we de resultaten van deze enquêtes niet als zodanig genoemd, maar deze onder de noemer van de interviews van de gezinshuisouders geplaatst.

Het resultaat van het praktijkonderzoek kunt u samengevat vinden in de volgende paragraaf (§3.4.3 – §3.4.5). De citaten kunt u terugvinden in de labelschema's (bijlage 7.4.3). Op grond van dit praktijkonderzoek hebben wij de methodiek ontwikkeld. Om nog een laatste maal te checken of deze ook daadwerkelijk aansloot bij de doelgroep hebben wij verschillende gezinshuisouders gevraagd een opdracht te testen en ons hier feedback op te geven. Het resultaat hiervan kunt u vinden in bijlage 7.5.1.

3.4 Procedure

Hieronder zullen wij puntsgewijs beschrijven welke stappen wij in ons onderzoek genomen hebben, om tot resultaten en conclusies te komen. Ook zal de motivatie achter de vraag beschreven worden, zodat de lezer ons kan volgen in onze keuzes aangaande het onderzoek. Om overzicht te behouden zullen de stappen per deelvraag beschreven worden. Het antwoord op de deelvraag zult u onder de procedure per deelvraag terugvinden. Voor een exacte literatuuraanduiding verwijzen wij u naar de voetnoten van de onderzoeksvragen en de literatuurlijst.

3.4.1. Wat is een perspectief biedend gezinshuis?

Onderzoeksmethoden:

- Literatuuronderzoek
- Praktijkonderzoek; interviews

Om een indruk te krijgen van het soort hulpverlening dat onze doelgroep biedt, hebben wij vanuit de literatuur een antwoord gezocht op deze onderzoeksvraag. Ook op de internetsite van STEK Jeugdhulp konden wij een gedeeltelijk antwoord vinden op onze vraag.

Allereerst is de definitie beschreven van de gezinshuizen. Hierdoor wilden we de lezer inzicht geven in het soort hulpverlening dat een gezinshuis biedt. Vervolgens hebben we de beleidsmatige kant van de gezinshuizen kort toegelicht door een verschil te beschrijven tussen de diverse, beleidsmatige, typen gezinshuizen. Voor het onderzoek is dit aspect van belang omdat de gezinshuisouders van Stek Jeugdhulp bij Stek in dienst zijn en dus niet zelfstandig ondernemen. Stek Jeugdhulp kan de methodiek die wij ontwikkelen daarom sterk bij hen aanbevelen. Dit maakt voor ons de kans dat de methodiek ook daadwerkelijk in gebruik genomen gaat worden groter.

In het tweede gedeelte van de deelvraag hebben we de diversiteit van de hulp beschreven die de gezinshuizen bieden, gezien de duur en het doel van de hulp. Omdat wij ons onderzoek voornamelijk richten op de perspectief biedende gezinshuizen wilden we kort het verschil aanstippen om de lezer een kleine achtergrondschets te geven.

3.4.1.1 Beantwoording onderzoeksvraag: Wat is een perspectief biedend gezinshuis?

Om antwoord te kunnen geven op deze vraag zullen wij de vraag in tweeën splitsen. Allereerst zullen wij definiëren wat een gezinshuis is en de verschillende typen gezinshuizen kort uitwerken. Vervolgens behandelen we wat een perspectief biedend gezinshuis is.

Gezinshuizen

STEK Jeugdhulp definieert gezinshuizen als volgt: *'Een gezinshuis is een huis in een woonwijk waar kinderen vanaf 6 jaar voor langere tijd kunnen wonen. In het gezinshuis vormt het gezinsleven een belangrijk uitgangspunt. In elk gezinshuis wonen maximaal 4 tot 6 kinderen samen met gezinshuisouders en hun eigen kinderen. In een gezinshuis krijgen gezinshuiskinderen steun van de andere kinderen en van de gezinshuisouders. In een gezinshuis wordt de kinderen geleerd op een goede manier met andere kinderen en volwassenen om te gaan. Ook wordt er ondersteuning bij het schoolwerk gegeven.'*

*De gezinshuisouders maken samen met het gezinshuiskind, diens ouders en de (gezins-)voogd een plan. Daarin staat wat voor opvoeding en ontwikkeling belangrijk is. Dit plan wordt ieder half jaar besproken. In dit plan worden ook afspraken gemaakt over de contactmomenten tussen de biologische ouders en het gezinshuiskind. Verder werken een gedragswetenschapper en een ambulant medewerker mee aan de begeleiding van de gezinshuiskinderen en de gezinshuisouders.*³

Er zijn twee typen gezinshuizen. Het eerste type is een gezinshuis waarbij de gezinshuisouder in dienst is bij een zorgaanbieder. De gezinshuizen van STEK jeugdhulp vallen onder de organisatie/zorgaanbieder STEK jeugdhulp. Het tweede type gezinshuis is ontwikkeld door Gezinshuis.com. Bij dit type exploiteert de gezinshuisouder het gezinshuis als ondernemer.⁴ Dit type heet het franchisemodel. De gezinshuisouder wordt dan ondersteund door deskundigen op specifiek terrein.⁵

Perspectief biedende gezinshuizen

Binnen STEK Jeugdhulp zijn drie gezinshuizen te onderscheiden.

- Crisis Gezinshuizen
- Perspectief Zoekende Gezinshuizen
- Perspectief Biedende Gezinshuizen

Het verschil tussen Crisisgezinshuizen, Perspectief Zoekende Gezinshuizen en Perspectief Biedende Gezinshuizen is dat Perspectief Biedende Gezinshuizen de jongeren een lang verblijf bieden. Bij de andere vormen van Gezinshuizen wordt er, voor de jongeren die in deze gezinshuizen wonen, uitgekeken naar een vervolg woonplek. Bij de Perspectief Biedende Gezinshuizen kunnen de jongeren in principe wonen tot ze achttien jaar zijn. Als een jongere toch niet in het gezinshuis blijkt te passen wordt de jongere alsnog elders geplaatst.

3.4.2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?

Onderzoeksmethoden:

- Literatuuronderzoek
- Praktijkonderzoek, interviews
- Praktijkonderzoek, enquêtes

Om een beeld te kunnen vormen van de doelgroep hebben wij een korte beschrijving gegeven van de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen. Voor de beantwoording van deze deelvraag hebben wij de basis gehaald vanuit de literatuur. Hier vonden we informatie over de kinderen die in een gezinshuis geplaatst worden, over eventuele contra indicaties en leeftijden van de kinderen. Binnen de interviews en enquêtes hebben we vragen gesteld om een globaal beeld te krijgen van het gezin. Dit is uitgebreider uitgewerkt in punt 4.3. Omdat deze informatie de informatie vanuit de literatuur bevestigde of onderstreepte hebben we deze gegevens verder niet verwerkt in het beantwoorden van de deelvragen.

³ <http://www.stekjeugdhulp.nl> Geraadpleegd op 22-2-2012 van.

⁴ Baat, de M. & Berg-le Clercq, T. & Steege, van der M. (2012). Wat werkt in gezinshuizen? Uitgeverij Nederlands Jeugdinstituut: Utrecht (pag. 7).

⁵ Besten, G. (2007) Niet zonder ons... Gezinshuizen aan het begin van de 21e eeuw. Uitgeverij De gezonde balans: Uchelen (pag. 25).

3.4.2.1 Beantwoording onderzoeksvraag: Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?

De doelgroep van de perspectief biedende gezinshuizen van STEK jeugdhulp zijn kinderen/jongeren die voor langere tijd uit huis geplaatst worden, omdat de situatie daartoe noodzaakt en de kinderen een stabiele woonsituatie nodig hebben.

Het betreft hier kinderen/jongeren met problemen, bijvoorbeeld in de sfeer van hechting of psychische problemen, waardoor plaatsing in een pleeggezin niet haalbaar is op dat moment. Deze kinderen/jongeren hebben vaak moeite met het aangaan van relaties. Er kan een mechanisme ontstaan van aantrekken en afstoten, waardoor plaatsing in een pleeggezin een contra-indicatie is. Deze kinderen/jongeren zijn in de leeftijd van ca. 6 tot 18 jaar vanaf opname. In de praktijk blijkt dat plaatsing tot 14 jaar reëel is, afhankelijk van de casuïstiek. Het plaatsen van kinderen van 0 tot 6 is bij uitzondering mogelijk, indien dit mogelijk blijkt vanuit de casuïstiek.

Bij aanmelding van het kind/ de jongere wordt bekeken hoe dit kind/deze jongere met deze problemen, mogelijkheden en wensen bij dit gezinshuis kan komen wonen. De 'klik' tussen het kind/de jongere en de gezinshuisouder is hierbij van belang.⁶

3.4.3. Wat zeggen gezinshuisouders van het belang om de kracht van de gezinshuizen centraal te stellen?

Onderzoeksmethoden:

- Praktijkonderzoek, interviews
- Praktijkonderzoek, enquêtes

Vanuit Stek Jeugdhulp werd een duidelijk probleem naar voren gebracht. Deze kunt u terugvinden in de probleemstelling, §2.2. Omdat de gezinshuisleden uiteindelijk met de methodiek zullen gaan werken wilden we helder krijgen in hoeverre zij het genoemde probleem herkennen en hoe zij tegenover een nieuwe methodiek staan. Door hen op dit punt te bevragen wilden we dichter bij de beleving van de doelgroep komen, om zo de methodiek dicht bij hun beleving aan te laten sluiten. Binnen de enquêtes hebben we daarom een korte, inventariserende vraag gesteld door hen letterlijk de vraag te stellen in hoeverre zij het van belang vinden om de kracht, de kwaliteiten en de positieve punten centraal te stellen binnen het werken als gezinshuisouder.

Binnen de interviews hebben we allereerst ook deze vraag gesteld. Gezinshuisouders reageerden hier afwijzend op en gaven aan zich voldoende bewust te zijn van hun kracht. Van daaruit zijn we ons gaan richten op hetgeen zij vertelden over hun gezinshuis en hebben we vanuit die (lastige en positieve) verhalen aangestuurd op het werken vanuit kwaliteiten, het centraal stellen van de kracht en het werken vanuit de mogelijkheden van het individu. Gezinshuisouders konden toen een heel aantal punten (zie §3.3.7 en §3.4.4) noemen waar zij zich meer in zouden willen verdiepen. Zij werden toen enthousiast en dachten mee over mogelijke opdrachten en ideeën. Deze tegenstrijdigheid, eerst afwijzend en later enthousiast, hebben we ook benadrukt binnen de beantwoording van deze deelvraag.

3.4.3.1 Beantwoording onderzoeksvraag: Wat zeggen gezinshuisouders over het belang om de kracht van de gezinshuizen centraal te zetten?

Gezinshuisouders waren tijdens de interviews heel divers wat betreft hun gedachten rondom het vergroten van de kracht van het gezinshuis. Gezamenlijk gaven zij aan dat het van groot belang is de positieve aspecten binnen het gezinshuis te blijven zien. Zo noemden zij de zwaarte van het werk en de hieruit voortvloeiende noodzaak om de kracht van het gezinshuis voor ogen te houden om een

⁶ STEK Jeugdhulp (2009). Beleidsnotitie gezinshuizen.

gezonde draagkracht te creëren. Alle gezinshuisouders konden duidelijk aangeven waar hun kracht lag, hier noemden zij gerichte voorbeelden en effecten bij (zie bijlage..).

Een aantal gezinshuisouders gaf aan dat zij vooral tijdens de startfase van het gezinshuis een methodiek nodig gehad hadden die zich richtte op de kracht en de positieve punten. Zij vertelden daarbij nu hun balans gevonden te hebben en zich voldoende bewust te zijn van hun kracht. Anderzijds konden zij in het verloop van het gesprek gerichte aanwijzingen geven over onderwerpen die hun draagkracht zou vergroten en waar zij zich meer in zouden willen verdiepen. Deze onderwerpen staan in onderzoeksvraag 4 schematisch weergegeven.

3.4.4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze methodiek?

Onderzoeksmethoden:

- Praktijkonderzoek, interviews
- Praktijkonderzoek, enquêtes
- Praktijkonderzoek, vergadering kernteam (besluitvorming)

De methodiek die wij zouden ontwikkelen wilden we zo dicht mogelijk bij de vraag van de doelgroep houden. Op die manier wilden we bewerkstelligen dat de methodiek actief in gebruik genomen zou worden: we wilden dat de doelgroep echt wat aan ons werk zou hebben. De enquêtes en interviews waren voor ons dus van groot belang om zicht te krijgen op de behoefte van de doelgroep. Deze onderzoeksvraag nam daarom een groot gedeelte van de interviews en enquêtes in beslag. Binnen de enquêtes hebben we ons, kort gezegd, beperkt tot twee soorten vragen. Het was allereerst de vraag wat positieve en lastige punten waren binnen het leven in een gezinshuis. Door deze vraag wilden we zicht krijgen op situaties waar we eventueel wat mee zouden kunnen doen. De tweede vraag was letterlijk welke thema's volgens de gezinshuisleden besproken zou moeten worden. Binnen deze vraag hoopten we zicht te krijgen op de behoeften van de gezinshuisleden. Tijdens de interviews hebben we opmerkingen over positieve dan wel lastige punten aangestipt en de gezinshuisouders verdiepend bevraagd op deze thema's. We hebben de gezinshuisouders daarbij ook gevraagd of de positieve en lastige punten die zij noemden, punten zouden zijn die ze terug zouden willen zien binnen de methodiek. Daarbij hebben we hen letterlijk gevraagd aan welke thema's zij iets zouden hebben. Vanuit de combinatie interviews/enquêtes kwamen een groot aantal punten naar voren die grof samen te vatten waren tot een kleiner aantal kernthema's. Tijdens de vergadering met het kernteam hebben we deze punten aan hen voorgelegd. Dit in de eerste plaats om te zien in hoeverre zij deze punten herkenden. In de tweede plaats om er achter te komen welke thema's zij, vanuit hun professionaliteit, belangrijk achtten om in de methodiek te behandelen. Aan de hand van deze vergadering hebben we een herverdeling gemaakt binnen de thema's. Dit hebben we gedaan door te kijken naar thema's die door het merendeel van de gezinshuisouders genoemd werden. Ook hebben we gekeken wat specifiek de perspectief biedende gezinshuisouders aandroegen, dit omdat de methodiek allereerst voor hen bedoeld is. Vervolgens hebben we bekeken met welke thema's wij het meeste resultaat zouden kunnen behalen in de methodiek. Deze uiteindelijke thema's kunt u schematisch weergegeven terugvinden in onderstaande beantwoording van de onderzoeksvraag.

3.4.4.1 Beantwoording onderzoeksvraag: Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze methodiek?

Tijdens de interviews kwam een divers aantal onderwerpen naar voren. Dit waren enerzijds aspecten die gezinshuisouders al gebruikten en waar andere gezinshuisouders baat bij zouden kunnen hebben. Anderzijds waren het onderwerpen waarvan gezinshuisouders aangaven dat het hun werk positief zou beïnvloeden. Zo noemden zij bijv. de noodzaak van het werken vanuit eigen kracht en bewustwording en bezinning om te kunnen omgaan met verschillende situaties binnen het werken

als gezinshuisouder. De onderwerpen die de verschillende ouders aandroegen kwamen grotendeels overeen. In deze deelvraag groeperen wij alle aspecten die aangedragen werden onder een aantal hoofdonderwerpen. Deze zullen schematisch weergegeven worden.

Hoofdonderwerp	Deelonderwerp
Kwaliteiten	- Bewust worden van eigen kwaliteiten - Werken vanuit kwaliteiten en mogelijkheden individu - Ontvangen van bevestiging
Sfeer	- Rust nemen - Omgaan met emoties - Omgaan met conflicten - Beïnvloeden van sfeer
Gezinsbinding	- Eigenheid - Gezamenlijk moment/product - Beïnvloeding gezinsdynamiek - Samenwerken - Respect - Omgaan met afscheid
Netwerk	- Omgaan met loyaliteit van kind naar biologische ouder - Omgang met biologische ouder - Verschil gedrag kinderen bij biologische ouder en gezinshuisouders - Inzichtelijk maken systeem
Evaluatie	- Met een schone lei beginnen (nieuwe dag of nieuw gezinshuiskind) - Evaluatie -momenten - Bezinning, terug naar de basis - Stil staan bij motivatie achter interventies - Scheiding van emotie en feitelijke gebeurtenis - Toekomstperspectief: wanneer willen we wat bereikt hebben? - Het zien van resultaat

3.4.5. Wat geven gezinshuisleden aan wel en niet helpend te vinden binnen de manieren om de kracht van het gezinshuis te vergroten?

Onderzoeksmethoden:

- Praktijkonderzoek, interviews
- Praktijkonderzoek, enquêtes

Tijdens de enquêtes zijn we kort op dit onderwerp ingegaan. Omdat we hierin weinig verdiepende vragen konden stellen en de enquêtes vooral bedoeld waren als vooronderzoek, hebben we, wat betreft deze onderzoeksvraag, weinig resultaat geboekt. Gezinshuisleden waren namelijk erg positief over hun werkwijze en boden nauwelijks thema's waar zij zich meer in wilden verdiepen. Daarvandaan kwamen dus ook geen manieren die wel of niet helpend zouden zijn om de kracht van het gezinshuis te vergroten.

Tijdens de interviews konden we meer gedetailleerd ingaan op de onderzoeksvraag. Wanneer we ons onderzoek uitlegden aan de gezinshuisouders was hun eerste reactie vaak al bruikbaar. Veel gezinshuisouders gaven aan geen verplichte methodiek te willen. Gedurende het interview dachten zij mee en gaven aan wat zij wel en niet handig zouden vinden. Ook hebben wij onze ideeën met hen gedeeld en feedback gevraagd. Door deze feedback kregen we al snel duidelijk wat wel en niet

aansloot bij de werkwijze van de gezinshuisouders. Deze resultaten hebben we gegroepeerd bij het beantwoorden van de onderzoeksvraag. Door de handreikingen die de gezinshuisouders boden m.b.t. deze vraag hebben wij de mogelijkheid om de methodiek weer een stukje meer aan te laten sluiten, wat de slagingskans van de methodiek vergroot.

3.4.5.1 Beantwoording onderzoeksvraag: Wat geven gezinshuisleden aan wel en niet helpend te vinden binnen de manieren om de kracht van het gezinshuis te vergroten?

Gezinshuisouders vinden het niet helpend om:

- Activiteiten te doen waar geen vernieuwend aspect in zit.
- Elke week 'verplicht' tijd te moeten vrij maken om te werken met een methodiek.
- Jargon te lezen in de methodiek. Zij gaven aan 'Jip en Janneke taal' te willen lezen, omdat niet iedere gezinshuisouder een achtergrond heeft in de hulpverlening.
- Opdrachten te hebben die alleen gericht zijn op de leeftijd 6-18. Dit omdat er ook gezinshuizen zijn die kinderen hebben in de leeftijd 0-6. Ook gaven gezinshuisouders aan dat het belangrijk is dat er rekening gehouden wordt met de verschillende IQ's om op die manier een goede aansluiting te hebben op de doelgroep.
- Te werken volgens een methodiek die zegt wat 'moet'. Een gezinshuisouder gaf aan dat de valkuil van een methodiek kan zijn dat deze naar de macht grijpt, maar dat het juist de bedoeling is dat hij teruggrijpt op de kracht.

Gezinshuisouders vinden het helpend om:

- Bevestiging te ontvangen.
- Aandacht voor de biologische kinderen van de gezinshuisouders te creëren in de map/bij de instelling. Dit omdat het wonen in een gezinshuis ook grote invloed heeft op het leven van de eigen kinderen van de gezinshuisouders.
- Aandacht te hebben voor reflectie. Reflectie op de dag: wat ging er goed/kon er beter. Als een gezinshuiskind het gezinshuis verlaat, is het goed om te reflecteren wat positieve en negatieve aspecten waren in het contact met het kind. Op deze manier leert men door te reflecteren.
- Tijdens intervisie te werken uit de door ons ontworpen methodiek. Dit kan gezamenlijk met de andere gezinshuisouders, zodat de thema's bespreekbaar worden in de groep. Daarbij geven gezinshuisouders aan, dat overleg met collega's kan leiden tot erkenning, begrip en leerrendement.
- Een methodiek te krijgen die zij kunnen gebruiken wanneer een situatie zich voordoet.
- Duidelijkheid te krijgen over de 'rechten' van het gezinshuis. Op welke (financiële)middelen heeft het gezinshuis recht? En op welke faciliteiten?
- Handvatten te krijgen om terug te gaan naar de basis: wat was de motivatie om het gezinshuis te beginnen? Dit is vooral helpend op momenten dat negatieve aspecten op de voorgrond staan en de drijfveer zoek lijkt te zijn.
- De buitenwereld deelgenoot te maken van de positieve resultaten die de gezinshuisouders behalen met de kinderen.
- Tabbladen in de map te hebben waarachter opdrachten staan die bij een bepaald onderwerp horen. Voorbeelden hiervan zijn: beïnvloeden groepsdynamiek, omgaan met zwaarte van het werk.
- Ervaringen van andere gezinshuisouders te lezen over een bepaalde opdracht. Zij gaven aan een opdracht eerder te gebruiken, wanneer andere gezinshuisouders aangeven positief resultaat behaald te hebben met een dergelijke opdracht.
- Vragen te hebben die zich richten op het zichtbaar maken van kracht.
- Scheiding te creëren tussen emoties en feitelijk gedrag. Dit om zelfreflectie tot stand te brengen.

3.4.6. Wat zegt de theorie over de thema's die de draagkracht van het gezinshuis zouden kunnen vergroten?

Onderzoeksmethode:

- Literatuuronderzoek

Vanuit de thema's die de gezinshuisouders aandroegen (zie §3.4. 4) zijn we deze thema's gaan bekijken vanuit de literatuur. Vanuit deze thema's hebben we ons gefocust op het vergroten van de draagkracht. We hebben gekeken naar wat de literatuur ons zei over het werken met deze thema's en welke punten zij aandroegen om het werk op een positieve manier te versterken. De punten die zij benadrukten hebben we samengevat beschreven. Vanuit hetgeen de literatuur aangaf over deze punten zullen wij, binnen de methodiek, de opdrachten benaderen.

3.4.6.1 Beantwoording onderzoeksvraag: Wat zegt de theorie over de thema's die de draagkracht van het gezinshuis zouden kunnen vergroten?

Draagkracht

Hulpverlening vanuit het balansidee wil zeggen dat men de draagkracht en draaglast in evenwicht wil krijgen en houden. De draagkracht wordt bepaald door twee factoren: de eigen competenties en sociale steun die hij/zij ervaart. De draaglast wordt bepaald door de eisen die aan de persoon gesteld worden en door de specifieke stressfactoren in iemands dagelijks leven.

De balans bereik je door de persoon te ondersteunen, begeleiden en trainen. Anderzijds door de omgeving te bewerken: zorgen dat stressfactoren een minder grote rol gaan spelen, zorgen dat positieve krachten in iemands omgeving worden gemobiliseerd en versterkt, iemand (tijdelijk) 'ontslaan' van een of meerdere taken.⁷

Theoretische visie op thema's die gezinshuisouders aandroegen:

Evaluatie

Omdat de gezinshuisouder zichzelf als het enige instrument heeft waarmee men kan werken, is reflectie belangrijk. Er is een methodiek (Den Besten – 2007) ontwikkeld voor reflectie van gezinshuisouders⁸.

Om effectief te werken is het belangrijk je werkzaamheden regelmatig door te nemen met collega's en leidinggevend. Zonder gesprekken met collega's ben je erg op jezelf aangewezen. Door frequent overleg met je collega's ontwikkel je jouw beroepshouding en krijg je vertrouwen in je eigen kwaliteiten.⁹ Een vorm van contact met collega's is intervisie. De laatste jaren wordt intervisie meer en meer in de context van kenniscreatie en kennisdeling geplaatst. De intervisiegroep is in de termen van de kenniseconomie een plek waar kennis (te lezen als ervaring, vakkennis en attituden) gedeeld wordt, met het oog op kwaliteitsverbetering en professionalisering van de deelnemers.¹⁰

⁷ Bassant, J. & Roos, de S. (2010). Methoden voor sociaal -pedagogische hulpverleners. Uitgeverij Coutinho: Bussum.

⁸ Besten, G. (2007). Niet zonder ons... Gezinshuizen aan het begin van de 21^e eeuw. Uitgeverij De gezonde balans: Ugchelen.

⁹ Schermer, K. & Quint, P. (2008). De organisatie als hulpmiddel. Uitgeverij Bohn Stafleu van Loghum, Houten (Pagina 51, 189).

¹⁰ Hendriksen, J. (2009). Handboek intervisie. Uigeverij H. Nelissen, Soest (Pagina 27).

Sfeer

Door allerlei gedragingen in het 'geen probleem'-gebied te zien, blijft de sfeer goed. Een positieve formulering zorgt ervoor dat kinderen eerder aan je verzoek voldoen. Bijvoorbeeld de opmerking 'niet zo dicht bij de straat lopen, dat is zo gevaarlijk' vervang je door 'kom maar aan deze kant lopen, dat is veiliger'.

Voor onacceptabel gedrag kan vanuit de ik-vorm worden gesproken. Deze ik-boodschap bestaat uit drie delen: het gedrag, het gevolg/effect en het gevoel. Kinderruzies moeten door gezinshuisouders worden benaderd als coach. De coach ondersteunt, helpt, maar bepaalt niet. Zo wordt de gezinshuisouder geen onderdeel van de ruzie.¹¹

Gezinsbinding

In de sociaalsysteemtheorie en in de groepsdynamica komt naar voren hoeveel invloed groepsdoelen hebben. Daarom is het van groot belang dat de groep (gezinshuisouders en kinderen) zichzelf doelen stelt, en die ook bereikt. Pas dan wordt de groep tot groep.¹²

Iedere groep, hoe vluchtig en tijdelijk ook, bezit een zekere mate van cohesie, anders zou ze gewoon niet bestaan. Cohesie is namelijk een samenbundeling van allerlei uiteenlopende krachten die in een groep werkzaam zijn en die haar bijeenhouden. Naarmate de groep zich verder ontwikkelt en elk groepslid zich meer identificeert met het groepsdoel, zal er minder zelfgericht gedrag en meer taakgedrag of groepshandavingsgedrag te zien zijn. We kunnen dus vaak zien dat in groepen zich functionele rollen ontwikkelen, die (vaak onuitgesproken) groepsdoelen dienen, zodat de groep haar werk kan voortzetten. Als iemand de groep verlaat, is het van belang om hier aandacht aan te geven.

Gezinshuisleden roepen bij elkaar soms heel wat irritaties, angsten, zorgen, schuld, schaamte en andere onbehagelijke gevoelens op. Nu hebben mensen bijna van nature de neiging om zulke gevoelens te vermijden. Daartoe heeft ieder zijn eigen favoriete manieren. Ieder brengt zijn eigen reeks afweermechanismen mee naar het gezinshuis. Het van belang deze afweermechanismen bijtijds te onderkennen om individuele ontwikkeling en groepsontwikkeling gaande te houden.¹³

Loyaliteit/netwerk

De gezinshuisouders kunnen begeleid worden rondom het thema 'loyaliteit van de gezinshuis kinderen naar biologische ouders', door goede informatie hierover te krijgen. In deze uitleg is het belangrijk dat zij gaan zien dat beide vormen van loyaliteit (naar biologische ouders en gezinshuisouders) naast elkaar kunnen bestaan. De begeleider kan gezinshuisouders helpen te gaan zien wanneer het kind zijn loyaliteit aan hen uit.¹⁴ Als de biologische band tussen ouders en het kind erkend wordt en er ruimte is voor de gehechtheidrelatie met de pleegouders is er een verminderde kans op loyaliteitsconflicten.¹⁵

Kwaliteiten

De drie kernvermogens van de gezinshuisouders zijn¹⁶: inleven, meeleven en samenleven.

¹¹ Henderson, S. (2009). Opvoeden in kinderopvang volgens de Gordonmethode. Uitgeverij SPW, Amsterdam (pagina 39-40 & 77-78).

¹² Gieles, F. (1981). Groepsleider... een vak apart. Uitgeverij Bohn Stafleu van Loghum Houten Diege (pagina 284).

¹³ Remmerswaal, J. (2008). Handboek groepsdynamica. Uitgeverij H. Nelissen, Soest (Pagina 112, 115-116, 240, 257).

¹⁴ Van Ieperen, K. & Verharen, L. (2011). Contextuele hulpverlening. Uitgeverij Bohn Stafleu van Loghum: Houten.

¹⁵ Maaskant, M. (2007), Kind tussen pleegouders en ouders. Uitgeverij SPW: Amsterdam.

¹⁶ Besten, G. (2007). Niet zonder ons... Gezinshuizen aan het begin van de 21^e eeuw. Uitgeverij De gezonde balans: Ugchelen. Pagina 101

Door te werken uit de kracht, krijgt men meer dingen voor elkaar dan door het werken vanuit de macht.¹⁷ Als men de aandacht leert richten op positieve oplossingen, levert dat veel emotionele winst op. Werken vanuit je kracht geeft meer voldoening. Mensen vergeten te gemakkelijk hun voorspoed en blijven de nare herinneringen terughalen, ook als ze al heel lang weg zijn. Dit moet omgedraaid worden: geef nare herinneringen een plaats en maak geluksmomenten belangrijk. Dan werk je vanuit je kracht.¹⁸

Gezinshuisouders geven het belang aan van het ontvangen van bevestiging. Bevestiging ontvangen is het geloven, aannemen en voelen dat ik werkelijk waardevol ben en dat ik ook waardevol ben voor de ander. De mens aan wie bevestiging geschonken wordt, ontvangt gevoel van eigenwaarde.¹⁹ Het ontvangen van bevestiging vergroot de draagkracht van de gezinshuisleden.

Ieder kind brengt zijn eigenaardigheden binnen, vraagt om loyaliteit aan haar/zijn situatie en heeft specifieke eigenschappen. De taken die daarbij horen zou je kort samen kunnen vatten als 'pedagogisch' en 'verzorgend'. In de praktijk van gezinshuizen is er een vanzelfsprekende gerichtheid op datgene wat kan; op de mogelijkheden, de talenten. Daarin onderscheidt een gezinshuis zich wezenlijk van de leefgroep.²⁰

Wij hebben informatie gezocht in theorie over pleegzorg en algemene boeken over jeugdzorg. De theorie van pleegzorg kan goed vergeleken worden met gezinshuizen, omdat deze zich in een soortgelijke situatie bevinden, het enige verschil tussen pleegzorg en gezinshuizen is, dat gezinshuizen professioneler werken. Wij konden informatie zoeken in de boeken over jeugdzorgwerkers, omdat gezinshuisouders professionele jeugdwerkers zijn.

Overige info, niet bij de thema's in te passen:

Empowerment wordt veel gebruikt in de begeleiding van gezinshuizen. Empowerment sluit aan bij wat de gezinshuisouders belangrijk vinden. Er zijn vier dimensies ontwikkeld²¹ om gezinshuisouders een empowered gevoel te geven. Deze dimensies zijn:

- Zelfbeschikking. De gezinshuisouders hebben de vrijheid om te oordelen en te handelen, de innerlijke goedkeuring van het eigen handelen, het idee dat keuzes voortkomen uit het eigen ik en ook toebehoren aan de eigen persoon.
- Betekenis. De gezinshuisouders hebben een persoonlijke binding met de organisatie, het gevoel dat het werk belangrijk is voor henzelf. De gezinshuisouders kunnen een gevoel van persoonlijkheid en persoonlijke integriteit aan het werk ontleen.
- Competentie. De gezinshuisouders hebben het volste vertrouwen in de eigen vermogens en de wetenschap dat externe invloeden hun prestaties niet kunnen ondermijnen.
- Invloed. De gezinshuisouders hebben de mogelijkheid om een stempel te drukken op het systeem waarbinnen ze werken en hun ideeën worden serieus genomen.²²

Waarom zijn juist muzische middelen zo geschikt om effect te bereiken? Dineke Behrend²³ vervolgt op de doelen van het muzisch agogisch werken: 'muzische middelen kiezen een andere invalshoek:

¹⁷ Quant, P. Niet echt de baas: over het ontwikkelen van gezag en invloed. Pag 57 t/m 60

¹⁸ Sterk, F. & Swaan, S. (2011). Sterk in je werk. E-book. Uitgeverij: www.sterk-swaan.nl

¹⁹ Eijk, van R. (2002) Diagnose van een samenleving, draagkracht en draaglast. Van Gorcum: Assen.

²⁰ Besten, G. (2007). Niet zonder ons... Gezinshuizen aan het begin van de 21^e eeuw. De gezonde balans: Ugchelen. Pagina 59 & 100.

²¹ Quinn, R & Spreitzer, G. (2002). In het belang van de zaak. Uitgeverij van Schouten en Nelissen, Zaltbommel

²² Besten, G. (2007). Niet zonder ons... Gezinshuizen aan het begin van de 21^e eeuw. Uitgeverij De gezonde balans: Ugchelen (Hoofdstuk 6).

²³ Behrend, D. (2008). Muzisch-Agogische Methodiek. Uitgeverij Coutinho, Bussum.

niet de verbale, cognitieve benadering, waarbij mensen moeten redeneren, argumenteren en verwoorden, maar een speelse benadering. Dat betekent dat je niet precies hoeft te zeggen wat er in je omgaat- je mag het ook benaderen, laten zien; je hoeft geen probleem te formuleren of een verklaring te verzinnen, je kunt ermee spelen. Daardoor wordt de situatie misschien minder bedreigend, minder ingewikkeld.'

3.4.7. Wat zegt de theorie over de Muzisch Agogische Methodiek en op welke manier deze methodiek aansluit bij de doelgroep?

Onderzoeksmethode:

- Literatuuronderzoek

Om het goede samengaan van de doelgroep en de muzische methodiek zichtbaar te maken, zijn we als eerste ingegaan op feitelijke en theoretische informatie over de muzisch agogische methodiek. Hierbij hebben we het boek van Dineke Behrend (2008) als leidraad gebruikt. Allereerst zijn we ingegaan op hetgeen de theorie zegt over de muzische methodiek. Want wat is een muzische methodiek nu precies en waarin heeft deze methodiek een meerwaarde boven een andere methodiek? Na het beantwoorden van deze vragen hebben we de toepassing op de doelgroep gezocht. Deze vonden we in de beschrijving van de appelwaarden. Door middel van het beschrijven van de definitie van de verschillende appelwaarden, met het accent op de thematische appels en het doel van de methodiek, zijn we gekomen tot een beschrijving van hoe de methodiek aansluit bij de doelgroep.

3.4.7.1. Beantwoording onderzoeksvraag: Wat zegt de theorie over de Muzisch Agogische Methodiek en op welke manier deze methodiek aansluit bij de doelgroep?

De methodiek

Muzische middelen zijn creatieve, speelse middelen. Als je deze middelen op een agogische manier inzet, dat wil zeggen: bewust koppelt aan behandel- of begeleidingsdoelen, spreek je van muzisch agogisch handelen. Muzisch agogisch handelen wordt als volgt gedefinieerd:

‘activiteiten die een speels, creatief element in zich hebben, waaraan de cliënt tevredenheid, plezier, bevestiging of uitdaging beleeft en die een bijdrage leveren aan de diverse gebieden van de ontwikkeling van de mens. ‘

De muzische methodiek draait vooral om creativiteit. Iemand die een creatief proces doormaakt, legt zich niet neer bij de bestaande situatie, maar zoekt naar nieuwe manieren om met die situatie om te gaan. Hij gaat zijn omgeving met andere ogen zien, omdat hij ontdekt heeft wat hij zelf kan inbrengen in of veranderen aan die omgeving. Een creatief proces is een, door de cliënt zelf gevonden, nieuwe betekenisverlening aan de werkelijkheid.

Waarom zijn juist muzische middelen zo geschikt om bovengenoemde verandering te bewerkstelligen? Dineke Behrend legt dit uit als: ‘muzische middelen kiezen een andere invalshoek: niet de verbale, cognitieve benadering, waarbij mensen moeten redeneren, argumenteren en verwoorden, maar een speelse benadering. Dat betekent dat je niet precies hoeft te zeggen wat er in je omgaat- je mag het ook benaderen, laten zien; je hoeft geen probleem te formuleren of een verklaring te verzinnen, je kunt ermee spelen. Daardoor wordt de situatie misschien minder bedreigend, minder ingewikkeld.’

De methodiek en de aansluiting bij de doelgroep

Dineke Behrend beschrijft in haar boek over de muzische methodiek een aantal punten die maken dat het muzische middel aansluiting vindt bij de cliënt. Een belangrijk deel hiervan zijn de appelwaarden die van groot belang zijn bij de slagingskans van de muzische activiteit. De

appelwaarde van een activiteit of middel beschrijft zij als ‘ de uitnodiging die iemand ervaart tot een activiteit, de aantrekkelijkheid ervan, de aantrekkingskracht en beleving van iets, het aanlokkelijke en de uitdaging van het uiterlijk en het soort prikkels en indrukken die van een activiteit uitgaan’.

De appelwaarden kunnen onderverdeeld worden in een sensopatisch appel, een thematisch appel en een dimensioneel appel. Zij onderscheiden zich in de wijze waarop zij tot uitnodiging zijn. Voor de methodiek die wij aan het maken zijn is in het bijzonder het thematisch appel van groot belang. Dit thematische appel is niet los te zien van het sensopatisch appel en het dimensioneel appel. De methodiek draait echter om het thematisch appel: de uitnodiging die van bepaalde activiteiten uit kan gaan, op grond van de betekenis die de activiteiten hebben. Deze betekenis is voor de gezinshuisouders het vergroten van de kracht van het gezinshuis. Door op dit thema in te spelen vindt de methodiek aansluiting bij de gezinshuisouders op grond van het thematisch appel.²⁴

²⁴ Behrend, D. (2008). Over muzisch agogische methodiek. Uitgeverij Coutinho: Bussum.

4. Het product

Het product dat voortvloeit uit ons onderzoek is de methodiek, genaamd: 'Wij van het gezinshuis'. Deze methodiek is als los onderdeel uitgewerkt, omdat deze te groot is om als bijlage in dit verslag op te nemen. In dit hoofdstuk bespreken we de brug van de theorie naar de praktijk en wat onze gedachten hierbij zijn. Ook willen we u in dit hoofdstuk een kijkje bieden achter de schermen, waar de methodiek tot stand kwam.

4.1 Van theorie naar methodiek

Naar aanleiding van ons onderzoek konden wij de belangrijkste uitspraken doen aan de hand van de interviews (§3.4.4.). Tijdens de interviews was ons doel om inzicht te krijgen in de behoeften die de gezinshuisouders hadden. Dit punt was van belang om de methodiek goed aan te laten sluiten op de gezinshuizen. De belangrijkste resultaten zouden uit dit praktijkonderzoek naar voren komen. Na deze interviews hadden wij een uitgebreide collectie thema's, die gezinshuisouders behandeld zouden willen zien. Hierin hebben we een selectie gemaakt, samen met het kernteam van Stek Jeugdhulp. Vervolgens was er het zoeken naar de manier waarop we deze praktisch konden maken binnen de methodiek. Om de stappen die wij hierin zouden nemen theoretisch te kunnen onderbouwen, hebben wij de thema's die de gezinshuisouders aandroegen allereerst bekeken vanuit de literatuur (§3.4.6.). We hebben daarin specifiek gezocht naar hetgeen de literatuur aandroeg, binnen de thema's van de gezinshuisouders, om de draagkracht te vergroten. Op die manier kregen we een theoretische blik op de thema's die de gezinshuisouders aangaven en stond hierin duidelijk beschreven op welke manier binnen een bepaald specifiek thema de draagkracht vergroot kon worden. Naar aanleiding van deze theoretische gegevens zijn wij op zoek gegaan naar opdrachten die bij deze theoretische visie pasten en hebben we deze opdrachten aangepast op het gezinshuis.

Een voorbeeld: bij het thema 'gezinsbinding' hebben we, onder andere, de volgende literatuur gevonden:

*Gezinshuisleden roepen bij elkaar soms heel wat irritaties, angsten, zorgen, schuld, schaamte en andere onbehagelijke gevoelens op. Nu hebben mensen bijna van nature de neiging om zulke gevoelens te vermijden. Daartoe heeft ieder zijn eigen favoriete manieren. Ieder brengt zijn eigen reeks afweermechanismen mee naar het gezinshuis. Het is van belang deze afweermechanismen bijtijds te onderkennen om de individuele ontwikkeling en de groepsontwikkeling gaande te houden.*²⁵

Wij zijn vervolgens opdrachten gaan zoeken die een antwoord waren op hetgeen hierboven beschreven staat. Het belangrijkste van dit stukje is, dat iedereen eigen manieren heeft om met emoties om te gaan, dat hier afweermechanismen bij horen en dat het belangrijk is op een goede manier met deze afweermechanismen om te gaan.

Binnen de methodiek hebben wij daarom allerlei opdrachten bedacht, waardoor kinderen hun eigen en elkaars emoties leren (her-)kennen. Daarbij zien kinderen, door deze opdrachten, hoe een ander kind eenzelfde emotie uit. Het verschil in de emotie 'blij' tussen de verschillende kinderen wordt dan bijvoorbeeld zichtbaar. In de methodiek zitten ook opdrachten, die ingaan op de afweermechanismen: het leren omgaan met ruzies en het gevoel achter het gedrag zichtbaar leren maken. Door de zojuist beschreven voorbeelden leren de gezinsleden elkaar beter kennen op het gebied van emoties. Op die manier worden zij hierin individueel en gezamenlijk sterker. De draagkracht van het individu en het gezin wordt daarmee vergroot en omdat de opdrachten werken vanuit positiviteit wordt dit op een leuke manier gedaan en ligt de aandacht niet op hetgeen slecht gaat, maar op het ombuigen naar het positieve.

²⁵ Remmerswaal, J. (2008). Handboek groepsdynamica. Uitgeverij H. Nelissen, Soest (pagina 112, 115-116, 240, 257).

4.2 Doelstelling vooraf

Eind november waren wij aan het overleggen over het onderwerp dat we wilden behandelen tijdens ons afstudeeronderzoek. We besloten dat het onderwerp nog niet zo belangrijk was, maar dat we vooral een nuttig afstudeeronderzoek wilden doen. We wilden graag dat ons afstuderen zou leiden tot iets dat in de praktijk ook daadwerkelijk gebruikt zou gaan worden. Toen wij hierover verder fantaseerden, kwamen we terecht bij de muzische methodiek. Een methodiek die ons erg aanspreekt door het ontspannende karakter. Op een leuke en ontspannen wijze werken aan een probleem, dat wilden we met ons afstuderen. We besloten uiteindelijk dat ons voornaamste doel van het afstuderen was om een leuk, muzisch agogisch, product te ontwerpen dat daadwerkelijk in gebruik genomen zou worden en dus goed aan zou moeten sluiten bij de doelgroep.

4.3 Gedurende het onderzoek

Tijdens het onderzoek bleek dat gezinshuisouders een heel eigen visie hadden op het werk dat zij verrichten en niet direct zaten te wachten op onze bijdrage hieraan. Dit leidde voor ons tot een grote uitdaging en wel het vinden van ingang bij de gezinshuisouders om te komen tot een product waar zij met plezier mee zouden gaan werken. Tijdens alle aspecten van het onderzoek: de interviews, de vergaderingen, het brainstormen, het literatuuronderzoek en de terugkoppelingen met onze afstudeerbegeleider, was dan ook dit het voornaamste: om achter aspecten te komen die het slagingspercentage van ons product zou vergroten. Steeds ons verplaatsend in de doelgroep, hebben wij gewerkt aan het ontwikkelen van de methodiek. Uiteindelijk zijn wij tot een uitgebreid aantal punten gekomen, die gezinshuisouders zelf aandroegen. Met deze punten zijn wij aan de slag gegaan door het ontwikkelen van de methodiek.

4.4. Achtergrond methodiek

Binnen de methodiek hebben wij geprobeerd zo dicht mogelijk bij de behoeften, werkwijze en beleving van de gezinshuisleden in de buurt te komen. Vanuit dit doel bestaat de methodiek uit een aantal specifieke punten. Deze punten zullen wij hieronder kort toelichten.

- **Theorie:** om de achtergrond van de opdrachten te verantwoorden staat er aan het begin van ieder thema een korte theoriebeschrijving. Deze sluit qua taalgebruik aan op de gezinshuisouders.
- **Ervaring anderen:** gezinshuisouders gaven aan opdrachten eerder te gebruiken op het moment dat zij zagen, dat de werkwijze bij andere gezinshuisouders aansloeg. Vanuit dit gegeven staat er na het gedeelte theorie een casus waarin relevante ervaringen van andere gezinshuisouders beschreven worden.
- **Thema's:** de onderwerpen die behandeld worden binnen de methodiek zijn enkel en alleen onderwerpen die door de gezinshuisleden zelf aangedragen zijn. Hiermee hopen we zo dicht mogelijk bij de doelgroep te blijven.
- **Opdrachten:** de opdrachten zijn per thema gegroepeerd. De verandering van thema wordt zichtbaar gemaakt door per thema een tabblad te gebruiken. Ook dit was een idee van gezinshuisouders. Zij gaven aan bij een bepaalde situatie de map er bij te willen pakken en te kijken, of er bij het thema opdrachten staan, die zij kunnen gebruiken. Daarbij zijn er, per thema, opdrachten voor gezinshuisouders, gezinshuiskinderen en voor beide. Op die manier kunnen de opdrachten bij meer verschillende situaties gebruikt worden.

5. Discussie en conclusie

We zijn aangekomen bij het laatste inhoudelijke hoofdstuk van het onderzoeksverslag waarin we terug willen kijken op het onderzoek en haar resultaten. Op deze manier willen we op kritische wijze het onderzoek bezien om het, in combinatie met voorgaande hoofdstukken en vanuit meerdere perspectieven, te benaderen en te komen tot een eerlijk besluit.

5.1 Terugblik op de onderzoeksvraag

Stek Jeugdhulp gaf ons de volgende probleemstelling: 'Binnen de gezinshuizen van STEK Jeugdhulp ligt de nadruk veelal op de complexe situaties van het gezin waarin zij zich 24/7 bevinden. De kracht van het gezinshuis raakt hierdoor vaak uit het zicht'.

Zij vroegen ons om door middel van de muzische methodiek een product te ontwikkelen dat zich richt op positieve punten en vanuit dit gegeven de draagkracht van het gezinshuis kan vergroten. Om te komen tot een aansluitende methodiek hebben wij gebruik gemaakt van de hoofdvraag 'Wat zijn de muzische mogelijkheden om de kracht van de gezinshuizen centraal te zetten binnen de perspectief biedende gezinshuizen van Stek Jeugdhulp Midden- Holland?'

Wij hebben, door middel van praktijkonderzoek en literatuuronderzoek, gewerkt naar een beantwoording van de zojuist genoemde hoofdvraag. Het literatuuronderzoek hebben wij vooral gebruikt om een beeld te krijgen van de doelgroep om zowel het onderzoek als de methodiek theoretisch te kunnen onderbouwen.

Binnen het praktijkonderzoek hebben wij getracht zicht te krijgen op de behoeften van de doelgroep. Dit bleek in eerste instantie lastig omdat gezinshuisouders aangaven zich voldoende bewust te zijn van hun kwaliteiten en geen methodiek nodig te hebben die zich focust op het werken vanuit kracht en positiviteit. Later werden vanuit gezinshuisouders een heel aantal onderwerpen aangedragen die we hebben gebundeld en verwerkt in de methodiek. De thema's die aangedragen werden, hebben we door middel van literatuuronderzoek bekeken, om er zo achter te kunnen hoe deze thema's in kunnen spelen op het vergroten van de draagkracht van het gezinshuis.

Als we terugkijken op de probleemstelling zien wij twee punten. De eerste is de complexe situatie waar het gezin zich in bevindt, de tweede is het uit zicht raken van de kracht. De thema's die binnen de methodiek behandeld worden zijn te herleiden tot deze twee deelaspecten (§3.4.4). Als wij deze thema's bezien is er zeker antwoord gegeven op de probleemstelling. Natuurlijk heeft ook dit antwoord zijn beperkingen, die zullen we behandelen in paragraaf 5.3.

5.2 Terugblik op de producten

Wanneer we kijken naar de producten van het onderzoek (§ 3.3) kunnen we stellen dat de belangrijkste hiervan gaan over de mening en behoeften van de gezinshuisouders t.a.v. de methodiek (onderzoeksvraag 3,4 en 5). Deze zijn immers het meest van belang om de hoofdvraag van het onderzoek te kunnen beantwoorden. De andere vragen zijn vooral bedoeld om de methodiek aan te laten sluiten bij de doelgroep en deze theoretisch te kunnen onderbouwen.

De resultaten van deze drie onderzoeksvragen bevestigen voornamelijk dat het beroep van gezinshuisouder een complex beroep is die veel uitdagingen met zich mee brengt. De complexe aard van het beroep is zeker terug te vinden in de diversiteit van thema's en de voorwaarden (§3.4.5) waar de methodiek aan moest voldoen.

Al met al zeggen deze resultaten ons, dat er nog op velerlei manieren ingespeeld kan worden op het vergroten van de draagkracht van de gezinshuisouder. Ons onderzoek en onze methodiek mogen daar, naar wij hopen, hun steentjes aan bijdragen.

5.3 Kritische blik

In deze paragraaf willen wij met kritische blik naar ons afstudeerproject kijken. We hopen op die manier de betrouwbaarheid van het onderzoek te vergroten en punten te noemen voor een eventueel vervolgonderzoek.

5.3.1 Beperkingen onderzoek

Wanneer we het onderzoek achteraf bezien, merken we dat de belangrijkste resultaten vanuit de interviews komen. De oorzaak hiervan is, dat we tijdens het versturen van de enquêtes onvoldoende zicht hadden op de daadwerkelijke probleemstelling, deze was nog te vaag. Daardoor zijn niet alle vragen gericht genoeg geweest en waren de uitkomsten te globaal of onduidelijk. Wanneer we de onderzoeksopzet opnieuw zouden moeten doen, zouden we de probleemstelling als eerste duidelijk maken, dan de richting van het onderzoek bepalen, met het team van Stek Jeugdhulp Gezinshuizen bespreken welke thema's zij denken dat er behandeld moeten worden, en vanuit deze punten gericht vragen stellen binnen de enquête. De uitslagen van de eerste enquêtes vormen nu een beperking, omdat een gedeelte van de gegevens te globaal of onduidelijk zijn, waardoor we niet overal uitspraken over kunnen doen.

Tijdens het onderzoek merkten we ook dat het een uitdaging zou worden om de gezinshuisouders enthousiast te krijgen voor het in gebruik nemen van de methodiek. Gezinshuisouders konden duidelijk aangeven wat ze wel/niet nodig zouden hebben, maar zaten duidelijk niet te springen om een nieuwe methodiek. De uitdaging van ons onderzoek lag daarom ook in het enthousiasmeren van de gezinshuisouders en het zicht krijgen op thema's die dermate belangrijk waren dat gezinshuisouders hier dolgraag mee aan de slag zouden gaan.

Wanneer we tijd en mankracht hadden gehad om een casestudy uit te voeren, hadden we beter zicht gehad op het systeem van het gezinshuis en de momenten waarop de neerwaartse spiraal begint (§2.1). Daarbij hadden we dan meer momenten gehad, waarop we konden fungeren als uitlaatklep voor de gezinshuisouders. Momenten die zicht gegeven hadden op punten die de gezinshuisouders extra moeite kosten.

5.3.2 Beperkingen methode

Van onze onderzoeksmethoden waren de praktijkonderzoeken het belangrijkste. We wilden namelijk te weten komen wat de behoeften van de gezinshuisouders zelf waren. De methoden die wij hiervoor gebruikt hebben waren enquêtes, interviews en een controleopdracht die door de gezinshuisouders zelf uitgevoerd werd. De gegevens die door deze onderzoeksmethoden verzameld zijn, waren resultaten van onderzoeken die verspreid over een gering aantal weken en telkens bij een andere groep gezinshuisleden afgenomen zijn. Dit betekent voor het onderzoek dat wij onze bevindingen gebaseerd hebben op momentopnamen die een reflectie waren van de gezinshuisleden zelf en voor ons dus geen directe observaties waren.

Kortom, voor een meer gedegen onderzoek hadden we een langere onderzoeksperiode nodig gehad. Een periode waarin op meerdere momenten, verspreid over een langere tijd, de behoeften van de gezinshuisouders onderzocht waren door middel van vragenlijsten of casestudy's.

Omdat wij niet beschikten over een langer tijdvak betekent het voor ons dat wij verzameld hebben, wat we konden verzamelen. Helaas hebben wij veel verzonden enquêtes niet teruggekregen en hebben we ons onderzoek daarom gebaseerd op de 50 respondenten die wel gereageerd hebben (zie figuur 1, §3.2).

Als we inhoudelijk kijken naar de onderzoeksmethoden kunnen we stellen dat de eerste enquêtes voor de gezinshuis kinderen en gezinshuisouders van instellingen buiten Stek Jeugdhulp, meer verdiepend hadden moeten zijn. Nu wisten we weinig van de eventuele thema's en meningen van gezinshuisouders over een nieuwe methodiek en waren de vragen die wij stelden vrij globaal. Dit is een beperking, omdat we daarom alleen verdiepende informatie hebben van de gezinshuisleden binnen Stek Jeugdhulp. Het onderzoek blijft daarom betrekkelijk smal.

5.4 Betrouwbaarheid en validiteit

Zojuist benoemden we dat we relatief weinig verdiepende gegevens hebben verzameld en deze gegevens ook een momentopname zijn. Dit heeft een dubbele betekenis voor de betrouwbaarheid van het onderzoek.

Enerzijds gaven gezinshuisouders aan dat de thema's die zij noemden niet alleen bij alle gezinshuisouders, maar ook bij pleegzorgouders spelen. Beide vormen, pleegzorg en gezinshuizen, zijn normale gezinnen die hulp verlenen door het 'gezin zijn'. Thema's die in de methodiek behandeld worden zijn daarom gemakkelijk te generaliseren. Anderzijds zijn de gegevens verzameld van een gering aantal respondenten en, wanneer we de aantallen bezien, niet betrouwbaar genoeg om te generaliseren. Dit geringe aantal kan veroorzaakt zijn doordat we tijdens het versturen van de enquêtes nog onvoldoende beeld hadden van de probleemstelling, waardoor de vragen niet gericht genoeg waren. Ook hadden we de tijd niet om de instellingen langs te bellen om de vragenlijsten alsnog retour te krijgen.

Als we kijken naar de gezinshuisouders van Stek Jeugdhulp zien we dat we van ieder gezinshuis gezinshuisouders geïnterviewd hebben en een aantal gezinshuiskinderen. Dit betekent dat voor de gezinshuizen van Stek Jeugdhulp de gegevens zeker betrouwbaar zijn, als we ons alleen richten op de aantallen. Zoals we ook beschreven in paragraaf 5.3.2 zijn deze gegevens echter een momentopname en daarom minder betrouwbaar. Daar tegenover staat dat de gegevens uit de eerste hand komen van gezinshuisouders die 1-5 jaar in het werkveld verkeren en hun onderwerpen daarom baseren op een langere tijd.

Globaal gezien kunnen we over de betrouwbaarheid van het onderzoek de volgende samenvattende uitspraken doen:

In de eerste plaats gelden deze vooral voor de gezinshuisouders van Stek Jeugdhulp, waar het onderzoek ook voor bedoeld was. Ten tweede zijn de uitkomsten van het onderzoek niet direct generaliseerbaar omdat het percentage respondenten van buiten Stek Jeugdhulp te minimaal is.

Wanneer we naar de validiteit van het onderzoek kijken, kunnen we stellen dat de eerste enquêtes, van de gezinshuisouders en gezinshuiskinderen buiten Stek Jeugdhulp, niet gemeten hebben wat we daadwerkelijk wilden meten. We wilden namelijk zicht krijgen op de thema's die speelden en hebben uiteindelijk resultaten gekregen die we bestempeld hebben als vooronderzoek.

Bij de rest van de onderzoeksmethoden, de interviews, enquêtes en controleopdrachten, hebben we echter wel gemeten wat we daadwerkelijk wilden meten.

Om de methodiek te kunnen ontwikkelen moesten we achter de behoeften van de gezinshuisouders zien te komen. Dit doel hebben we zeker behaald (§ 3.4.4). De thema's die wij binnen de methodiek behandelen werden door vrijwel alle gezinshuisouders van Stek Jeugdhulp aangegeven en we hebben binnen Stek Jeugdhulp dus gemeten wat we wilden meten, namelijk de behoeften van de gezinshuisouders t.a.v. thema's en vorm van de methodiek.

Omdat deze thema's door 11 van de 13 gezinshuisouders (van de 8 gezinshuizen) aangegeven werden kunnen we deze thema's binnen Stek Jeugdhulp generaliseren. We kunnen daarom ook stellen dat de uitkomsten van de interviews niet vertekend zijn omdat we voornamelijk open vragen hadden (zie bijlage 7.4.1) en we verder verdiepende open vragen gesteld hebben op hetgeen de gezinshuisouders ons vertelden. Dit betekent dat wij zo min mogelijk sturing gegeven hebben tijdens de interviews en de gezinshuisouders zelf de ruimte hadden om hun verhaal te doen. Een onderwerp waar we gericht op bevraagd hebben, waren de thema's die in de methodiek behandeld zouden worden. Ook hierin hebben we zoveel mogelijk open vragen gesteld om gezinshuisouders geen woorden in de mond te leggen.

De validiteit van het onderzoek is vrij hoog. Wat we wilden weten, namelijk de behoeften van de gezinshuisouders om de methodiek goed op hen aan te laten sluiten, hebben we gemeten. Wanneer we langer de tijd hadden gehad, hadden we meerdere malen met hen kunnen spreken en hadden we meer zekerheid gehad. Dit vermindert de validiteit enigszins. Wijzelf zijn tevreden over de validiteit, omdat we ons doel met het onderzoek behaald hebben, zeker gezien de tijd die we beschikbaar hadden.

5.5 Aanbevelingen

Als wij een vervolgonderzoek mochten doen voor de methodiek die wij ontwikkeld hebben, zouden we ons focussen op drie punten. Allereerst zouden we de gezinshuisouders een langere periode volgen, verspreid over meerdere momenten. Ten tweede zouden we gebruik maken van casestudy, om daadwerkelijk te kunnen observeren waar punten liggen, waar we op in zouden kunnen spelen om de draagkracht van het gezinshuis te kunnen vergroten. We zouden dan allereerst van de gezinshuisouders een meer betrouwbare visie hebben op het onderwerp, omdat deze over meerdere momenten getoetst zou kunnen worden. Ook zouden we zelf kunnen waarnemen wat volgens ons thema's zijn die de draagkracht zouden kunnen vergroten en hier met gezinshuisouders over in gesprek kunnen gaan. Als derde punt zouden we een controleonderzoek doen om te checken of de gezinshuisouders vinden dat de methodiek aan haar doel beantwoordt. Wanneer dit niet zo zou zijn, zouden we door middel van eerste twee genoemde punten de methodiek kunnen veranderen en wanneer de methodiek wel aan haar functie zou voldoen, zouden we de methodiek verbeteren om deze nog dichter bij de beleving en behoeften van de gezinshuisouders te brengen, om zo het draagvlak verder te vergroten.

6. Literatuurlijst

Boeken

Baat, de M. & Berg-le Clercq, T. & Steege, van der M. (2012).

Wat werkt in gezinshuizen?

Uitgeverij Nederlands Jeugdinstituut, Utrecht

Artikel, geplaatst in februari 2012

Bassant, J. & Roos, de S. (2010).

Methoden voor sociaal -pedagogische hulpverleners

Uitgeverij Coutinho, Bussum

ISBN: 9789062833740

2e druk

Behrend, D. (2008).

Over muzisch agogische methodiek

Uitgeverij Coutinho, Bussum

ISBN: 9789046900758

1^e druk

Besten, G. (2007).

Niet zonder ons... Gezinshuizen aan het begin van de 21^e eeuw

Uitgeverij De gezonde balans, Ughelen

ISBN: 978-90-809527-4-4

1e druk

Eijk, van R. (2002).

Diagnose van een samenleving, draagkracht en draaglast

Uitgeverij Van Gorcum, Assen

ISBN13: 9789023238348

1^e druk

Gieles, F. (1981).

Groepsleider... een vak apart

Uitgeverij Bohn Stafleu van Loghum, Houten

ISBN10: 9014030665

1e druk

Henderson, S. (2009).

Opvoeden in kinderopvang volgens de Gordonmethode

Uitgeverij SPW, Amsterdam

ISBN10: 908850038X

1^e druk

Hendriksen, J. (2009).

Handboek intervisie

Uitgeverij H. Nelissen, Soest

ISBN10: 9024418305

1e druk

Van Ieperen, K. & Verharen, L. (2011).
Contextuele hulpverlening
Uitgeverij Bohn Stafleu van Loghum, Houten
ISBN13: 9789031381104
1e druk

Maaskant, M. (2007).
Kind tussen pleegouders en ouders
Uitgeverij SPW, Amsterdam
ISBN: 978-90-6665-870-7
1^e druk

Quant, P. (2010)
Niet echt de baas: over het ontwikkelen van gezag en invloed.
Uitgeverij van Schouten en Nelissen, Zaltbommel
ISBN10: 9058714063
1e druk

Remmerswaal, J. (2008).
Handboek groepsdynamica
Uitgeverij H. Nelissen, Soest
ISBN: 9024418127
10^e druk

Schermer, K. & Quint, P. (2008).
De organisatie als hulpmiddel
Uiteverij Bohn Stafleu van Loghum, Houten
ISBN: 9789031352562
4^e druk

Sterk, F. & Swean, S. (2011).
Sterk in je werk. E-book
Uitgeverij: www.sterk-swaen.nl, Oisterwijk

Internetbronnen

Geraadpleegd op 22-2-2012 van <http://www.stekjeugdhulp.nl>.

Geraadpleegd op 11.-05-2012. <http://dokument.ncrv.nl/ncrvgemist/14-11-2011/ncrv-dokument-bv-gezin>.

Overige bronnen

STEK Jeugdhulp (2009). Beleidsnotitie gezinshuizen.

7. Bijlagen

7.1 Samenvatting

7.1.1 Onderwerp

7.1.2 Doelstelling

7.1.3 Methode

7.1.4 Resultaten en conclusies

7.1.5 Het product

7.2 Reflectie beroepspersoon

7.3 Enquêtes

7.3.1 Enquête gezinshuisouders buiten Stek Jeugdhulp

7.3.2 Resultaten enquête gezinshuisouders buiten Stek Jeugdhulp

7.3.3 Enquête gezinshuiskinderen buiten Stek Jeugdhulp

7.3.4 Resultaten enquête gezinshuiskinderen buiten Stek Jeugdhulp

7.3.5 Enquête gezinshuiskinderen Stek Jeugdhulp

7.3.6 Resultaten enquête gezinshuiskinderen Stek Jeugdhulp

7.4 Interviews

7.4.1 Interviews gezinshuisouders

7.4.2 Uitgewerkte interviews gezinshuisouders

7.4.3 Labelschema interviews gezinshuisouders

7.5 Controleonderzoek

7.6 Procesverslag

7.1. Samenvatting

In dit hoofdstuk geven wij u een samenvatting van het onderzoek 'Wij van het gezinshuis'. Door middel van deze samenvatting willen wij u het onderzoek tonen in een notendop. Hier vindt u het onderwerp van het onderzoek, het doel ervan, hoe deze is uitgevoerd en wat de belangrijkste conclusies en aanbevelingen zijn. Ook beschrijven wij kort het eindproduct, waar het onderzoek aan ten grondslag ligt. Voor een uitgebreidere beschrijving van ons onderzoek verwijzen wij u naar ons onderzoeksverslag.

7.1.1 Onderwerp

Dit afstudeeronderzoek voeren wij uit voor STEK Jeugdhulp. Zij bieden hulp aan kinderen en jongeren die door omstandigheden niet thuis kunnen wonen. STEK Jeugdhulp biedt diverse vormen van hulpverlening aan, waaronder de gezinshuizen waar ons onderzoek zich op richt.

Gezinshuisouders wonen en werken, 24 uur per dag, 7 dagen in de week, in dezelfde omgeving. Deze samenvoeging van werk en privé zorgt er in de praktijk nogal eens voor, dat door problemen de positieve punten onder lijken te sneeuwen. Stek Jeugdhulp gaf ons de opdracht om door middel van een muzische methodiek de draagkracht van de gezinshuizen te vergroten. Door ons te richten op kwaliteiten, willen wij de kracht van de gezinshuizen op positieve en muzische wijze centraal zetten.

7.1.2 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek bestaat uit het inzicht krijgen in de behoeften van de gezinshuisleden t.a.v. thema's die de draagkracht van het gezinshuis vergroten, door de kracht centraal te stellen. Vervolgens is ons doel om deze behoeften praktisch om te zetten in een muzischagogisch product. Deze doelstelling leidt ons naar de volgende onderzoeksvraag:

'Wat zijn de muzische mogelijkheden om de kracht van de gezinshuizen centraal te zetten binnen de perspectief biedende gezinshuizen van Stek Jeugdhulp Midden- Holland?'

7.1.3 Methode

Om bovenstaande onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden zijn er vier onderzoeksmethoden gebruikt: literatuuronderzoek en praktijkonderzoek die bestonden uit interviews, diverse enquêtes en een controleonderzoek.

Om een beeld te krijgen van de doelgroep, hebben wij ons allereerst gericht op de literatuur. Vervolgens zijn we door middel van het praktijkonderzoek in gesprek gegaan met de gezinshuisleden, om zicht te krijgen op hun behoeften en wensen t.a.v. de methodiek. Hierna hebben we de thema's die zij aandroegen bekeken vanuit de literatuur. Ook is er theorieonderzoek gedaan naar de muzische methodiek om het uiteindelijke product theoretisch te kunnen verantwoorden. Als laatste hebben we een aantal opdrachten vanuit de methodiek aan de gezinshuisouders gegeven om deze te toetsen en hier feedback op te krijgen.

7.1.4 Resultaten en conclusies

Het onderzoeksdoel was het zicht krijgen op de mogelijkheden die de kracht van het gezinshuis zouden vergroten. Door de diverse onderzoeksmethoden zijn we gekomen tot een groot aantal thema's. We hebben de thema's die door alle gezinshuisouders genoemd werden apart gezet. De thema's die het team van Stek Jeugdhulp belangrijk achtte, hebben we gebundeld. De uiteindelijke thema's zijn geworden: kwaliteiten, sfeer, gezinsbinding, netwerk en evaluatie.

7.1.5 Het product

Als product hebben wij een methodiek ontwikkeld die zich richt op het vergroten van de draagkracht van de gezinshuisouders. Dit doet zij door op muzische wijze de (eventueel negatieve) focus te verleggen en de aandacht te vestigen op positieve punten. Zij behandelt bovenbeschreven thema's en gaat daarbij voornamelijk in op kwaliteiten.

7.2 Reflectie beroepspersoon

In deze bijlage willen wij reflecteren op ons afstudeerproject. Binnen deze reflectie richten we ons op een drietal punten. Als eerste het afstudeerproject en de samenhang tussen de creatieve professionals. Tevens nemen we de inbreng vanuit onze levensbeschouwing mee en bekijken we ten slotte de relatie met onze verdiepingsminor.

De creatieve professional

Als beginnend SPH'ers en studenten van de CHE is het de bedoeling dat wij over een aantal kerncompetenties beschikken. Eén van deze kerncompetenties, genaamd 'methodisch hulpverleners', willen wij gebruiken om de relatie met de opleiding SPH duidelijk te maken. Deze deelcompetentie luidt als volgt: 'De student kan op beginnend professioneel niveau voorstellen doen voor integratie en implementatie van complexere methodieken in het hulpverlenend handelen. Hij/zij levert tevens een bijdrage aan methodiekontwikkeling ten behoeve van cliënten of een organisatie, die gebaseerd is op de Nederlandse of internationale context'.

Bovenstaande deelcompetentie maakt duidelijk waar wij mee bezig zijn geweest binnen ons afstuderen. Wij noemden in ons onderzoeksverslag de probleemstelling: 'Binnen de gezinshuizen van STEK Jeugdhulp ligt de nadruk veelal op de complexe situaties van het gezin waarin zij zich 24/7 bevinden. De kracht van het gezinshuis raakt hierdoor vaak uit het zicht'.

De doelgroep van ons afstuderen is een doelgroep die relatief nieuw is. Het gebruik maken van een gezinshuis als hulpverlenend middel wordt namelijk nog niet zo lang toegepast. De informatie over deze doelgroep is daarom gering. Wij als beginnend SPH'ers hebben daarom tijdens ons afstudeeronderzoek een nieuwe doelgroep leren kennen. Een doelgroep die een aanzienlijke taak op zich genomen heeft door wonen en werken te combineren. De bovengenoemde probleemstelling maakt duidelijk waar zij tegenaan lopen binnen hun werk als gezinshuisouder en hulpverlener.

Zojuist noemden wij de competentie, die spreekt over bijdrage aan methodiekontwikkelingen ten behoeve van het hulpverlenend handelen. Deze competentie is terug te vinden in de vraag die Stek Jeugdhulp aan ons stelde. Door de muzische methodiek die wij ontwikkeld hebben, willen wij de draagkracht van het gezinshuis vergroten. Hierin hebben wij getracht om de focus te leggen op positieve aspecten. Op deze manier richten we ons binnen de methodiek op thema's die actueel zijn binnen het gezinshuis en benaderen we deze vanuit positiviteit.

Levensbeschouwing

Toen wij de studiekeuze maakten voor de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening hadden wij de keuze uit een aantal scholen. Wij kozen voor de Christelijke Hogeschool Ede. Onder ander door zijn christelijke karakter. Als hulpverlener gebruiken wij onszelf als instrument. Ons geloof is een onderdeel van onze persoonlijkheid, die met vele levensgebieden verweven is. Dit betekende voor ons, dat wij ons geloof op een goede manier willen combineren met ons toekomstige werk als hulpverlener. Door onze studie te volgen aan de CHE zijn wij hier gericht mee aan de slag gegaan. Nu wij aan het einde van onze opleiding gekomen zijn, kunnen wij stellen dat wij willen werken vanuit een christelijke levensovertuiging. Deze overtuiging impliceert voor ons, onder andere, het hulpverleners vanuit de talenten die wij gekregen hebben. Het benutten van deze talenten maakt ons tot unieke personen, waardevol voor onze omgeving. Binnen de methodiek die wij ontwikkeld hebben, richten wij ons op deze kwaliteiten. Wij hebben met de methodiek het doel om de draagkracht van het gezinshuis te vergroten, door de individuele en gemeenschappelijke kracht van de gezinshuisleden zichtbaar te maken. Op deze manier willen wij onze levensovertuiging professioneel inzetten in ons werk als toekomstige hulpverleners en nu in ons studeren voor het hulpverlenerschap.

De verdiepingsminor

Johanneke heeft de verdiepingsminor pedagogiek gevolgd, Ineke de minor jeugdzorg. Deze minoren zijn uitstekend met elkaar te verbinden. De gezinshuizen vormen een onderdeel van de jeugdzorg en wij hebben binnen de methodiek onder meer door pedagogische interventies gepoogd de draagkracht van het gezinshuis te vergroten. Hoewel onze minoren verschilden zijn zij beide gericht op kinderen en jongeren. Het contact met de ouders is hier een essentieel onderdeel van. Voor ons betekenden de gezinshuisouders daarom een extra uitdaging. Wij hebben de interviews met de gezinshuisouders gebruikt om via de volwassenen, de gedragingen en behoeften van de kinderen inzichtelijk te maken. Ook de behoeften van de gezinshuisouders zijn hierin aan bod gekomen. Het samenwerken met de gezinshuisouders is voor ons een leuke kans geweest om aan de slag te gaan met het 'gezin'. Binnen het werkveld verloopt het contact tussen groepsleider en gezin niet altijd vlekkeloos. Op deze manier hebben wij een andere samenwerkingsvorm gezien die voor ons leuk en leerzaam was. Een manier waarop we ons niet alleen focusten op de behoeften van het kind, maar ook op de behoeften van het gehele gezin en de dynamiek die hierbij hoort.

Tot slot...

Wij kunnen, als SPH'er, zeggen dat wij door deze nieuwe muzische methodiek een bijdrage leveren aan de methodiekontwikkeling ten behoeve van de cliënt en de organisatie. Onze levensovertuiging en minoren waren nauw met deze opdracht verweven. Wij hebben geprobeerd hier onze winst uit te behalen, wat ook zeker gelukt is. Het muzische, creatieve werken is een manier van hulpverlening die onlosmakelijk met de SPH'er verbonden is. Ons afstudeerproject is daarom een verlengstuk van onze opleiding en voor ons een leuke manier om af te studeren.

7.3 Enquêtes

7.3.1 Enquête gezinshuisouders buiten Stek Jeugdhulp

Beste gezinshuisouder,

Als vierdejaarsstudenten Sociaal Pedagogische Hulpverlening moeten wij een afstudeeronderzoek doen. In dit afstudeeronderzoek richten wij ons op de gezinshuizen. Wij zijn van plan een methodiek te ontwikkelen waarin de identiteit van zowel het gezinshuis als de individuele identiteit naar voren komt. We willen op een muzisch agogische manier* de band tussen de gezinshuisleden versterken. Het thema identiteit zal uiteenvallen in diverse deelthema's als loyaliteit, diversiteit enzovoort. Door deze muzische methodiek zal de kracht van het gezinshuis en de lastige gespreksthema's naar voren komen.

Deze opdracht hebben wij gekregen van STEK jeugdhulp.

Wij zijn benieuwd wat voor thema's gezinshuisouders in zo'n methodiek zouden willen bespreken en op wat voor manier er nu muzisch gewerkt wordt in de gezinshuizen. Het zou fijn zijn als u uw medewerking hieraan zou verlenen! De uitkomsten zullen anoniem in ons onderzoek verwerkt worden.

Zou u de ingevulde enquête voor 1 maart a.s. naar ons willen terugsturen?

Bij voorbaat dank!

Met vriendelijke groeten,

Ineke Roos en Johanneke van Zwieten

Wij zijn van plan om een map te maken waarin allerlei opdrachten en vragen staan die de leden uit een gezinshuis met elkaar behandelen. Deze vragen en opdrachten zijn gericht op het hoofdthema 'identiteit' en de daaronder vallende thema's. Door deze map werken gezinshuisleden op een speelse manier aan de band onderling door gezamenlijk te focussen op de gezamenlijke- en individuele identiteit.

Gegevens

Ik ben een man/vrouw (doorhalen wat niet van toepassing is)

Ik ben alleen gezinshuisouder/ ik ben gezinshuisouder met iemand anders (doorhalen wat niet van toepassing is)

Er wonen gezinshuiskinderen bij mij/ons.

Heeft u een hulpverlenerachtergrond?

.....
.....

Heeft u thuiswonende eigen kinderen naast de gezinshuiskinderen? Zo ja, hoeveel kinderen?

.....
.....

Mijn gezinshuis is een:

crisis gezinshuis

perspectief zoekend gezinshuis (kinderen worden na een tijdje overgeplaatst naar een andere woonvorm).

perspectief biedend gezinshuis (kinderen wonen hier in principe tot hun zelfstandigheid).

De kinderen wonen gemiddeld maanden bij mij/ons.

De gezinshuiskinderen die bij mij wonen kunnen niet thuis wonen, omdat

.....

.....

.....

Vragen

Gespreksthema's

Waar denkt u aan als u aan uw gezinshuis denkt?

.....

.....

.....

.....

.....

Zijn er onderwerpen die u makkelijk/leuk bespreekbaar vindt binnen het gezinshuis? (Eventueel toegepast op de identiteit van het gezinshuis en de individuele leden.)

.....

.....

.....

.....

.....

Welke onderwerpen vindt u lastig te bespreken in uw gezinshuis? (Eventueel toegepast op de identiteit van het gezinshuis en de individuele leden.)

.....

.....

.....

.....

.....

Ziet u het nut ervan in om een methodiek te gebruiken om de gemeenschappelijke- en individuele identiteit inzichtelijk te maken? (Om de band in het gezinshuis te versterken.)

.....

.....

.....

.....

.....

Op wat voor manier worden de hierboven door u ingevulde thema's op dit moment in uw gezinshuis besproken? En wat vindt u hiervan?

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe zou u de thema's rondom de gemeenschappelijke en individuele identiteit willen bespreken?

.....

.....

.....

.....

.....

Wat voor manier zou niet werken om deze thema's te bespreken?

.....

.....

.....

.....

.....

Muzisch agogisch werken.

*Muzisch agogisch werken is het op een speelse en creatieve manier benaderen van de situatie. Dit kan gebeuren door een situatie bijv. met humor te benaderen of door een activiteit te doen.

Voorbeelden van muzisch agogisch werken:

-In een gezinshuis wordt na het eten vaak nog een spelletje gedaan, voordat de jongste naar bed gaat en de ouderen hun huiswerk maken om op een leuke manier contact met elkaar te hebben en de jongeren wat rustiger te laten worden.

-In een afkickcentrum worden verslaafden via dramaoefeningen geconfronteerd met hun voortdurende ontkenning van hun problematiek.

Op wat voor manier wordt er in uw gezinshuis op een muzisch agogische manier gewerkt?

.....

.....

.....

.....

Vindt u het belangrijk om op een muzisch agogische manier te werken?

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe zou u het voor u zien: thema's als identiteit op een muzisch agogische manier bespreekbaar maken?

.....

.....

.....

.....

.....

Zou u er tijd voor nemen om een door ons gemaakte methodiek te gebruiken? En waar zou de methodiek aan moeten voldoen voor u deze zou willen gebruiken?

.....

.....

.....

Bedankt voor uw tijd!

Ineke Roos en Johanneke van Zwieten (johannekevz@hotmail.com, Beukendaal 24, 2831VB Gouderak, tel. 06-42084818).

7.3.2 Resultaten enquête gezinshuisouders buiten Stek Jeugdhulp

Ik ben een man/vrouw .	
Respondent 1:	Vrouw
Respondent 2:	Vrouw
Respondent 3:	Vrouw
Respondent 4:	Vrouw
Respondent 5:	-
Respondent 6:	Vrouw

Ik ben alleen gezinshuisouder/ ik ben gezinshuisouder met iemand anders.	
Respondent 1:	Samen gezinshuisouder
Respondent 2:	Samen gezinshuisouder.
Respondent 3:	Samen gezinshuisouder.
Respondent 4:	Samen gezinshuisouder, partner is wel elders werkzaam.
Respondent 5:	Samen gezinshuisouder.
Respondent 6:	Samen gezinshuisouder.

Er wonen gezinshuiskinderen bij mij/ons.	
Respondent 1:	4
Respondent 2:	4
Respondent 3:	5
Respondent 4:	1
Respondent 5:	4
Respondent 6:	4

Heeft u een hulpverlenerachtergrond?	
Respondent 1:	Mijn man en ik gaven al jaren zwemles aan kinderen met een verstandelijke beperking en waren een vast logeeraadres voor een meisje met een verstandelijke beperking. Na diverse interne opleidingen van o.a. SIG zijn wij gestart met het gezinshuis.
Respondent 2:	Nee.
Respondent 3:	Ja.
Respondent 4:	Ja.
Respondent 5:	Ja.
Respondent 6:	Ja, SPW4 en 12 jaar begeleider voor mensen met een verstandelijke beperking en eventuele gedragsproblematiek.

Heeft u thuiswonende eigen kinderen naast de gezinshuiskinderen? Zo ja, hoeveel kinderen?	
Respondent 1:	Ja, 2 thuiswonende eigen kinderen.
Respondent 2:	Ja, 2 kinderen en 1 kind uit het vorige huwelijk van mijn man.
Respondent 3:	Ja, 2 kinderen.
Respondent 4:	Nee.
Respondent 5:	Neen, niet meer.
Respondent 6:	Ja, 2.

Mijn gezinshuis is een:	
○ crisis gezinshuis ○ perspectief zoekend gezinshuis (kinderen worden na een tijdje overgeplaatst naar een andere woonvorm). ○ perspectief biedend gezinshuis (kinderen wonen hier in principe tot hun zelfstandigheid).	
Respondent 1:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 2:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 3:	Crisis gezinshuis.
Respondent 4:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 5:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 6:	Perspectief biedend gezinshuis.

De kinderen wonen gemiddeld maanden bij mij/ons.	
Respondent 1:	Kinderen wonen in principe tot hun 18e jaar bij ons.
Respondent 2:	Is niet te zeggen.
Respondent 3:	-
Respondent 4:	Op dit moment 16 maanden.
Respondent 5:	50
Respondent 6:	Tot 19 jaar.

De gezinshuiskinderen die bij mij wonen kunnen niet thuis wonen, omdat	
Respondent 1:	Ze uit huis geplaatst zijn, OTS of voogdij.
Respondent 2:	Ieder kind heeft andere problemen en reden waarom ze in het gezinshuis wonen.
Respondent 3:	Kinderen met een verstandelijke beperking.
Respondent 4:	Er is geen contact meer met de familie.
Respondent 5:	Hun ouders niet in staat zijn hun kinderen voldoende gezond en veilig op te voeden.
Respondent 6:	Ouders niet in staat zijn voor hun eigen kinderen wegens diverse redenen.

Vragen, Gespreksthema's

Waar denkt u aan als u aan uw gezinshuis denkt?	
Respondent 1:	Veiligheid, geborgenheid, structuur, duidelijkheid. et bieden van een zo normaal mogelijke gezinssituatie.
Respondent 2:	Kinderen die bij een echtpaar wonen (met of zonder eigen kinderen) en doen 'dingen' zoals een gezin.
Respondent 3:	-
Respondent 4:	Een warme plek waar de jongere binnen de veilige kaders op kan groeien en leren sterker in het leven te staan alvorens ze weer een stap verder gaan in de maatschappij.
Respondent 5:	Een veilige woonplek welke een 'gewoon' gezin zo veel mogelijk benaderd.
Respondent 6:	Aandacht, warmte, ontwikkeling, jezelf kunnen zijn. Een aantal mensen bij elkaar gezet, die samen een leuke tijd hebben met de gewone akkefietjes van een doorsnee gezin.

Zijn er onderwerpen die u makkelijk/leuk bespreekbaar vindt binnen het gezinshuis? (Eventueel toegepast op de identiteit van het gezinshuis en de individuele leden.)	
Respondent 1:	Alles is bespreekbaar, het sleutelwoord is respect.
Respondent 2:	Alles is bespreekbaar, hoewel er kinderen zijn die moeite hebben om over bepaalde onderwerpen te praten.
Respondent 3:	Alles verloopt op een natuurlijke manier.
Respondent 4:	-Vriendschappen/intimiteit -School -Hobby's en dromen
Respondent 5:	Er zijn geen taboes, bespreekbaar maken levert veiligheid, intimiteit en humor op.
Respondent 6:	-

Welke onderwerpen vindt u lastig te bespreken in uw gezinshuis? (Eventueel toegepast op de identiteit van het gezinshuis en de individuele leden.)	
Respondent 1:	Er zijn geen onderwerpen die ik lastig vind om te bespreken.
Respondent 2:	Alles is bespreekbaar.
Respondent 3:	Geen
Respondent 4:	Afkomst/gezinshuissituatie.
Respondent 5:	Bespreekbaar en begrijpbaar maken dat het krijgen van kinderen niet zo vanzelfsprekend is.
Respondent 6:	Alles is bespreekbaar, sommige onderwerpen

	raken je zeer emotioneel, verdriet van een kind of als je erachter komt wat er in het verleden is gebeurd, doet dit wat met je.
--	---

Ziet u het nut ervan in om een methodiek te gebruiken om de gemeenschappelijke- en individuele identiteit inzichtelijk te maken? (Om de band in het gezinshuis te versterken.)	
Respondent 1:	Wat wij nastreven met ons gezinshuis is de kinderen die bij ons worden geplaatst een zo normaal mogelijke gezinssituatie bieden. Ik denk dat dit meer de band met het gezinshuis versterkt dan weer een speciale aanpak/methodiek die alleen maar nog meer benadrukt dat zij anders zijn dan andere kinderen uit bijvoorbeeld hun klas. In alle begeleidingsplannen en interviews met de kinderen komt het kind er steeds weer op terug dat het het liefste een normaal leven zou willen hebben, dus dat zij gewoon net als iedereen bij hun ouders zouden willen wonen.
Respondent 2:	Wij doen er alles aan om de band in het gezinshuis te versterken. Maar niet elk kind staat hier open voor. Ik weet niet of een methodiek helpt, maar zouden het een keer kunnen proberen.
Respondent 3:	-
Respondent 4:	Denk vooral leuk in de grotere gezinshuizen.
Respondent 5:	De moeite waard om te proberen!
Respondent 6:	Nee, er is respect en aandacht voor elkaar binnen het gezinshuis. De problematiek en omstandigheden + saamhorigheid scheppen een band. Er is ook een professionele houding, afstand nemen, privé/werk gescheiden houden anders houd je deze vorm van zorg verlenen niet lang vol. Daarnaast hebben de kinderen ook familie, ook die band proberen we in stand te houden (ouders, broers, zussen).

Op wat voor manier worden de hierboven door u ingevulde thema's op dit moment in uw gezinshuis besproken? En wat vindt u hiervan?	
Respondent 1:	Wij laten de kinderen merken dat wij het logisch vinden dat zij het liefste bij hun ouders zouden willen wonen. Hun ouders hebben hun best gedaan maar kunnen niet voor ze zorgen. Dit betekent niet dat hun ouders niet van hen houden. Ook hier is respect het sleutelwoord.
Respondent 2:	Alles wordt besproken.
Respondent 3:	-

Respondent 4:	-Aan tafel n.a.v. een situatie die zich heeft voorgedaan. -d.m.v. ik-boek & levensboek.
Respondent 5:	Aan de hand van het 'Ik-boek', spontane of geïnitieerde gesprekken, interventie t.b.v. begeleidingsplan, info + thema's van school en/of weerbaarheidscursussen e.d. Werkt prima!
Respondent 6:	Wij vinden onszelf creatief, aansluitend op het niveau van de kinderen.

Hoe zou u de thema's rondom de gemeenschappelijke- en individuele identiteit willen bespreken?	
Respondent 1:	Ik zou de thema's open en ongedwongen willen bespreken.
Respondent 2:	-
Respondent 3:	-
Respondent 4:	Zie niet echt hoe het in onze situatie anders kan, wellicht wat vaker de tijd nemen om er voor te gaan zitten.
Respondent 5:	Ja.
Respondent 6:	??

Wat voor manier zou niet werken om deze thema's te bespreken?	
Respondent 1:	Op het moment dat het kind merkt dat het een officieel gesprek is haakt het kind af.
Respondent 2:	-
Respondent 3:	We werken specifiek voor kids met een verstandelijke beperking. Deze vragen zijn niet relevant aan onze doelgroep.
Respondent 4:	Door te zeggen dat we <u>moeten</u> eraan werken.
Respondent 5:	?
Respondent 6:	Dwingend, te hoog niveau.

Muzisch agogisch werken.

Op wat voor manier wordt er in uw gezinshuis op een muzisch agogische manier gewerkt?	
Respondent 1:	In ons gezinshuis wordt vaak een gesprek begonnen aan tafel. Dit gesprek wordt indien nodig na de maaltijd voortgezet met de kinderen die nog vragen of opmerkingen hebben. Wat grappig is dat veel serieuze, soms heftige gesprekken één op één plaats vinden in de auto. Dit is voor het kind veel minder bedreigend dan een gesprek aan tafel.
Respondent 2:	-
Respondent 3:	We gebruiken veel humor.

Respondent 4:	-Spiegelen van gedrag, heeft vaak veel hilariteit tot gevolg. -Spelletjes, zingen, shoppen -> ruimte voor open gesprekken, ook zo in de auto omdat je elkaar niet aan hoeft te kijken.
Respondent 5:	Spelletjes doen, dingen maken, tekeningen/verhaal voor het 'ik-boek'. Al wandelend samen 1 op 1 gesprekken voeren.
Respondent 6:	Observeren, aanvoelen, ervaring, kijken wat op dat moment het beste is voor het desbetreffende kind. Dit kan humor zijn, een kort gesprek, visualiseren, van alles! Zeer creatief zijn.

Vindt u het belangrijk om op een muzisch agogische manier te werken?	
Respondent 1:	Wij vinden het erg belangrijk op deze manier te werken, veel dingen kunnen met humor en aandacht worden opgelost.
Respondent 2:	Ik denk niet dat dit altijd mogelijk is. Er zijn situaties die zich daar misschien niet voor lenen. En er zijn kinderen die er niet voor open staan!
Respondent 3:	Ja, zodat er een positieve benadering plaatsvindt.
Respondent 4:	Zonder dat denk ik dat je deze kinderen snel verliest. Moet alleen wel begrijpelijk, dubbele boodschap in een zin heeft geen zin.
Respondent 5:	Zeker en ook leuk.
Respondent 6:	Het is belangrijk respectvol datgene te geven (opvoeding) wat een kind nodig heeft.

Hoe zou u het voor u zien: thema's als identiteit op een muzisch agogische manier bespreekbaar maken?	
Respondent 1:	Zie boven.
Respondent 2:	-
Respondent 3:	Doen we al.
Respondent 4:	-Spelletjes -> leren omgaan met verlies/emoties. -Toneel/drama -> moet wel bij het betreffende kind aansluiten. -Karaoke -> vergroten zelfvertrouwen.
Respondent 5:	Zie hierboven.
Respondent 6:	Thema's onderwerpen die voor een kind bespreekbaar moeten worden gemaakt worden besproken m.b.v. een ik-boek. Indien nodig wordt het o.w. voorbereid door ons m.b.v. informatie (activiteiten) op internet, bij het SIG -> taakgroepen en daarna met het kind bespreken.

Zou u er tijd voor nemen om een door ons gemaakte methodiek te gebruiken? En waar zou de methodiek aan moeten voldoen voor u deze zou willen gebruiken?	
Respondent 1:	Als deze methodiek past bij ons gezinshuis en de kinderen die hier wonen zou ik deze willen gebruiken.
Respondent 2:	-
Respondent 3:	n.v.t.
Respondent 4:	Als het een positieve uitwerking heeft op het kind wel, moet niet 1 van de vele <u>moet</u> methodieken zijn. Zal voor elk kind verschillend zijn, afstemmen bij wie wel/niet te gebruiken.
Respondent 5:	Inspirerend, verrassend en werkbaar (d.w.z. geen bureaucratie en laagdrempelig).
Respondent 6:	Daar heb ik twijfels over!

7.3.3 Enquête gezinshuiskinderen buiten Stek Jeugdhulp

Beste gezinshuiskinderen,

Wij zijn twee studenten die een opleiding doen om groepsleiding te worden op bijvoorbeeld een leefgroep. Onze opleiding heet Sociaal Pedagogische Hulpverlening. Wij zitten in het laatste jaar van deze opleiding en moeten een groot werkstuk maken. Wij doen het over de gezinshuizen en over het leven in een gezinshuis en vooral de leuke maar ook de lastige dingen die hierbij horen.

Hiervoor zijn wij nieuwsgierig naar jullie mening. Waar zouden jullie graag over willen praten met jullie gezinshuisouders? Wat is leuk om over te praten met jullie gezinshuisouders en waar zijn jullie als gezinshuis goed in? Daarover gaan onze vragen die wij jullie in deze vragenlijst willen stellen.

Het zou heel fijn zijn als jullie willen meewerken aan onze vragenlijst zodat we kunnen zien wat jullie allemaal doen in het gezinshuis. Dan kunnen wij een betere map maken met vragen waar jullie iets aan hebben. Je hoeft nergens je naam op te schrijven en daardoor kan niemand zien dat jij deze antwoorden opgeschreven hebt .

Zou je de enquête voor 1 maart naar ons terug willen sturen?

Alvast bedankt voor het invullen!

Groetjes,

Ineke Roos en Johanneke van Zwieten

Informatie over jou.

Ik ben een jongen/meisje (doorhalen wat niet van toepassing is)

Ik ben jaar oud.

Ik woon samen met gezinshuiskinderen in het gezinshuis.

Ik woon maanden in het gezinshuis.

Ik heb één/twee gezinshuisouders (doorhalen wat niet van toepassing is)

Ik woon in een

crisis opvang gezinshuis (je woont hier een korte tijd).

perspectief zoekend gezinshuis (je woont hier totdat je naar een andere woonplek gaat).

perspectief biedend gezinshuis (je woont hier tot je achttiende verjaardag).

Vragen.

Waar denk je aan als je aan het gezinshuis denkt?

.....

.....

.....

.....

Wat vind je leuk aan jullie gezinshuis?

.....

.....

.....

Wat zijn de minder leuke dingen in het gezinshuis?

.....

.....

.....

.....

.....

Waarover praat je met je gezinshuisouders?

.....

.....

.....

.....

Waarover praat je niet graag met je gezinshuisouders?

.....

.....

.....

.....

.....

Wat vind je van ons idee:

We maken een map met daarin allerlei vragen en opdrachten die speciaal over jullie gezinshuis gaan. De gezinshuisouders en de gezinshuiskinderen werken in deze map en praten met elkaar over de leuke dingen en de lastige dingen. Ook zijn er leuke opdrachtjes om op een leuke manier over deze dingen te praten.

.....

.....

.....

.....

.....

Heb je ideeën voor ons wat voor opdrachten en vragen we in onze map zouden kunnen zetten?

.....

.....

.....

.....

.....

Zou je uit zo'n map willen werken, bijvoorbeeld elke week een halfuurtje?.....
Kun je ook uitleggen waarom wel of waarom niet?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dankjewel voor het invullen!

Ineke en Johanneke

(Je kunt de ingevulde enquête opsturen naar johannekevz@hotmail.com,
of naar Johanneke van Zwieten, beukendaal 24, 2831VB Gouderak)

7.3.4 Resultaten enquête gezinshuiskinderen buiten Stek Jeugdhulp

Ik ben een jongen/meisje (doorhalen wat niet van toepassing is)	
Respondent 1:	Meisje
Respondent 2:	Meisje
Respondent 3:	-
Respondent 4:	Meisje
Respondent 5:	Meisje
Respondent 6:	A: 1 jongen, B&C: 2 meisjes
Respondent 7:	Meisje
Respondent 8:	Meisje
Respondent 9:	Meisje
Respondent 10:	Jongen
Respondent 11:	Meisje
Respondent 12:	-
Respondent 13:	Meisje

Ik ben jaar oud.	
Respondent 1:	14
Respondent 2:	12
Respondent 3:	13
Respondent 4:	8
Respondent 5:	17
Respondent 6:	A: 15, B&C: 13
Respondent 7:	17
Respondent 8:	15
Respondent 9:	12
Respondent 10:	10
Respondent 11:	12
Respondent 12:	12
Respondent 13:	16

Ik woon samen met gezinshuiskinderen in het gezinshuis.	
Respondent 1:	3
Respondent 2:	4
Respondent 3:	4
Respondent 4:	4
Respondent 5:	0
Respondent 6:	Nu met 2, worden er weer 3, dus samen 4.
Respondent 7:	3
Respondent 8:	5
Respondent 9:	5
Respondent 10:	5
Respondent 11:	5
Respondent 12:	5

Respondent 13:	5
----------------	---

Ik woon maanden in het gezinshuis.	
Respondent 1:	Ongeveer 4 jaar
Respondent 2:	21,5 maanden
Respondent 3:	21 maanden
Respondent 4:	1 maand
Respondent 5:	16 maanden
Respondent 6:	A: 133 maanden, B: 42 maanden, C: 100 maanden
Respondent 7:	5 jaar
Respondent 8:	6 jaar
Respondent 9:	7 maanden
Respondent 10:	2 maanden
Respondent 11:	18 maanden
Respondent 12:	7 maanden
Respondent 13:	2 jaar

Ik heb één/twee gezinshuisouders.	
Respondent 1:	Twee
Respondent 2:	Twee
Respondent 3:	-
Respondent 4:	-
Respondent 5:	Twee
Respondent 6:	Twee
Respondent 7:	Twee
Respondent 8:	Twee
Respondent 9:	Twee
Respondent 10:	Twee
Respondent 11:	Twee
Respondent 12:	-
Respondent 13:	Twee

Ik woon in een	
○ crisis opvang gezinshuis (je woont hier een korte tijd). ○ perspectief zoekend gezinshuis (je woont hier totdat je naar een andere woonplek gaat). ○ perspectief biedend gezinshuis (je woont hier tot je achttiende verjaardag).	
Respondent 1:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 2:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 3:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 4:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 5:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 6:	Perspectief biedend gezinshuis.

Respondent 7:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 8:	-
Respondent 9:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 10:	Perspectief biedend gezinshuis.
Respondent 11:	-
Respondent 12:	-
Respondent 13:	Perspectief biedend gezinshuis.

Vragen.

Waar denk je aan als je aan het gezinshuis denkt?	
Respondent 1:	Dat je het gevoel krijgt dat je in een gezin woont.
Respondent 2:	Aan een gezin.
Respondent 3:	Aan een huis waar je woont als je niet bij je ouders kan wonen.
Respondent 4:	Dat mijn ouders uit elkaar zijn.
Respondent 5:	??
Respondent 6:	Leuke plek om te wonen, veel samen. A&C: fijn om bij m'n broer/zus te wonen. Fijn dat we onze papa en mama nog vaak zien.
Respondent 7:	Gezelligheid, liefdevol.
Respondent 8:	Dan denk ik aan een groep dat een normaal gezin probeert te zijn maar het lijkt er in geen enkel opzicht op vind ik dan.
Respondent 9:	Mijn huis.
Respondent 10:	Dat je opgevoed word.
Respondent 11:	Mijn woonhuis, gaat wel.
Respondent 12:	Mijn woonhuis.
Respondent 13:	Stampot. Een huis met 6 kinderen. Ik ben 16, allemaal 10, 11 jaar. 'k voel me niet thuis. Ik ben van Portugese afkomst en hou wel van rijst enzo. Maar dat eten we nooit, alleen stampot & soep.

Wat vind je leuk aan jullie gezinshuis?	
Respondent 1:	De gezinshuisouders, met hun kinderen.
Respondent 2:	Het is hier gewoon zijn om te wonen.
Respondent 3:	Dat je niet zoveel regeltjes hebt
Respondent 4:	Ik weet het niet omdat ik hier net woon.
Respondent 5:	Weet niet gewoon leuk.
Respondent 6:	Idem. Dat we een hond hebben. Dat we in de zomer naar België op vakantie gaan.
Respondent 7:	Vrolijk, optimistisch, huisdieren, ieder heeft een eigen kamer.
Respondent 8:	Dat we tenminste geld krijgen.
Respondent 9:	Het is altijd wel gezellig en we doen vaak leuke dingen ik heb het er naar mijn zin.
Respondent 10:	Bijna alles.
Respondent 11:	Altijd leuk.
Respondent 12:	Dat het leuk is en vriendelijk.
Respondent 13:	Dat we tenminste geld krijgen en een inval die is wel aardig en kookt ook lekker.

Wat zijn de minder leuke dingen in het gezinshuis?	
Respondent 1:	De pm-weekenden, dan zijn de gezinshuisouders vrij. Ik ben best wel aan hun gehecht.
Respondent 2:	De taken.
Respondent 3:	Dat je taken hebt, sofatraining, dat ze alles aan elkaar vertellen en rapporteren.
Respondent 4:	Ik weet het niet omdat ik hier net woon.
Respondent 5:	Vroeg uit bed als ik na school moet.
Respondent 6:	Dat we niet bij onze papa en mama kunnen wonen. Dat de gezinshuismedewerkers af en toe zonder ons weekend weg zijn of op vakantie gaan.
Respondent 7:	Er zijn geen minder leuke dingen in ons gezinshuis.
Respondent 8:	Sommige mensen die er werken een aantal regels en dat gedoe met 'te overbezorgd zijn' aantal mensen waar je mee woont vind ik teveel 3 zou genoeg moeten zijn.
Respondent 9:	Soms kan je er niet goed vinden met de gezinshuisouders en ik weet niet.
Respondent 10:	Zakgeld.
Respondent 11:	Ruzie's
Respondent 12:	Eigenlijk niets.
Respondent 13:	Regels met eten & drinken vragen. 1x per week ergens anders eten (wrm niet 2?) Euroshopper eten wegens crisis nasty Geen slot op de kamer, i want mij privacy Om de dag op de pc en dan maar 1 uurtje (mochten wel wat meer regels zijn) Gesloten weekend

Waarover praat je met je gezinshuisouders?	
Respondent 1:	Van alles, jongens, problemen, gevoel.
Respondent 2:	Overall wel.
Respondent 3:	Hoe het gaat.
Respondent 4:	Over de dingen die ik nog fout doe.
Respondent 5:	Bijna over alles.
Respondent 6:	Over onze puberteit, vriendschappen, school, sport, vakantie, dingen van het (jeugd)journaal of klokhuis. Dingen die we moeilijk vinden of als ons iets dwars zit.
Respondent 7:	Van alles, school, vrienden, over wonen als we ouder worden.
Respondent 8:	Eigenlijk van alles maar veel persoonlijke dingen vertel ik vaak aan vrienden dat gaat ze totaal niks aan.
Respondent 9:	Waar ik over wil praten, dingen die ik wil vragen.
Respondent 10:	Emoties.
Respondent 11:	Niet veel
Respondent 12:	Wat er vroeger allemaal gebeurd is.
Respondent 13:	Money, ergens anders slapen, ergens anders eten.

Waarover praat je niet graag met je gezinshuisouders?	

Respondent 1:	Ik ben zoiezo een moeilijke prater. Maar over problemen praten, daar praat ik niet graag over.
Respondent 2:	Als ik ergens mee zit over hun of de pm gaat.
Respondent 3:	Over me moeder, ruzie.
Respondent 4:	Weet ik niet.
Respondent 5:	Weet niet uit me hoofd.
Respondent 6:	-
Respondent 7:	Wij kunnen alles vertellen als we ergens mee zitten of gewoon voor de gezelligheid.
Respondent 8:	Zie de vraag boven.
Respondent 9:	Ik praat wel met van alles over met de gezinshuis ouders en als ik niet leuk vind praat ik er niet over of met iemand anders.
Respondent 10:	Privé.
Respondent 11:	Niks
Respondent 12:	-
Respondent 13:	Over hoe ik het hier vind, over me gevoelens.

Wat vind je van ons idee:

We maken een map met daarin allerlei vragen en opdrachten die speciaal over jullie gezinshuis gaan. De gezinshuisouders en de gezinshuiskinderen werken in deze map en praten met elkaar over de leuke dingen en de lastige dingen. Ook zijn er leuke opdrachtjes om op een leuke manier over deze dingen te praten.

Respondent 1:	Ik heb daar niet zo'n behoefte aan, maar leuk idee.
Respondent 2:	Ja ik vind het een goed idee dan leren ze je ook beter kennen.
Respondent 3:	Slecht, zonde van me tijd heb ook hw enzo.
Respondent 4:	Ja, maar ik weet niet waarom.
Respondent 5:	?
Respondent 6:	-
Respondent 7:	Het is een leuk idee, maar voor ons gezinshuis is het niet nodig.
Respondent 8:	Naja het is opzich een goed idee maar niet perse nodig want meeste kinderen in een gezinshuis zijn al wat ouder en vinden et vaak onzin en tijdverspilling dusja misschien is het handig ook in een crisisopvang te gebruiken wij kunnen onze eigen lastige dingen wel oplossen.
Respondent 9:	Het klinkt wel grappig.
Respondent 10:	Maakt mij niet uit.
Respondent 11:	Gaat.
Respondent 12:	Ja het is goed dat jullie dat doen wat dan zijn het een beetje herinneringen.
Respondent 13:	Ik weet niet hoe het bij jullie zal gaan maar ik geef vaak genoeg aan wat ik wel en niet vind/wil. Maar er word niks aan gedaan. Succes!

Heb je ideeën voor ons wat voor opdrachten en vragen we in onze map zouden kunnen zetten?

Respondent 1:	Nee, sorry, geen idee.
Respondent 2:	Nee.
Respondent 3:	Nee.
Respondent 4:	Alles.
Respondent 5:	Weet niet?
Respondent 6:	-

Respondent 7:	Verstoppertje in het donker. Nivea race. Commando pinkelen, en ja en geen nee zeggen. Doorfluisteren.
Respondent 8:	Nee
Respondent 9:	Nee ik vind dit wel grappig.
Respondent 10:	Nee
Respondent 11:	Niet echt
Respondent 12:	Neej
Respondent 13:	Wat de kinderen lekker vinden, ligt ook aan de leeftijd. Anders kan je ook vragen stellen over spelletjes enzo.

Zou je uit zo'n map willen werken, bijvoorbeeld elke week een halfuurtje?	
Respondent 1:	Nee.
Respondent 2:	Ja hoor.
Respondent 3:	Nee.
Respondent 4:	Ja.
Respondent 5:	-
Respondent 6:	-
Respondent 7:	Nee
Respondent 8:	Nee
Respondent 9:	Ja hoor niet zo erg toch
Respondent 10:	Nee
Respondent 11:	Ja kan
Respondent 12:	Neej
Respondent 13:	Alleen als het moet.

Kun je ook uitleggen waarom wel of waarom niet?	
Respondent 1:	Ik heb daar geen behoefte aan.
Respondent 2:	Je ergens mee zit. Ja dat ligt weer op alles.
Respondent 3:	Vind ik niet zo leuk.
Respondent 4:	Omdat het mij wel leuk lijkt.
Respondent 5:	?
Respondent 6:	-
Respondent 7:	Leuk idee. Maar het is niet voor ons nodig.
Respondent 8:	Omdat het tijdverspilling is en omdat ik nou wel weet dat je leuke en lastige dingen kan mee maken in een gezinshuis en ik kan ook altijd met m'n voogd/mentor praten over moeilijke/lastige dingen. Maar succes ermee.
Respondent 9:	Ik heb er geen probleem mee dit is helemaal niet erg
Respondent 10:	Speeltijd verspilling
Respondent 11:	Nee
Respondent 12:	Geen tijd voor hihihih
Respondent 13:	Zie andere vraag.

7.3.5 Enquête gezinshuiskinderen Stek Jeugdhulp

Hoi!

Wij zijn Johanneke en Ineke, allebei 20 jaar oud. Wij studeren Sociaal Pedagogische Hulpverlening. Met andere woorden: we willen allebei hulpverlener worden. Om onze studie af te kunnen ronden zijn we een boek aan het maken waar tips in staan voor je gezinshuisouders. We willen graag weten wat voor opdrachten we in het boek zouden kunnen doen waar jij als gezinshuiskind iets aan kan hebben. Daarom wat vragen. We zouden het fijn vinden als je even de tijd wilt nemen om deze vragen goed te kunnen beantwoorden.

Alvast bedankt!

Johanneke & Ineke

Waar ben jij goed in?

.....
.....
.....
.....
.....

Duurde het lang voor je wist waar je goed in bent of kon je het heel snel bedenken?

.....
.....

Als je denkt aan je gezinshuisouders en de andere gezinshuiskinderen: wat denk je wat zij vinden waar jij goed in bent?

.....
.....
.....
.....
.....

Wat vind jij waar de andere gezinshuiskinderen goed in zijn?

.....
.....
.....
.....
.....

Zeg je dat wel eens tegen hen?

..... Waarom wel of niet?

.....
.....
.....
.....

Als het gezinshuis van jou was, wat zou jij dan hetzelfde doen als jouw gezinshuisouders?

.....

.....

.....

.....

Wat voor leuke dingen doe jij samen met je gezinshuisouders en de andere kinderen die in het gezinshuis wonen?

.....

.....

.....

.....

Wat wil jij over 10 jaar geleerd hebben?

.....

.....

.....

.....

Was dat moeilijk of gemakkelijk om te bedenken?

.....

.....

.....

.....

Wat denk je als je 's ochtends wakker wordt?

.....

.....

.....

.....

Welke smiley past bij je gevoel wanneer je 's ochtends wakker wordt? (op het laatste blad staan smiley's, als je gevoel er niet bij zit, wil je hem dan tekenen?)

Nummer.....

Welke smiley past bij je gevoel als je aan het gezinshuis denkt?

Nummer.....

Van wat voor kleine dingen word jij blij?

.....

.....

.....

.....

Welke smiley past het best bij je gevoel als er een gezinshuiskind weggaat?

Nummer.....

Bijlage: Smiley's

7.3.6 Resultaten enquête gezinshuiskinderen Stek Jeugdhulp

Hou oud ben jij?	
Respondent 1:	10 jaar
Respondent 2:	6 jaar
Respondent 3:	13 jaar
Respondent 4:	9,5 jaar
Respondent 5:	13 jaar
Respondent 6:	10 jaar
Respondent 7:	13 jaar
Respondent 8:	15 jaar
Respondent 9:	15 jaar

Ben je een jongen of een meisje?	
Respondent 1:	meisje
Respondent 2:	Meisje
Respondent 3:	meisje
Respondent 4:	jongen
Respondent 5:	meisje
Respondent 6:	Meisje
Respondent 7:	Meisje
Respondent 8:	Meisje
Respondent 9:	meisje

Waar ben jij goed in?	
Respondent 1:	Handwerken, mooi schrijven, dansen, acro-gym, zingen, spelen met iedereen (kan met iedereen leuk spelen).
Respondent 2:	Tekenen, (alleen)spelen, in van mijn echte moeder houden, schrijven (begin het net te leren),
Respondent 3:	Atletiek, zwemmen, lezen, werken op school.
Respondent 4:	Gym
Respondent 5:	Knutselen, gedragen
Respondent 6:	Spelling, tekenen, kletsen en knutselen
Respondent 7:	Paardrijden, knutselen
Respondent 8:	Ruzie oplossen, praten, dansen.
Respondent 9:	Hockeyen en dansen

Duurde het lang voor je wist waar je goed in bent of kon je het heel snel bedenken?	
Respondent 1:	Weet ik niet.
Respondent 2:	Nee
Respondent 3:	Ik kon het snel bedenken.
Respondent 4:	Kon het snel bedenken
Respondent 5:	Het duurde lang
Respondent 6:	Beetje
Respondent 7:	Snel bedenken
Respondent 8:	Snel bedenken
Respondent 9:	Heel snel

Als je denkt aan je gezinshuis ouders en de andere gezinshuiskinderen: wat denk je wat zij vinden waar jij goed in bent?	
Respondent 1:	Dansen, acro, grapjes maken, leuk spelen, zingen, mooi handschrift.
Respondent 2:	Schrijven, (alleen) spelen
Respondent 3:	Goed in spelen met de andere kinderen en in helpen. En alles wat ik hierboven al heb bedacht.
Respondent 4:	Nooit over nagedacht
Respondent 5:	In helpen/ ik kan heel goed helpen
Respondent 6:	Kletsen, tekenen
Respondent 7:	Knutselen
Respondent 8:	Ik denk dat ze zoude zegen dat ik goed kan verworden.
Respondent 9:	Hetzelfde

Wat vind jij waar de andere gezinshuiskinderen goed in zijn?	
Respondent 1:	1: paardrijden, toneel spelen, aardig zijn, koken, behulpzaam zijn. 2: Spele 3: ruzie maken, knuffelen, altijd zin in spelen, 4: Tafeltennis, aardig zijn,
Respondent 2:	1: Teken 2: stickers plakken, lezen, schrijven, helpen, troosten 3: handstand, split, vallen, spelen, skeeleren, baby spelen, kusjes geven 4: bellen, computeren, fietsen, vriendin hebbe, nee zeggen
Respondent 3:	Sporten, werken, wiskunde, spelen, gamen :)
Respondent 4:	Spelen, lezen, eigen werk maken, gamen.
Respondent 5:	Hockey/ sport
Respondent 6:	1: netjes zijn, 2: knutselen, inpakken. 3: haar doen. 4: met chilisaus omgaan. 5: koken
Respondent 7:	1: hockey. 2 en 3: knutselen. 4: knutselen.
Respondent 8:	Nep doen, zoals binnen huis zeggen dat alles perfect is buiten huis roddelen.
Respondent 9:	Knutselen

Zeg je dat wel eens tegen hen?	
Respondent 1:	Ja
Respondent 2:	Ja .
Respondent 3:	Soms
Respondent 4:	Nee
Respondent 5:	nee
Respondent 6:	Soms
Respondent 7:	Soms
Respondent 8:	Neej
Respondent 9:	Wel

Waarom wel of niet?	
Respondent 1:	Omdat ik ze graag een compliment geef.
Respondent 2:	Omdat ik ze lief vind en aardig wil zijn.
Respondent 3:	Weet ik eigenlijk niet.
Respondent 4:	Voel ik me zenuwachtig en weet ik niet hoe ze gaan reageren.
Respondent 5:	Geen zin

Respondent 6:	Als ik ze goed vindt dan verdienen ze een compliment.
Respondent 7:	Ik vind het ook fijn om zelf complimenten te krijgen.
Respondent 8:	-
Respondent 9:	Voor complimentjes

Wat wil jij over 10 jaar geleerd hebben?	
Respondent 1:	Om op mezelf te kunnen wonen. Hogere cijfers op school.
Respondent 2:	Goed en snel voorlezen. Om heel aardig te zijn. Verkering hebben.
Respondent 3:	Wiskunde en veel van school en wedstrijd zwemmen. Mijn rijexamen.
Respondent 4:	Popiamento
Respondent 5:	Alle talen van de hele wereld
Respondent 6:	Hoe ik oppasser van baby's kan worden.
Respondent 7:	Met een paard springen.
Respondent 8:	Lekker op mezelf te wonen
Respondent 9:	Modeontwerpster worden

Was dat moeilijk of gemakkelijk om te bedenken?	
Respondent 1:	Makkelijk.
Respondent 2:	Moeilijk.
Respondent 3:	Best wel makkelijk.
Respondent 4:	Gemakkelijk
Respondent 5:	Makkelijk
Respondent 6:	Ik bedacht het al vroeger, toen wilde ik dat al worden.
Respondent 7:	Moeilijk
Respondent 8:	Makkelijk
Respondent 9:	Nee gemakkelijk

Van wat voor kleine dingen word jij blij?	
Respondent 1:	Als de mensen om me heen gelukkig zijn. Dansen en zingen, spelen. Ik weet het niet.
Respondent 2:	Als ik naar de jamin ga. Pretparken en disney euro parijs. Dansen en zingen en spelen met kinderen.
Respondent 3:	Sieraden, kleding, nagellak.
Respondent 4:	Als ik een brief krijg of cadeautjes.
Respondent 5:	Als iemand opeens aardig tegen me doet.
Respondent 6:	Telefoon krijgen, als iemand belt, cadeautjes krijgen.
Respondent 7:	De zon die schijnt, een armbandje wat nieuw is.
Respondent 8:	Muziek, roken, m'n vriend
Respondent 9:	Snoepjes, baklava

Wat voor leuke dingen doe jij samen met je gezinshuisouders en de andere kinderen die in het gezinshuis wonen?	
Respondent 1:	Dagjes uit. Heel veel spelen. Praten. Skeeleren. Op vakantie gaan. Naar een musical of theater.
Respondent 2:	Spelen, dansen, zingen. Kunstjes doen, split enz.
Respondent 3:	We gaan samen op vakantie en dan doen we hele leuke dingen.
Respondent 4:	Naar plaswijkckpark
Respondent 5:	Ik ga vaak naar buiten
Respondent 6:	Honden uitlaten, naar de speeltuin.
Respondent 7:	Soms naar een pretpark of gezellig winkelen.

Respondent 8:	Shopper
Respondent 9:	Efteling en winkelen

Als het gezinshuis van jou was, wat zou jij dan hetzelfde doen als jouw gezinshuis ouders?	
Respondent 1:	Leuke dingen doen, dagjes uit.
Respondent 2:	Dagjes uit. Naar de jamin, pretparken, veel laten spelen
Respondent 3:	Nee, niet helemaal.
Respondent 4:	Hetzelfde eten maken
Respondent 5:	Ja
Respondent 6:	Eten koken, goed kunnen koken. Ik zou alleen maar twee kinderen willen.
Respondent 7:	Ja
Respondent 8:	Ook shoppen
Respondent 9:	Efteling en winkelen

Wat denk je als je 's ochtends wakker wordt?	
Respondent 1:	Wat zal ik eens gaan spelen.
Respondent 2:	Ik wil spelen met 1 of 2. Wanneer gaan we nu naar Disney euroland.
Respondent 3:	O nee, opstaan.
Respondent 4:	Weer opstaan, weer een nieuwe dag en naar school gaan. Dat ik er weer heel veel zin in heb.
Respondent 5:	Dan heb ik nog veel slaap dan ben ik nog een beetje duf.
Respondent 6:	Aan dat ik wakker wordt. Ik heb lekker geslapen, soms word ik steeds wakker.
Respondent 7:	Door de weeks: shit school. Weekend: yes weekend
Respondent 8:	Dan hoop ik dat ik snel 18 ben en niks meer met jeugdzorg te maken heb.
Respondent 9:	Nee, niet weer school):

Welke smiley past bij je gevoel wanneer je 's ochtends wakker wordt? (op het laatste blad staan smiley's, als je gevoel er niet bij zit, wil je hem dan tekenen?) Nummer.....	
Respondent 1:	Nummer 2
Respondent 2:	Nummer 2
Respondent 3:	Nummer 7
Respondent 4:	Nummer 4
Respondent 5:	Nummer 7
Respondent 6:	Nummer 9 (eigen smiley, een poppetje dat een klein beetje lacht)
Respondent 7:	Nummer 2
Respondent 8:	Nummers 6,7,2
Respondent 9:	Nummer 5

Welke smiley past bij je gevoel als je aan het gezinshuis denkt? Nummer.....	
Respondent 1:	Nummer 1
Respondent 2:	Nummer 5
Respondent 3:	Nummer 1
Respondent 4:	Nummer 6 of 8
Respondent 5:	Nummer 7
Respondent 6:	Nummer 9 (eigen smiley, een poppetje dat een klein beetje lacht)
Respondent 7:	Nummer 1
Respondent 8:	Nummer 7

Respondent 9:	Nummer 1
---------------	----------

Welke smiley past het best bij je gevoel als er een gezinshuiskind weggaat? Nummer.....	
Respondent 1:	Nummer 2
Respondent 2:	Nummer 3
Respondent 3:	Nummer 3
Respondent 4:	Nummer 6
Respondent 5:	Nummer 4
Respondent 6:	Nummer 7
Respondent 7:	Nummer 3
Respondent 8:	Nummer 3
Respondent 9:	Nummer 6

Bijlage: Smiley's

7.4 Interviews

7.4.1 Interviewvragen gezinshuisouders

1. Wat is een perspectief biedend gezinshuis?
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?
3. Wat zeggen gezinshuisouders en –kinderen van het belang om de kracht en identiteit van de gezinshuizen centraal te zetten?
4. Wat vinden hulpverleners en bewoners van gezinshuizen van de manier waarop de kracht en identiteit van de gezinshuizen nu centraal gesteld wordt?
5. Wat geven hulpverleners en bewoners van gezinshuizen aan, helpend te vinden in de manieren om de kracht en identiteit van de gezinshuizen centraal te stellen?
6. Wat geven bewoners en hulpverleners aan niet helpend te vinden in de manieren hoe omgegaan wordt met thema's die horen bij de identiteit van de gezinshuizen?
7. Hoe zouden hulpverleners en bewoners van gezinshuizen willen dat er omgegaan wordt met de thema's om de kracht en identiteit van de gezinshuizen centraal te zetten?
8. Wat zegt de theorie over de thema's die bij de identiteitskenmerken van de gezinshuizen horen?
9. Wat zegt de theorie over muzische methodieken die thema's rondom identiteit bespreekbaar kunnen maken?
10. Welke muzische methodieken sluiten aan bij het bespreekbaar maken van thema's rondom identiteit en het vergroten van de kracht van een perspectief biedend gezinshuis?

7.4.2 Uitgewerkte interviews gezinshuisouders

Interview Gezinshuisouders 1

Er zijn vier kinderen in huis van 12, 13, 15 en 15. Ook een eigen zoontje van 5. ~~Gezinshuis-kinderen zijn een broertje en een zusje en twee zusjes.~~ Zij blijven bij ons wonen tot ze uit huis gaan. ~~Kinderen worden geplaatst. Daar heb je zelf verder niet veel over te zeggen.~~ We hebben sinds 3,5 jaar een gezinshuis. Hij werkt nog 's nachts, 10 nachten in de maand. ~~Voorheen werkte ik bij de crisisleegzorg maar dat werkte niet want dan was ik dag en nacht aan het hulpverlening.~~ Dat is ideaal want dan zijn we in feite gewoon thuis allebei en dat is heerlijk. In het begin was ik echt heel erg bezig met het beschermen van mijn kind en hem in de gaten houden. ~~Maar dit is echt ideaal, het geeft heel veel rust.~~ We hebben allebei op de groep gewerkt 20 jaar. Helaas soms. Wij hebben het echt heel moeilijk gehad omdat we alles zagen. En je wilt dan overal iets mee, en op de groep heb je doelen die heel snel gerealiseerd moeten worden. En daar waren wij ook mee bezig. Maar daar zijn we wel echt van terug gekomen. Normaal doe je de deur achter je dicht, maar dat gaat hier niet. Dat was echt heel zwaar. Soms moet je dingen ook gewoon laten gaan maar omdat je alles ziet ga je ook overal iets mee doen. Kinderen zeggen dat ook vaak: 'jullie zien ook alles'. En dan gingen we maar door en door tot we helemaal op waren. Toen hebben we veel meer onze rust genomen. Ze zijn allemaal in hetzelfde weekend weg en dat is heerlijk, rust. We staan er meer ontspannen in en doen ook minder met alles. ~~De kinderen zijn met een half jaar ertussen gekomen. Tussendoor is nog een meisje geweest, maar zij paste niet binnen het gezinshuis en is overgeplaatst. Je hoort niet vaak dat kinderen zo lang blijven zonder wisselingen. Voor ons is dat erg fijn geweest omdat dit ook wat stabiel was voor ons zoontje. Op deze manier kunnen we ook een band aangaan met de kinderen.~~ Eerst dachten we: 'o, ze mogen ons geen mama en papa noemen', maar nu werkt het zo en de één noemt ons wel mama en papa en de ander niet. Het is als grapje begonnen, maar ze hebben drommels goed door dat ze ook hun eigen ouders hebben. De loyaliteit naar hun ouders is er gewoon en dat mag ook zo blijven. De oudste vindt het heel raar dat ze ons mama en papa noemt, dat vind ze echt niet kunnen, maar dat proberen we haar uit te leggen maar ze blijft het raar vinden. Het broertje en zusje hebben vooral veel meegemaakt in de thuissituatie. Je ziet heel goed dat het vertrouwen in de volwassene weg is. Bij de oudste is dat heel heftig omdat deze ADHD heeft, PTSS en een heel laag IQ. Zij woont nog wel bij ons, maar voor hoe lang dat nog gaat is onduidelijk. Het vertrouwen in de volwassene is erg geschaad. Moeder was hier vooral het ergste in. Als ik niet lekker in mijn vel zat dan dachten ze: 'ho, we moeten uitkijken'. Maar nu weten ze dat er niets gebeurt. Ook bij onverwachte bewegingen merkte je dat ze schrokken. ~~We hebben wel het idee dat ze hier hulpverlening voor moeten krijgen.~~ Maar bij de ene hebben we wel echt het idee dat ze er wel komt. Zij heeft het wel aardig een plaats gegeven. Zij is erg bezig met het 'op zichzelf wonen' en geeft echt aan wat ze nodig heeft. ~~Wanneer ze er aan toe is om op zichzelf te gaan wonen kan dat ook. Dat is erg per kind verschillend.~~ Ze vond dat ook erg spannend omdat ze niet wist wat ze moest en bang was dat ze hier weg moest zonder dat ze nog een plaats had. ~~Maar daar hebben we haar nu wel gerust in kunnen stellen. De kinderen hebben allemaal nog contact met de biologische ouders. Ze gaan om het weekend naar één van de ouders. Ouders komen dan binnen en een bak koffie drinken voor ze gaan.~~ Je hebt dan te maken met ouders die in jouw huis komen, of je ze nu mag of niet mag. Je kent de achtergronden, maar ze moeten toch binnen komen. Dat is wel lastig. Dat wordt soms gemakkelijker naar verloop van tijd, maar dat is heel verschillend per situatie, het wordt soms ook moeilijker. Voor de kinderen is het een lastige situatie. Zij gedragen zich dan heel anders, dit is ook verschillend wanneer vader of moeder binnenkomt. Zodra ouders dan weg zijn ze weer zoals wij ze kennen. Dan zijn ze grenzeloos, uitproberen. Hoe langer ze hier zijn, hoe sneller ze weer 'normaal' zijn. Voorheen duurde het soms een paar dagen, nu is het vaak met een half uurtje gedaan. ~~Maar het is ook wel eens 's nachts en 's avonds niet goed gegaan.~~ Thuis zijn dan haast geen regels en ik weet wel dat ze het hier fijn vinden maar het is wel steeds schakelen voor hen. Want vader heeft helemaal geen regels, vraagt ook nooit wat en dan komen ze hier en moeten ze hun spullen opruimen.

Bij ons zouden die groepsopdrachten helemaal niet passen. Dan moet je bij elkaar gaan zitten en dat is gewoon te gedwongen. Ik heb dat helemaal gehad. Ik snap wel dat je dat met kinderen doet, maar bij ons, met die pubers. Wij geven daar eigenlijk al heel veel vorm aan in het dagelijkse leven. We zitten dan bijvoorbeeld een uur aan tafel. Er komt dan van alles op tafel. Er wordt een geintje gemaakt, er wordt serieus over gepraat. vervolgens komt er iemand binnen die denkt, zullen we nog even een spelletje doen. Dat is ongedwongen en komt spontaan omdat je toch al aan tafel zit. Er wordt vaak met heel veel humor een onderwerp besproken. Ik denk dat, dat vooral komt omdat je het positieve en de kracht uit de kinderen haalt. Met de ene hebben we het bijvoorbeeld heel zwaar en dan halen we vooral onze kracht uit het moment dat we weer aan tafel zitten en daar ons leuke moment hebben. Ook door iemand die binnenkomt en iets leuks verteld. Ze maken hier ook hun huiswerk aan tafel, ze puzzelen hier. ~~We hebben geen thee moment zoals op een groep. Het gaat gewoon spontaan. Wanneer iemand zin heeft om te drinken, dan doet diegene dat. We gaan niet zeggen, je moet nu drinken. Ze zien het van elkaar en op die manier komen ze vanzelf wel wel/niet aan tafel zitten.~~

~~Maar in het begin hadden we ook om half 8 een gezamenlijk drink moment. Maar ja, dat deden we dan. Maar nu gaat het gewoon zoals iedereen dat wil. Dat ligt bij ons vooral omdat we anti – groep geworden zijn. we zijn echt anti – groep geworden. We hebben ook geen takenlijsten. We hebben ook tegen de kinderen gezegd: ‘we hebben geen takenlijst, maar dat betekent wel dat jullie hier goed mee om moeten gaan, zodra jullie dat niet doen komt er wel een takenlijst.’ We proberen echt zo’n normaal mogelijk gezin te hebben. Ze moeten met elkaar dealen. Sommigen hebben niets met elkaar maar hebben wel gewoon respect voor elkaar. Ze gaan wel gewoon normaal met elkaar om. Ik denk wel dat, dat door ons komt. Er wordt bijvoorbeeld echt niet geslagen. Die zusjes hadden daar wel moeite mee, want zij kwamen uit een thuissituatie waar veel geslagen werd. Maar dat hebben we gelijk duidelijk gemaakt: ‘er wordt hier niet geslagen’. Die zusjes kwamen een half jaar later, maar toen hadden we al iets neer gezet met dat broertje en dat zusje en ons eigen kind. Dus dat stond er al en dan heb je al iets. En daar ben ik heel blij om. Als we waren gestart met die twee meiden was het waarschijnlijk heel anders geweest. Zij zijn hier binnen gekomen en er stond al iets. Iedereen kan hier zijn wie die wil zijn. En wij zijn daarin gewoon onszelf. Alles gaat heel erg vanzelf. En soms doet iemand iets en dan zie je iemand kijken. Maar we zijn daar niet heel bewust mee bezig en dat ligt denk ik ook aan onze ervaring. Maar soms is het ook wel prettig om stil te staan bij ‘waarom doen we dingen’. En het loopt gewoon goed, ondanks dat we het met één iemand zwaar hebben. In het begin hebben we het heel zwaar gehad. Toen zaten we in een sneltrein en gingen we het echt niet meer redden. Toen hebben we hulp gekregen van STEK. En met name de rustmomenten voor jezelf creëren. Nu weet je gewoon dat je gas terug moet nemen en ga je bedenken wanneer je, je rust gaat nemen. En we hebben één meisje gehad waarvan we zeiden: ‘dat gaat niet werken’. Maar zij kwam toch. Dat zijn dingen die dan heel veel energie vreten. Dan wil je toch het beste er van maken omdat je toch wilt slagen. Maar toen hadden we zoiets van, nu moeten we gaan stoppen of er moet iets gaan veranderen. Maar we zaten toen ook heel erg met ons kind die 41 graden koorts had. en op de groep had ik altijd zoiets van: ‘ik trek de deur achter me dicht en al breek je de tent af, ‘t zal mij wat’. Maar nu is het je eigen gezin, dan komt het gewoon binnen. ~~Op lange termijn heeft het vooral te maken met je geeft van tevoren iets aan en daar wordt geen rekening mee gehouden. Maar nu gaan we een volgende keer echt kijken wat er bij ons kinderen past en we gaan niet meer zomaar iedereen in huis nemen. Dat is zonde voor alles wat we opgebouwd hebben. Nu gaat het inmiddels vanzelf. Dat komt vooral door die rustmomenten die we hebben. We kunnen lekker een avondje weg en dat deden we eerst niet, dan kon dat ook niet hadden we het gevoel. Wij hebben één computer beneden en een tv beneden. Kinderen kunnen alleen beneden tv kijken en computeren. We hebben één keer een kind gehad met internet op haar telefoon. Dat was echt een drama, we zijn haar een half jaar kwijt geweest. Sommige kinderen luisteren wel eens muziek op hun kamer of gaan even liggen lezen. Maar ze zijn eigenlijk vrijwel altijd beneden. Wij hebben zeker geen huiswerk uur, dat lijkt teveel op een groep en dat vinden de kinderen afschuwelijk. Wij vragen alleen of ze huiswerk hebben en verder hebben ze hun eigen verantwoordelijkheid. Als ze het willen overhoren we ze, anders niet. Dan denk ik, ik heb wel iets beters te doen. Dan ga ik liever met iemand aan de slag die wel wil. We~~~~

~~hadden iemand die zijn eigen verantwoordelijkheid niet nam. En die bedacht zich: 'ik ben nu 15, straks blijf ik zitten en dan ben ik 16 in de tweede, dat wil ik niet'. En die ziet alle anderen druk leren en goede cijfers halen. Zij is nu als een speer alle cijfers aan het inhalen. Ze is in een korte tijd van 8 tekorten naar 2 tekorten gegaan. In het begin hebben we geprobeerd om haar op de nek te zitten en planningen te maken. Mark was steeds bezig met haar, maar zij wilde zelf niet. En we staan er nog steeds open voor, maar ze mogen het op hun eigen manier doen. We gaan niet meer onze energie steken in iemand die niets wil. Uiteindelijk zie je het resultaat op de cijferlijst en zij heeft nu gelukkig het licht gezien. Ik was onderhand meer bezig met haar huiswerk dan zij zelf en op een gegeven moment moest ik haar naar boven sturen voor haar huiswerk omdat we dat hadden afgesproken. Zij vertrok met een boos gezicht. Toen dacht ik, daar heb ik helemaal geen zin in. Ik heb toen gezegd: 'ik wil je best helpen, met alles, maar niet op deze manier.'~~ Dat is dan ook eigenlijk net zoals in een normaal gezin.

We eten gezamenlijk op een dag en we kijken 'goede tijden' en nog meer van die vaste programma's. Die kijken we met elkaar. Met sommigen doen we spelletjes. Vooral het eten is een gezamenlijk moment. Voor mij is dat even lekker een bak koffie en even lekker niets. We hebben wel meer gezamenlijke momenten. Dan gaat na het eten de muziek aan, keihard, en dan is het na een kwartier weer klaar en gaat iedereen zijn eigen weg. Het is niet van tevoren gepland. Wij houden niet van geplande dingen, het moet gewoon spontaan. In het weekend komt rustig iedereen beneden druppelen en iedereen zakt aan de tafel en kletsen we gezellig. Iedereen kiest zelf wat hij doet maar vaak komt dan toch iedereen aan tafel zitten. ~~En als iemand even achter de computer wil, prima. De een gaat kleuren of doet een spelletje. Ze gaan ook naar vriendjes, gewoon wat ze willen.~~ We willen dat het echt een gezin is. Op het moment dat het een groep gaat worden, dan had ik ook op de groep kunnen blijven werken. Dat is een ideaal wat we hebben en tot nu is het gelukt. ~~Wij kunnen ons gezinshuis het beste omschrijven als een groot gezin maar wel met kinderen met een bepaalde achtergrond en netwerk.~~ Wij proberen ze gebruik te laten maken van ons gezin. Ze moeten hier niet wonen, ze mogen hier wonen. Zo sta ik er ook in, ook na de kinderen toe. Van mij moet je hier niet wonen, je mag hier wonen. ~~We hebben hier verschillende kinderen.~~ We hebben er ook één gehad die overal tegenaan trapt. Maar we halen dan de sterke en positieve kanten van de anderen en van dat kind naar boven zodat het kind geen kans krijgt. Gelijk vanaf het begin zetten we die houding neer. ~~Ik denk dat, dat te maken heeft met hoe je er in staat. Als je gelijk al tegen het kind zegt van joh, je mag hier wonen, je moet niet.~~ Het belangrijkste is dat ze zich prettig voelen. ~~We zeggen ook weleens van joh, dan ga je naar je voogd en kijk je of er een andere plek is. Je moet hier niet wonen maar het mag wel.~~ Dan zijn ze ook aan het uittesten, ook de veiligheid en de grenzen testen ze. Maar je moet eerst iets neerzetten. Je verwacht respect vanuit de kinderen maar dat moet je ook teruggeven. Je moet ze in hun eigen waarde laten. ~~Als ik aan iets negatiefs denk dan denk ik dat ik lekker in mijn ondergoed naar de toilet kan lopen. Dat kan niet meer. Dat vond ik erg wennen en nu is het gewoonte geworden maar nog steeds vind ik het niet prettig. Eerst ging ik dan nieuwe pyjama's kopen maar nu loop ik gewoon lekker rond, lekker belangrijk. Gewoon mijzelf zijn. Als je helemaal aangekleed naar beneden komt voor de kinderen, nee... dat ben ik niet meer. Dat maakt het extra normaal, maar daar was ik wel erg mee bezig. Gewoon mijn eigen stukje afbakenen. Wij hebben ook onze minder goede kanten en die wilden we dan niet laten zien. Ik heb ook weleens een rottag en dan krijgt iemand een snauw, ja nou, dan krijgt iemand een snauw. Ja, dat is in een normaal gezin ook. In het begin had ik daar last van maar nu denk ik, dat is in een normaal gezin ook als iemand sacherijnig is. Dan zeg ik gewoon even joh, ik ben sacherijnig. Laat haar maar even, ze heeft last en is snel geïrriteerd. Dan weten ze dat en hoeven ze niet te denken dat het aan hen ligt, er gebeuren dan geen gekke dingen.~~ Als kracht van ons gezin zien wij vooral het acceptatiegehalte, je mag zijn wie je bent. We zijn open en transparant. We bespreken alles. Ook seksualiteit. Ik ben altijd dol op onderwerpen waar taboe op ligt. Er kan gepraat worden over discriminatie, over alle onderwerpen. Het vertaalt zich terug want dan komt die van 15 naar je toe om te praten over vriendjes of wanneer ze ongesteld is. Iets wat je met je eigen moeder niet zou doen, maar dat doet ze bij mij wel. Maar dat heeft denk ik echt te maken met jezelf zijn. ~~Als we nieuwe gezinshuis ouders zouden ontmoeten zouden we ze aanraden henzelf te blijven. Maar vooral ook dat de kinderen zichzelf mogen zijn.~~ De kracht van ons

als groep is vooral de sfeer, de gezelligheid. De kaarsjes aan en brownies bakken, maar ook humor en het er voor ze zijn, zorgen. De oudste was erg aan het zorgen voor het zusje maar op een gegeven moment kreeg ze door dat het niet meer hoefde omdat wij wel voor haar zorgden. ~~We hadden onlangs iemand en die ging het weekend naar vader. Maar het was erg slecht weer, allemaal sneeuw, en we belden op om te vragen hoe de reis ging. Dat kent ze helemaal niet want ze krijgt haar vader aan de telefoon met, waar blijf je want het eten staat op tafel.~~ Er wordt niet gevraagd aan haar door haar vader, wat is er aan de hand en lukt het allemaal, dan benoemt ze ook naar ons van 'jullie bellen op om te vragen hoe het gaat, dat doet mijn vader niet. Dan heeft ze het gevoel van hé, er wordt naar mij gekeken. Ik denk dat we die veiligheid en het vertrouwen wel goed kunnen geven. ~~We zwaaien nog steeds als ze naar school gaan. Dan komen ze een stukje terugfietsen om te zwaaien en dan gaan ze. Maar we hebben er ook één die dat niet wilde. En ik weet dat hij dan af en toe baalt omdat hij dan omkijkt en ik er niet sta. Maar ja, hij doet het wanneer hij er zin in heeft en ik ga daar niet voor gek voor het raam staan te zwaaien terwijl er niemand kijkt, dat is aan hem. Maar ik denk ook hoe wij samen zijn. Want ze kennen geen normale ouder relatie. Want als ik hem dan een zoen geef dan is er een hele hoop hilariteit. Want dan kennen ze niet. Ik kan ook weleens wat zeggen en dan zegt de ander, jahaa, dat heeft hij al gezegd. Heel vaak zeggen we hetzelfde.~~ We zijn heel erg op elkaar ingespeeld en helemaal één. ~~Op een leefgroep kan je, je identificeren aan een mentor of een groepsleider. Maar hier ben je echt jezelf en op een leefgroep is dat vaak niet zo. Hij vergeet vaak dingen, niet express, en dan zeggen ze ik vraag het wel even aan haar want zij vergeet het niet. Nou prima, hartstikke goed. Ik denk niet dat ieder kind in een gezinshuis kan wonen. In een gezinshuis ontkom je er niet aan om iets op relationeel vlak te doen. Sommige kinderen kunnen dat niet i.v.m. hechtingsstoornis bijvoorbeeld. Het is heerlijk om eigen baas te zijn en je eigen regels te hebben maar toch een team achter je te hebben. Wij overleggen samen heel veel maar het is toch lekker een team achter je te hebben. Niet dat hele gedoe van naar de BSO en je kind wegbrengen, gewoon lekker thuis.~~ We hadden vooral de intentie om kinderen, die niet normaal in een groep kunnen leven, om hen te laten zien hoe het in een normaal gezin kan gaan. Maar dat is wel ons streven. Om ze toch nog wat mee te kunnen geven voor later. Een kind neemt vooral extra de normen en waarden, de relaties binnen een gezin mee. Wij hebben hier een meisje en ik weet zeker dat zij de verkeerde kant opgegaan was wanneer ze binnen een groep had gewoond, maar nu gaat het hartstikke goed. ze haalt onwijs goede cijfers en heeft een super positieve vriendengroep. Maar dat komt ook wel door ons, wij vertellen wel heel veel over wat allemaal kan en niet kan. ~~Wij zien gewoon ook heel veel omdat we er altijd bovenop zitten. Ze gaf ook aan dat er op de groep heel veel stiekem gebeurde en dat is hier toch minder. We hebben er één die heel moeilijk is. Nou ja, die gaat het waarschijnlijk helemaal niet meer redden in een gezin. Maar verder denken we toch wel dat ze allemaal prima terecht zullen komen. Als ik tenminste kijk hoe het nu gaat. Maar dat is wel ook goed kijken naar hoe het gezin is en wat voor kinderen daar bij passen. Je moet toch met nieuwe kinderen kijken naar 'wat is de leeftijd en hoe is het gezin' past het kind daarbij of gaat het elkaar juist versterken, dan moet je het niet doen. We hebben ook een meisje gehad die hier niet paste. Een gezinshuis is geen wondermiddel maar voor sommige kinderen zeker wel. De voordelen boven een leefgroep zijn echt de mindere wisselingen. Ze hebben één of twee ouders en dat is het. Ze worden gezien. Er zijn ook korte draadjes. In een groep gaat alles langs honderd mensen voor er iets geregeld is. Nou ja, dat is hier niet. Als ze iets vragen krijgen ze ook direct antwoord. Dat scheelt een boel frustratie en is een stuk minder vermoeiend. Op een groep wordt er natuurlijk veel geshopt en proberen ze via, via alles voor elkaar te krijgen. Hier is dat minder omdat je maar samen bent en je gemakkelijk kan overleggen. En soms gebeurt het nog wel maar dat is dan toch meer net als in een normaal gezin. Als ons kind dan op bed ligt dan weten ze dat ze rekening met elkaar moeten houden en wat zachter moeten zijn. Nou ja, dat doen ze dan ook.~~ We hebben er één met wie het niet zo goed gaat en dat is lastig. We doen er alles aan om het te laten slagen maar ja, dat lukte ons wel maar nu niet meer. We kunnen nu niet meer pedagogisch werken omdat ze zo in onze allergieën. Ze ligt zoveel en daar kan ik niet meer tegen. Ze heeft hulp nodig die wij niet kunnen bieden. Dus dat is rekken totdat ze ergens anders heen kan. Dat is al heel lang aan de gang maar ze heeft nog steeds geen plaats. Belangrijk is ook dat er geen klik is met haar.

~~Daar kwamen we achteraf achter.~~ Op het moment dat er een klik is, kan je veel meer hebben. Maar is dat er niet dan ga je, je natuurlijk veel sneller aan iemand irriteren. ~~We zijn heel ver doorgegaan. Dat zij onze leidinggevende ook, maar het is nu gewoon klaar.~~ En dat kan ook gewoon om te erkennen dat het klaar is en dat er geen klik is. Dat is al zo lang aan de gang en dat is niet meer moeilijk om te zeggen. We hebben alles gedaan, we hadden niets anders kunnen doen en dat is goed, maar dan nog is het gewoon balen, het is heel zuur, wordt ze weer afgewezen. We zijn perspectief biedend. Maar ja, in zo'n thuissituatie verandert er ook heel veel. Dan denkt de vader weer zijn leven op orde te hebben en dan wil hij weer dat zijn kind thuis komt, dat gaat dan weer niet enzovoort. Dat trekt continu aan je en dat is heel zwaar. Dan heb je elkaar wel nodig om elkaar er doorheen te trekken. We moeten elkaar er echt doorheen trekken want we kunnen niet veel meer hebben. ~~Ze woont hier al drie jaar en dat is dan echt lang als het niet goed gaat.~~

~~Ik weet niet zo goed wat we nodig gehad hadden of wat zij nodig gehad had.~~ Zij heeft therapie nodig maar door de situatie kan dat niet. Ze heeft iets om haar heen nodig wat rustig is. En geen ouders die continu aan haar trekken. We kunnen hier alles doen maar zodra de buitenkant aan haar gaat trekken dan kunnen we hier niets meer. Zo'n netwerksysteem inzichtelijk maken had haar wel wat meer inzicht gegeven, op dat moment. Maar het lastige is dan wel weer dat het na een half uur weer weg is omdat ze zo'n laag IQ heeft. ~~Maar dat is heel vaak, dat moet je honderd keer zeggen.~~ Die problematiek maakt het zo lastig. ~~De anderen weten wel waar ze staan. De oudste van de twee zussen zat altijd te kijken van 'met die zijn ze een keer meer naar de bioscoop geweest want ze vinden haar leuker' voor haar had dat zeker een goede geweest, maar nu is dat niet meer nodig want ze kennen nu hun positie en hoe wij erin staan met haar. Dat is nu denk ik sinds een jaar zo. Het komt er toch wel, maar dan wat sneller misschien.~~

Als je het over die methodiek hebt dan zouden wij iets willen hebben waar we naar kunnen kijken op het moment dat we het nodig hebben. In het begin hadden wij echt een rotsfeer aan tafel dan moesten we gezamenlijk ontbijten. Dan had je denk ik zeker iets gehad aan zo'n methodiek. Aan iets om het wat luchtiger te maken, wat gezelliger te maken. Maar dat ligt er ook aan omdat het, het begin is. Zo'n kind voelt zich bedreigd en daar kan je van alles aan gaan doen maar als het kind zich zo blijft voelen dan is dat nu eenmaal zo. ~~Je kan het wat meer ontspannend maken, maar dat probeer je wel. We hebben twee jongeren die dan niets samen hebben maar die dan samen gaan vervelen over een docent van school. Daar kan ik me ontzettend aan irriteren. Dan denk ik 'hallo, het is mijn huis' maar zij nemen het dan over qua sfeer, qua negatieve sfeer. Dan zou ik wel willen weten hoe ik daar op in zou kunnen spelen. Want dat vind ik wel eens lastig.~~

Voor zo'n methodiek zou je misschien ook moeten hebben dat wij samen gaan zitten dat we dan gaan bekijken waar onze kracht zit. Dat je, je daar bewust van wordt zodat je het kan gaan gebruiken. Waarom gaan we hier geen gebruik van maken. Dat je een soort hulpmiddeltje hebt en je ziet van 'ho, wacht even, onze kracht ligt eigenlijk hier, dan kan je juist gebruik gaan maken van je kracht in plaats van je normale houding'. Want ik zie ons hier niet gaan zitten om te gaan kleien met z'n allen om iets te bereiken. ~~Dat is allemaal heel goed, maar dan vooral als het spontaan gebeurt. We doen gewoon alles tussendoor en niet zo officieel.~~ Dan zouden we bijvoorbeeld van die evaluatie momenten doen om te kijken of je in de goede richting zit. ~~Dan zouden we hem doorbladeren zodat je hem in je achterhoofd hebt en je hem kan gebruiken om te bekijken of je in de goede richting zit.~~ Ik denk dat het dan ook goed is dat er een bijeenkomst komt met alle gezinshuizen en dat je dat dan gaat bespreken om te bekijken hoe we daar dan in staan en wat we zouden kunnen gebruiken. Bijvoorbeeld in zo'n gezinshuis vergadering, dat je daar een paar uurtjes voor uit trekt en daar over aan de slag gaat zodat het gaat spelen. Dan zou het misschien wel handig zijn als jullie bezig zijn dat jullie dan een evaluatiemoment pakt en zeggen van 'hier zitten we, kunnen jullie je daar in vinden' en als het klaar is: 'hoe kunnen we dat gaan toepassen'. Je moet oppassen dat het niet iets wordt wat in de kast verdwijnt. Je hebt hier geen vergaderingen van 'hé, dat zouden we toch op die manier doen' want je bent toch een eilandje. Van die tabbladen zouden dan gemakkelijk zijn. bijvoorbeeld, negatieve sfeer in huis. Of iemand is heel dominant en negatief aanwezig. Dat er dan puntjes staan waarmee je aan de slag kunt. Vooral thema's als sfeer (dat kan door de hele groep, of door één iemand of door je eigen kind of door jezelf) en hoe je dat dan om kan buigen naar positief. En een

spel vind ik ook wel heel leuk maar dat moet dan niet moeten. Wij hebben in de keuken een bord waarop iedereen van alles op schrijft. Dat is echt actie reactie. ~~Maar dat doet iedereen op zijn eigen manier maar dat heeft wel heel veel waarde in dit huis. Dan staan ze even te tandenpoetsen en kijken ze ernaar, schrijven wat op en een ander reageert weer. Dat was eigenlijk bedoeld om de schooltijden en mentoren op te zetten. Dat is echt wat iets gezamenlijks op gebeurt. Dan vragen ze ook of het uitgeveegd mag worden. We hebben daar ook heel duidelijk voor dat je geen dingen gaat veranderen wat een ander heeft opgeschreven.~~ Of dan ging ik bijvoorbeeld een raadsel opschrijven. Of met voetbal de standen en we hebben er eentje die dan iets Frans opschrijft en dan moeten wij het vertalen. Je ziet daarin heel erg de beleving van de jongeren en hoe ze in het leven staan. Dan kunnen wij wel zo'n stukje schrijven in een map waarin ervaringen van ons staan. Ik vind het sowieso leuk om dan te lezen waarom iemand daar positief over is en waarom het werkt bij die persoon. Dan ga je het eerder proberen. Dan breng je ideeën van elkaar over. ~~En belangrijk is dan ook om je eigen kracht te zien zodat je die kan gaan gebruiken.~~

Ik woon alleen met drie kinderen. Één van 13 en twee van 15 jaar. Een kind woont hier omdat ze wees is en ze uiteindelijk nergens terecht kon. Die pleegouders moet je echt heel erg begrenzen. Anders moet ik aan hen toestemming vragen of ze met mij mee op vakantie mag. Maar nu is het wat soepeler, ze komen hun afspraken na maar ik moet wel echt zelf de regie erin houden. maar nu gaat het goed. ik ben nu een jaar gezinshuis ouders. Eerst 14 dagen alleen om te wennen. Ja, als best veel meegemaakt hier. Twee kinderen ben ik kwijt. Twee jongens zijn uit huis geplaatst hier. Eentje was toch wel agressief, onhandelbaar. Hij duld absoluut geen regels, grenzen of een 'nee'. En een jongetje van 10, ADHD, zware verwaarlozing. Die twee botsten constant. We vroegen ons al af of we die twee wel in een gezinshuis moesten plaatsen. Maar toch een kans willen geven. maar ze speelden elkaar gewoon uit, weet je wel. Dus de één is in de vakantie opgehaald en naar een medisch kindertehuis gegaan. En de andere 3 maanden geleden. Pas was er één jarig maar er kwam een zus en een zwager. De moeder kwam absoluut niet want die is het er echt niet mee eens dat ze hier woont. Toen was ze heel boos en ze riep dat ze hier echt niet wilde wonen. Toen heb ik toch dingen met haar bespreken, capuchon over haar hoofd. Ik zei: 'nou doe maar even niet'. En zaterdag zijn er vier mensen geweest. Ik zat hier alleen met die vader. Die is wel heel reëel. Daar kan ik wel goed dingen mee bespreken. Ze heeft toch wel erge uitpattingen in haar gedrag gehad. Maar dat is eigenlijk helemaal niet meer aan de orde. Pas kwam ze naar mij toe: 'we hadden toen pas dingetjes besproken wat ik allemaal niet meer moest doen, hoe vind je dat het nu gaat? Want ik denk er ook elke keer aan, van mijn capuchon en taalgebruik en ik ben gestopt met roken' Ik zei van hartstikke goed. Maar ze doet netjes haar eigen dingen. Ze zeiden dat ze niet alleen met het openbaar vervoer kon. Maar ik heb haar een weekkaard gegeven en ze doet het fantastisch, ik heb verteld waar de trein is. Met de fiets, met de bus, met de trein, ze wil alles proberen. Ik ga haar echt niet met fluwelen handschoentjes aanpakken hoor. Want ze zeiden 'als ze iets voelt wil ze naar de dokter' nou ze is heftig ongesteld en ik heb gezegd: 'bereidt je er maar op voor, de eerste veertig jaar heb je er nog last van'. Tja, als je mee gaat zitten huilen met de wolven is ze weg hoor. Dan zit ik alleen maar in de wachtkamer van de dokter. Ik heb wel echt een zwaar jaar gehad. De eerste drie maanden ging kei goed, ik dacht nou leuk. Na een maand ging ik met ze op vakantie. Iedereen zei: 'waar begin je aan?' maar het ging super goed. Geen moment spijt gehad dat ik eraan begonnen ben. Gelijk weer een vakantie geboekt. We gingen op huifkarvakantie naar Drente. Nou, dat ging helemaal mis. Een ander gezinshuis ging mee, maar die gingen in de avond weer gelijk terug omdat het ging stormen. Met zijn allen in de huifkar geslapen met een pup en een volwassen hond erbij. Maar dan merk je wel dat de huifkar te klein is voor de kinderen en de wereld te groot. Één kind is daar opgehaald. Hij was de boel aan het pikken. Daarna was het echt heftig. Toen moest ik echt de teugels aan gaan trekken. Kinderen die charmeoffensief hielden maar ondertussen iedere keer uit hun dak gingen en de boel verpesten. Ik werd zelf steeds meer moe. Slapen deed ik niet meer omdat ik een kind had die de boel weg jatte wanneer ik op bed lag. Op een gegeven moment ben ik een week weggegaan. Ik had heel mijn auto vol met knutselspullen en boeken. Maar ik kon mijn rust niet vinden, ik kwam nergens aan toe, zelfs niet aan slapen. Dat was voor mij een teken dat ik echt mijn grenzen moest aangeven. Nou ja, vanaf dat moment is een jongere weggegaan omdat er één echt geen grenzen duld. Dat was de eerste keer dat ik dacht: 'waar ben ik aan begonnen?' Toen dacht ik, ik wil wel verder maar wel anders. Toen hebben ze me toch voor een kind overtuigd. Maar ze zeiden nee, het is niet wat het lijkt. Maar na een week was het meer dan dat het leek en ik wist niet waar ik blijven moest. Vanaf dat moment heb ik direct mijn grenzen gesteld. Duidelijk uitgesproken hoe ik het wel en niet wil hebben. Ik merk nu aan mijzelf dat ik meer afstand houdt omdat je zo snel afscheid moet nemen. Ik ben veel zakelijker geworden. Ik ben heel flexibel en plan dingen wanneer ik er zin in heb. Dus al dat voorstructureren bij die kinderen, dat vind ik echt lastig, dat past helemaal niet bij mij. Het eerste wat hij vroeg toen hij binnenkwam was: 'tot hoe lang blijf jij?' Ik zei: 'tot jij gaat trouwen blijf jij bij mij'. Toen had ik nog het meeste moeite want ze hebben al zoveel beloftes om hun oren gekregen. Maar ja, hij is blijklaar toch niet teleurgesteld want hij heeft ook mij in zijn hart gesloten terwijl ik echt niet altijd lief tegen hem geweest. Dus op de één of andere manier is dat streng zijn

toch wel goed. Dan hoorde ik mijn eigen moeder al roepen, maar tsja, toch goed blijkbaar. De één heeft ADHD en zware verwaarlozing. De ander heeft een heel laag IQ en die is van huis naar huis gegaan. En de ander is in een asielzoekerscentrum geboren en heeft daarna in allerlei gezinshuizen gewoond. Ze vermoeden seksueel misbruik maar dat kunnen ze niet bewijzen. Maar ja, dan proberen haar pleegouders haar een complex aan te praten. Zij kan heel moeilijk haar gevoelens uiten, dan gaat ze lachen als er iets erg gebeurt. En ik heb ook een kind die continu achter me aanloopt. Die neemt alles letterlijk wat ik zeg. Dus daar moet ik heel erg aan wennen. Want ik moet iedere keer alles in stap voor stap uitleggen, iedere keer opnieuw. Dus dat is doodvermoeiend. Ik moet dus iedere keer vanuit haar blijven kijken. Maar ja, dat is erg lastig. En de andere keer komt die intelligentie om de hoek en dan denk ik 'wow, dat ziet ze dan toch wel'. Maar zij doet mij in alles na. Daar wordt ik helemaal niet goed van. Echt in alles. Als ik spullen opstapel, stapelt zij ze boven ook op. Ik heb zelf geen gezin en dat maakt het voor mij gemakkelijker. Want soms wordt voor mij ook weer werk en dan denk ik 'o, die grenzen mag ik best stellen, ik maak uit wat er gebeurt'. Want soms lijkt het net alsof we met z'n vieren een groep zijn en dan is het lastig om die grenzen weer te pakken. Want dan gaan ze me als hun vriendje zien en dat is nou ook weer niet de bedoeling. De sfeer in het gezinshuis is vooral ontspannen. Het is ook zeker gespannen geweest en dan was ik aan het einde van de dag blij dat het voorbij was. Ik begin steeds meer mijzelf te zijn. Ik kon moeilijk de dingen uit handen geven. Maar nu kan ik ook gemakkelijker even weg. En ik wilde ook aardig gevonden worden maar ook streng zijn. Ik voelde me falen wanneer het niet ging bij een kind. Ik heb nu mijn eigen weg gevonden. Ik vind het prettig dat ik mijn eigen baas ben en mijn werk thuis is. Als ik mijn pantoffels aan doe is mijn werk begonnen. Maar mijn sociale netwerk gaat er echt een beetje aan. Ik was in mijn eigen huis niet eens meer welkom. Als ik zei, ik kom even langs, dan zei het meisje wat in mijn oude huis woont: 'o, zeg even wanneer.. dan zorg ik dat ik weg ben'. Anderen zeiden ja, we vieren wel de verjaardag voor de kinderen maar voor jouw kinderen is het denk ik heel druk. Dus dat is misschien niet zo gemakkelijk. Maar dan las ik tussen de regels door. nee, jouw kinderen vinden wij te druk dus het is beter als ze niet komen. Maar een andere vriendin zei: 'tsjonge, wat heb jij je gezin netjes op orde'. Maar daar ben ik nog steeds welkom. Het lastige begint wanneer ze thuiskomen en ze hun verhaal kwijt willen. Als je het dan alleen moet doen. Eentje vraagt constant de aandacht. Heel concreet zijn de lastige dingen dat je en voor ze wilt zorgen maar je ook de aandacht aan hen wilt besteden en de rest van je huishouden vraagt ook zijn aandacht. Vooral het structurele kost me moeite omdat dat echt niet bij mij past. Als we dan opeens iets anders eten omdat ik toevallig geen zin heb in sperziebonen, dan kan ze dat echt niet zo goed hebben. En dat kost me echt heel veel moeite. Ik ben niet zo van de structuur. Televisiekijken is erg leuk, dat is een heel ritueel. Dan moet er snel gedoucht worden. Als de muziek opstaat dan gaan ze lekker uit hun dak en een beetje dansen. Nu ze wat losser beginnen te worden wordt het wel wat leuker. Maar verder zijn het gewoon pubers. Dat huiselijke vind ik wel leuk. Het vroege opstaan is ook niet zo leuk. Ik geniet echt van de nieuwe dingen die ik ze kan leren. We gingen bijvoorbeeld naar een rommelmarkt. En zo'n kind is dus nog nooit op zo'n rommelmarkt geweest. Nou, zo iets simpels is toch leuk om zo'n kind nog bij te kunnen brengen. En al die nostalgische dingen kennen ze niet dus overal uitleg bij geven. Aan het einde van de dag hebben ze dan toch wel veel geleerd. Één kind vertrouw ik nog niet echt. Maar verder doen we veel met elkaar. Verjaardag vieren, wandelen, knutselen, tv kijken. Maar ja, het zijn toch pubers en die doen niet zoveel samen. Ze zijn minder creatief dan ik had gehoopt. Als ik mijn gezin nu zou omschrijven dan is het nu nog een beetje drie tegen in. Er is een nieuw meisje bijgekomen en die hoort er, voor mijn gevoel, nog niet helemaal bij. Ik heb nu zelf zo'n positie ingenomen van: 'ik laat ze niet helemaal dichtbij me komen'. Ik kan heel moeilijk positief praten over één van die meiden. Want zij kan zich gewoon niet vermaken. De anderen kunnen zich wel een beetje vermaken, maar zij totaal niet. Ik heb toch wel een huis vol moeilijke meiden. Als gezinshuis vind ik de kracht dat je ze iets meer mee kan geven dan in een leegroep. Je hoeft minder te regelen. Daarentegen moet je het ook als gezin doen en je tovert niet zomaar iemand tevoorschijn die het van je over kan nemen. En je kan ze ook niet zo goed de verantwoording geven. Je zit er ook meer op. Dat is het voordeel zodat je veel meer ziet. In de tijd dat ze hier zijn zie ik vooral dat ze echt wel leren. ze doen meer dingen zelf. Zijn schoner en hebben meer eigen verantwoordelijkheid. Ze zijn

meer open geworden. Ze zien er ook verzorgder uit. En we bespreken heel veel. Aan tafel gaan alle gespreksonderwerpen heen en weer. Dat vinden ze nog wel eng. Ze voelen zich meer op hun gemak want ze klagen minder. Ze zijn minder afhankelijk geworden. Met de ouders gaat het ook lang niet altijd zo goed.

Ik wordt gemakkelijk in zo'n kluwen getrokken. Dan wil ik vaak meegaan in het gedrag van de anderen omdat ik een kind ook lastig vind. Dan moet ik echt stil staan bij mijzelf en in mijn eigen kracht gaan staan. Ik ben er ten slotte om de kinderen wat meer te stutten en niet om ze nog meer te kwetsen dan ze al gekwetst zijn. Ik zou ook veel meer willen bespreken met de meiden, daar ben ik wel een voorstander voor. Ik ben nu iemand voor neus en lippen maar ik zou ook wel iedere week een uurtje kunnen gaan zitten. Maar het zou gemakkelijker zijn om iets in de kast te hebben om te kunnen schakelen of om bij situaties te pakken. Ik moet soms echt letterlijk een spiegel voor krijgen. Als groep weet ik het niet. Dan zou het toch individueel moeten. Ze uiten zich toch niet zo snel waar anderen bij zijn. Samen een schilderij maken bijvoorbeeld dat vinden ze wel leuk. Je kan precies zien wie wat gemaakt heeft. En speksteen vijlen vonden ze ook erg leuk. Ook over de toekomst zou ik wel na willen denken met ze. Waar ze over 10 jaar willen staan. En ik zou willen weten hoe de kinderen zijn. Gewoon in Jip en Janneke taal beschreven hoe het kind is, maar dat krijg je niet. Of de beleving van het kind bekijken omdat ik soms ergens anders over denk dan het kind zelf. Ook hebben we het er wel eens over wat ze nodig hebben in het gezinshuis. Na lang nadenken komt er dan wel iets. Maar dat zou ik ook wel graag willen weten. Ook sociale contacten van de kinderen zelf zou besproken kunnen worden. Want één van die meiden heeft een vriend en ik vind het lastig wat ik daarmee moet. Daar zou ik wel iets mee willen van: 'hoe ga je een conflict aan of een probleem met een kind' hoe maak je elkaar iets duidelijk? Je zou dan vragen kunnen maken hoe ik iets met haar zou kunnen bespreken. Een bord waarop ze positieve dingen zouden kunnen schrijven zou ook werken. Ik denk dat, dat wel goed is. Één van die meiden heeft al zo'n bord dus ik denk wel dat zo iets zou kunnen. En je kan je ook inschrijven voor allerlei van die programma's. Activiteiten met kinderen om samen iets te doen dat zou ook wel leuk zijn. Om er gewoon gezamenlijk op uit te trekken.

Wij hebben 4 gezinshuiskinderen en 1 eigen kind. Binnen het dagelijkse leven is er vaak heel veel geregeld. Bij één kind moeten we één op één omdat zij vrijwel niet zelfstandig is. De anderen zijn al wel heel zelfstandig. Bij het ene kind moeten we veel begeleiden: zij wordt centimeter voor centimeter naar beneden gewerkt. Bij haar kijken we hoever ze zelf kan en helpen we waar nodig. De anderen smeren zelf hun brood. Ze komen op heel wisselende tijden thuis. Dan is het voor de één echt een vast programma waarin we stapje voor stapje begeleiden. De anderen gaan gewoon hun gang. Ze mogen één koekje 's middags, ze moeten eerst fruit eten. Maar dan vragen ze aan ons allebei om een koekje en vaak lukt dat ook wel. Ze zoeken bij ons altijd ruimte omdat ze deze ook vaak krijgen. Dat ging heel goed tot A. er bij kwam. Toen moesten we alles weer stevig aan trekken. Maar dat is het leuke denk ik van een gezin want je hoeft alles niet zo heel strak te doen. Het schema is er vooral voor ons, voor als het even wat drukker wordt, dan gebruiken we het schema om het weer wat op de rails te krijgen. Als we denken: 'nu loopt het uit de hand', dan gaan we om de tafel zitten om de regels weer scherp te krijgen. We hebben er één die uit een woongroep komt, die vindt het heel fijn om alles zelf te doen. Hij is heel zelfstandig en is 17, hij vindt het heerlijk om de ruimte te krijgen. En zolang hij zich aan de algemene regels houdt mag hij dit ook. De woongroep is dan toch veel strakker, alles vaste tijden. Hij is zijn vrijheid waard. Je kijkt toch wat een kind aan kan en hij heeft veel verantwoordelijkheidsgevoel dus hij kan het ook aan. We gaan ook met de kinderen naar onze eigen vrienden. Mijn moeder beschouwen ze echt als hun oma. We proberen het echt een beetje huiselijk te houden. Broers en zussen nemen ook altijd cadeautjes mee als er iemand jarig is. We hebben de kinderen echt op alle vlakken in ons gezinsleven geïntegreerd. Misschien dat het anders is als er een paar de deur uit zijn en de anderen gaan puberen. Onze eigen dochter is natuurlijk ook echt nog een kind en zij is echt 'zusjes' met de anderen. Wij gaan echt een band aan met de kinderen en dat is een kwaliteit maar tegelijkertijd ook een valkuil. Wij werken heel erg vanuit de relatie, dat kunnen we goed. Ik denk dat ik niet op voed vanuit dominantie maar vanuit contact. En in een gezinshuis kan je dat doen. Op een leefgroep heb je veel meer met regels te maken en met intercollegiaal contact. Je probeert het dan allemaal hetzelfde te doen. Het contact is dan ook wel hetzelfde maar komt toch op een andere plek. Ik merk, zeker met kinderen met een hechtingsstoornis, ik benader de hechtingsstoornis eigenlijk als een soort fobie. Ik heb ook een eigen praktijk waarin ik mensen behandel met fobieën. En wat je dan doet is door de angst heengaan. Je blijft dus in de angstige situatie waarin hij web ebt. En dat doen we dus ook met een hechtingsgestoord kind. We blijven erbij tot ze rustig worden. En ik merk dat ik daardoor een goede band met haar heb en vanuit deze relatie kan ik haar dingen leren. Anders is de veiligheid er niet. Dan is er angst en afweer. Dan merk je dat je vanuit de veiligheid dingen aan kan leren. Dat is wat we proberen, vanuit de veiligheid leven. Dat hebben we ook met B. gedaan die uit huis gegaan is door drugs en omdat hij zich niet meer aan de regels hield. Dan stellen we wel de grens en zeggen we 'als je, je zo gedraagt kan je hier niet wonen, maar we houden wel van je en we houden contact met je'. We komen ook iedere week op bezoek en we laten hem zelf beslissingen nemen maar we houden wel onvoorwaardelijk van hem, wat hij ook doet. Maar je kan niet hier wonen als je steelt en drugs gebruikt. Dus wel de grens maar ook de liefde. En hij is er helemaal uitgekomen maar ik denk toch dat, dat komt omdat hij een plekje heeft op de wereld, een ouderlijk huis. We laten onze kinderen heel zelfstandig zijn. We hebben B. bijvoorbeeld een keer thuisgelaten. Maar dat is helemaal uit de hand gelopen, hij liet mensen binnen die niet te vertrouwen waren en de burens stonden al op de straat op ons te wachten toen we terug kwamen. Ik vind het heel fijn dat ik een hulpverlener achtergrond heb. Mijn man is heel goed met het muzischagogische. Hij werkt heel veel met afleiding en humor. Als hij ruzie heeft met A. bijvoorbeeld gaat hij met haar schommelen. Na een tijdje gaat ze dan mee schommelen, komt ze er uit en dan wordt het een spel. Of een stuk wandelen als ze onrustig zijn. De kracht van haar is dat ze echt liefdevol kan begrenzen. Ik ben wat sneller geïrriteerd. Als ze over mijn grens gaan dan voel ik dat ook echt alsof ze over mijn grens gaan, dat schijnt iets vaders – eigen te zijn. Bij mij voelen ze veel meer dat ik ook streng ben en bij haar hebben ze het niet door omdat ze het zo liefdevol doet. Hij is eigenlijk meer inconsequente dan ik. Maar hij zegt iets

heel duidelijk en denkt er vervolgens niet meer aan terwijl ik meerdere keren iets rustig zeg. Als belemmering binnen het werken als gezinshuis ouder ervaren we vooral onze gezondheid. Ik ben zelf ziek geweest en onze zoon is overleden. In die tijd werd een andere gezinshuis zoon ook ernstig ziek en werden twee andere kinderen uitgeplaatst. Nu is mijn man ziek. En al die gezondheidsproblemen maakt het werk extra zwaar. Wij stimuleren spel heel erg. Ze mogen maar een half uur per week achter de televisie. En daarom spelen ze. Ze mogen best weten dat het bestaat, maar net als met drank of sigaretten: je moet het gedoseerd doen. We hebben op dit moment weinig pubers en dat scheelt toch wel. We hebben één puber waarvan ik vind dat hij teveel tv kijkt, maar hij doet daarnaast zoveel andere dingen dat ik daar geen punt van ga maken. En we hadden er één die veel buiten was tot bleek wat daar de reden van was: hij blowde heel veel. Maar ik ben in een tijd opgegroeid waarin gezegd werd dat kinderen iets juist gingen doen wanneer je het ging verbieden. Dus ik vind het heel lastig wanneer ik dan ja/nee moet zeggen. Maar we zeiden toen alleen in het weekend, maar dat ging natuurlijk niet goed. hij is toen weggegaan. Maar daarentegen hebben we nog steeds heel goed contact. Dat is voor ons echt iets wat ons energie geeft om door te gaan. We hadden er één die automutileerde. Een heel depressief meisje. Maar nu is ze een heel vrolijk en druk meisje. Ze heeft beperkingen en die zal ze altijd hebben, maar daar werken we aan. Ze leeft nu wel volledig want haar kwaliteiten komen echt goed naar buiten. Er zijn ook een paar kinderen die echt te moeilijk voor ons waren. Dus die zijn uitgeplaatst. Die zijn soms wel verlengd gebleven, wat dan niet goed was voor het gezin. Niet ieder kind kan in een gezinshuis. Maar kinderen met hechtingsproblematiek bijvoorbeeld kunnen gewoon niet meer in een gezin wonen. Dat is allemaal te dichtbij. Kinderen in een gezinshuis moeten wel willen blijven. Ze kunnen nog zo hard roepen dat ze weg willen maar dan voel je toch dat ze eigenlijk willen blijven. Het is heel moeilijk geweest want je moet je voorstellen dat je bij zulke kinderen hele dagen therapie doet. We hebben dagen gehad dat er iedere minuut agressie is. Kinderen worden zomaar van de trap gegooid. Dan ben je continu met hen bezig om therapie te geven, want het gedrag moet veranderen. Daar ben je heel intensief mee bezig. Dat gedrag moet veranderen en als dat gebeurt dan heb je daar ook weer profijt van. Maar dat wordt wel onderschat. Ik vind echt dat er meer tegenover zou moeten staan. Gewoon om die draagkracht te verzekeren. Ik wil gewoon niet meer werken want dat is eigenlijk teveel met dit erbij. Maar dat komt ook omdat ik nu ziek ben. Bij kinderen die echt 6-8 jaar blijven heb je op een gegeven moment meer ruimte. Maar met nieuwe kinderen is dat gewoon niet zo. Als we nu nog een moeilijk kind krijgen dan weet ik niet hoe het zou gaan. Het is spannend, iedere keer als er een nieuw kind bij komt, hoe het zal gaan. Je weet niet of je het aan kan en je ziet het niet aan de buitenkant. Je zegt 'kom binnen' maar na verloop van tijd weet je pas echt wat je in huis hebt. Bij A. hebben we gezegd: 'we weten niet zeker of het lukt' maar we gunden het haar. Zij kwam binnen en liep door naar boven om haar kamer te zoeken terwijl ze alleen maar op bezoek kwam. Dat was heel schattig. Maar nu roept ze 'wegwezen jij, ik loop hier weg'.

Ik ben een nieuwkomer in dit vak en ik moet dus nog veel leren. Ik vind competentie gericht werken echt heel belangrijk. En die autonomie: daar valt of staat een gezinshuis mee. De voorwaardes zijn belangrijk voor een methodiek. Want bij het ene kind kan het wel, bij een ander kind niet. En vooral het opbouwen van een band met een kind. Je wint het niet met regels en structuur, je wint het met de band. Ik zou graag iets willen waarin handvatten staan 'zoiets zou je kunnen doen met een bepaalde situatie'. Ik vind de muzische methodiek heel leuk. Voor mij is respect de basis in iedere methodiek en dan het besef dat een kind lerend is. Dat is heel essentieel. Je wilt dus niet á la minuut een einddoel bereiken maar je bekijkt waar je over 10 jaar wil zijn. Dat vind ik leuk om een methode naast te hebben die ook ideeën geeft voor verschillende situaties en misschien ook wat verdieping. Het beste kan je er naast gaan staan en dan voor doen. En een methodiek of handboek beschrijving kan heel goed zijn. Maar het gaat vooral om het voor doen. Maar ik zou ook wel wat tips willen voor hoe je bijvoorbeeld om kan gaan met een kind met hechtingsstoornis. Ik zou thema's willen als: omgaan met conflicten, hoe hou je het gezellig. Wij willen niet de hele dag politie agent zijn. Je wilt het niet steeds over de regels hebben maar de sfeer is het belangrijkste. Groepsdynamiek is heel belangrijk en dan hoe je de groepsdynamiek positief kan beïnvloeden. Daar zou ik wel iets over willen want dat lukt niet altijd even goed bij ons. Vaak is het dan een tijdje gezellig maar dan is het weer

onrustig of hebben ze onderling ruzietjes. Dan moeten wij er elke keer goed uitstappen en kijken hoe zorgen we weer dat ze leuk met elkaar omgaan. Spelletjes werken dan ook goed bijvoorbeeld. Zonder competitie en dan gericht op samenwerken. Maar dat is soms wel lastig, want dan zijn ze echt jaloers op elkaar. Want één gaat dan overal de strijd over aan en andere kinderen denken dan ook dat ze dat willen. En ze vitten dan op elkaar op stressmomenten. Dus oefeningen om meer samen te werken zou ook fijn zijn. Want wij proberen kinderen dan samen dingen te laten doen: karweitjes bijvoorbeeld. Ik vind dat je heel goed moet observeren wat er gebeurt. De basis van wat je doet moet aansluiten bij wat het kind laat zien. Als je verdriet ziet, doe je iets anders dan wanneer je onrust ziet. Want als er onrust is dan ga ik zorgen dat er niet te veel prikkels zijn of ik ga iets met ze doen. Of je gaat kijken of het afleiding nodig heeft of dat je er op in moet gaan. het is heel verschillend en wij doen heel veel verschillende dingen. Als je samen iets leuks gaat doen dan kijken we wat het kind leuk vind. Ik vind het ook heel belangrijk dat ze hun kwaliteiten leren gebruiken. Ze zijn allemaal ergens goed in en dat moeten ze ook leren uitbuiten. Die verschillen benadrukken we ook heel erg. Dat iedereen anders is en dat, dat je kracht is. Of spelletjes spelen is ook erg leuk. Er zijn allerlei spelletjes voor kinderen met stoornissen. Ik zal je daar het adres van geven. We hebben ook vaak visite. Dan hebben ze ook vaak veel minder neiging om ruzie te maken. Dan is het echt feest. Er komen ook vaak vriendjes slapen, dan wordt heel de kamer verbouwt en hebben ze heel veel lol samen.

Interview gezinshuis ouders 4

Alleenstaande gezinshuis ouder. Twee gezinshuis kinderen van 4 en 9. Een pleegdochter van 13 en twee zoons van 16 en 18 en een pleegzoon van 21. De jongste was twee dagen toen ze kwam en is hier opgegroeid. Dat is heel bijzonder dat, dat is gelukt. ~~Ik was een extra huis voor wanneer gezinshuis ouders wat ruimte nodig hadden en zo konden ze bij mij logeren. Maar toen vroegen ze of er twee kinderen konden komen en dat kon. Ik ben 4 of 5 jaar gezinshuis ouder bij STEK maar ik ben 12 jaar pleegouder. Ik heb ook altijd meerdere kinderen gehad. Bij mij paste het beste om ze te laten blijven zolang als het nodig was. Ik zag ook kinderen die regelmatig overgeplaatst werden. En dan bleef er niet veel van over. Maar er waren ook kinderen die een tijd bleven en dan had ik knetterhard gewerkt maar konden ze vervolgens niet gaan. Of ze bleven langer en dan plukte ik de vruchten ervan. Ik ben logopediste van huis uit. Dan heb je ze op de rails en dan blijven ze gelukkig nog even dan kan je er nog even van genieten. Ik heb erg veel meegemaakt met mijn kinderen. En hard moeten werken. Het was vaak echt heel erg lastig. Pas toen ik kinderen van STEK kreeg dacht ik: 'kan het ook zo simpel'. Dat had ik nog nooit meegemaakt. Een kind wat gewoon leuk en gezellig doet. De kinderen hebben forse hechtingsstrubbelingen. Bij de oudste wist ik dat niet. En daardoor heb ik zeker wel fouten gemaakt. Maar daardoor heb ik wel dubbel zoveel geleerd voor de kinderen die daarop volgden.~~

De sfeer in het gezinshuis is vrolijk, gezelligheid en er is veel rust. Daardoor kunnen ze allemaal hun dingen doen. ~~De dag begint vroeg en eindigt laat. De leeftijd van de kinderen verschilt erg dus ze komen er vroeg uit en de ouderen gaan er later in. 's Nachts zijn er ook de kleintjes. Iedereen kent zijn routine en iedereen weet wat hij moet doen. Ik hoef zelf weinig te doen in de ochtend maar ik wil er wel zijn. ik moet wel wat structuur aan brengen voor het structuur vragertje maar dat is het ook wel. Vanmorgen had ik heerlijk tijd voor mijzelf. Dat was echt een feest, nu ik even aan de beurt. Er worden spelletjes gedaan. Er wordt voorgelezen, dat is maar net wat de vraag is. Het is echt een gezin. De leuke momenten van de dag zijn heel de dag eigenlijk. Er is zo veel wat leuk is. Ik vind het heerlijk als ze lekker spelen en ze mij niet nodig hebben. Of als ze zelf haar pamber komt brengen, heerlijk, dat ook weer voor elkaar. Of als het structuur vrager zonder rellen de deur uit is. Of als er eentje groet die al drie dagen niet gegroet heeft. Aan tafel heeft ieder zijn eigen verhaal en van moeilijke gesprekken kan ik ook genieten: dan kan er tenminste over gepraat worden. En dan kan ik aan het einde toch zeggen: 'maar ik hou wel van je, hoe dan ook'. Ik heb zulke zware jaren gehad. Maar nu denk ik toch: 'ah, het is toch gelukt. Alles wat we wilden, we hebben het voor elkaar gekregen'. Lastig is vooral dat het 's nachts en overdag constant doorgaat. We hebben weleens gehad dat de nachtmerries heel de nacht doorgingen, oorontsteking en griep. Lastig is ook om je eigen momenten in de gaten te houden. Dit slokt vanzelf op. Dat heb ik ook geleerd. Nu even dit, dan even dat. Dan doe ik de krant open en zet ik haar even voor het tv. Dan kom ik alleen voor pleisters. Nou ben ik aan de beurt. Dat is wat ik mijzelf aangeleerd heb. Ik zou anderen dit alleen laten ervaren. Wet je, beginnende pleegouders moeten echt met hun snuit er tegenaan lopen. Eerst tegen de muur lopen, totaal over je eigen grenzen heengaan. Wat ik aanraadt is 'bel met je collega's en jank het uit'. Ik snap dat die drempel hoog ligt want het voelt als falen. Maar als je één keer de kans hebt gehad om te zeggen tegen je nieuwe collega 'daar zijn we allemaal tegen aangelopen en baal maar, jank maar, sta maar met je ontslagbrief klaar' maar dat gaat voorbij. Je komt jezelf tegen en je gaat leren hoe je dat zelf gaat doen. Je kunt het namelijk niet voor een ander weten. Het is echt een proces. Je moet echt een eigenheid hebben omdat het alleen maar doorgaat. Het is loeizwaar werk en dat redt je alleen als je er voor openstaat en je al wat in je rugzak hebt. Ik denk dat de stabiliteit en de rust, de structuur en de duidelijkheid qua regels de identiteit is. Ieder kind probeer ik op zijn manier aan te spreken en regels zijn hier niet voor iedereen hetzelfde. Er zijn basisdingen die gelden voor iedereen. Maar ze worden allemaal opgevoed naar wat ik denk wat zij nodig hebben. Waar je bij de één veel meer nabijheid geeft, is het voor de ander afstand. Bij de één ben je therapeut en bij de ander moeder. Dat is het verschil met een normaal gezin. Dat is wat ik kan en omdat ik het kan, kan ik deze kinderen toch een gezin bieden. Bij één van de jongens is het echt de vraag of het wel kan. En toen werd er gezegd: 'bij jou wel, bij jou heb ik het gezien' dus kan hij alsjeblieft bij jou opgroeien?' Nou,~~

dat is mooi om te horen. Ik pas me niet aan maar ik geef wat diegenen nodig heeft. Ik observeer veel en pas mijn interventie daar op aan. Wij zijn met z'n allen zo stevig dat, dat allemaal in evenwicht is. En de kinderen voeden elkaar op. Dan zeggen ze: 'dat doen wij hier niet hoor'. Nou ja, zo'n kind past zich aan want die wil normaal zijn er bij horen. Ik pas me niet te hard aan. De identiteit is er, die staat er en is duidelijk. Een kind pikt dat snel op en zo niet dan geven andere kinderen dat ook aan. Een kind wat heel ernstig gestoord is laat dan ook vrij snel zien dat hij dat niet trekt. Als het echt niet geschikt is voor het gezin dan openbaart zich dat snel. Een voogd heeft ooit gezegd dat ik me aan moet passen en toen wankelde ik echt wel. Want inmiddels heeft het me geleerd dat alles, of het nou positief of negatief is, iets zegt over het kind. Als het kind grenzen vraagt denk ik vaak, laat ik het maar doen om een futiliteit: dat het gewoon een grens is en niet mijn grens. Dan hoef ik zelf niet boos te worden. Naar de buitenwereld toe loopt het allemaal zo gesmeerd dat ze er soms aan voorbij gaan dat het ook hard werken is. En het is dan heel moeilijk dat iedereen denkt dat ik het toch al zo druk heb. Dus dan nodigen ze me ook maar niet uit. Er wordt erg veel ingevuld. Een groot gezin dus je zult wel arm zijn. Toen we hier kwamen wonen dachten ze allemaal: 'oei, die vrouw alleen, wat gebeurd hier allemaal'. Op het moment dat het wel moeilijk is dan is de drempel groot. Je kunt dan zeggen het is moeilijk, zwaar, help! Maar dat wordt niet echt opgevangen. Want het loopt niet erg uit de hand en ik ben ook niet erg vaak somber. Dus de kracht van het systeem, van mij is tegelijkertijd mijn valkuil. De kracht is dat wij allemaal zoveel meegemaakt hebben en dat we ondanks dat, of dankzij, de mensen worden die we zijn. En dan ben ik als voorbeeld. Ik leef dat voor en ik heb de meest verschrikkelijke dingen meegemaakt maar daarmee zijn we gelijk. En toch kunnen we onszelf het mooiste product laten worden die we onszelf willen laten worden. En misschien roepen ze jaren dat hun leven verzeekt wordt maar dat kun je keren. Dat bespreken we maar dat kun je keren. Als een kind roept dat zijn leven verzeekt is en dat ik dat op mijn geweten heb dan is het een moment om te gaan praten. Dan is het een moment om een speld te pakken en het lek te prikken. Vaak is het wel een gesprek, maar natuurlijk is het ook in allerlei andere dingen. Vetkrijtjes: dan denk ik 'zo, speelt dat allemaal bij jou?' Het ontstaat vanzelf. Een enkele keer als ik denk 'het wordt tijd dat...'. Dan gooi ik het gewoon op en dan zeg ik 'heb je niet zin in, of zou het niet leuk zijn dat'. Maar dat moet het kind zelf oppikken. En het gebeurt en dat is prachtig. De kinderen met elkaar doen dat ook vaak zelf. Pas hoorde ik twee kinderen een hele situatie uitspelen. Ik dacht 'prachtig'. Ik hoop dat ik alles zie maar ik weet niet of dat allemaal gaat. Ze geven daar dan dus toch woorden aan. Dan gebruik ik het niet maar dan doen ze het zelf. Bij de therapeutische kinderen is het juist je kracht dat je er altijd bent. Voor hen is het verschrikkelijk: 'als er iets naars is, je bent er ook altijd'. We gebruiken wat er voorhanden is en brengen het spontaan is. De ene keer pakken ze het op, de andere keer niet. Mijn kracht is dat ik ook alles zie en dat ik ook de therapeutische kant in mij heb. Ik lees ontzettend veel en daar steek ik ook heel veel van op. De kinderen kunnen toch hechting opbouwen doordat ze hier zijn. Het is allemaal positief. Ze kunnen in een gezin opgroeien bij broertjes en zusjes waar ze de pest in kunnen hebben. Dat je met één opvoeder te maken hebt, daar heb je het mee te doen. Je kunt je niet uitspelen. Je kunt niet hier halen en daar afstoten. Heb je het hier verbruid, dan moet je het ook daar goedmaken. We zijn wijzer geworden en we willen door met elkaar. Jij misschien niet met mij maar ik wel met jou en dat kan ik jou vertellen. Ik neem geen andere baan, ik verhuis niet, ik ben er en ik blijf er. Ik ben altijd nieuwsgierig naar nieuwe methodieken. Ik heb jarenlange ervaring en ik heb gemerkt dat ik toch collega pleegouders opzoek en hen mijn frustraties vertel. Soms wil ik gewoon even mopperen en soms gaat het ook veel verder dan mopperen. En wat je daar voor terug hoort is gewoon heel goed. Ik denk uiteindelijk dat zo'n heel mooi is wanneer je beginnend pleegouder bent. Daarna wordt het zo specifiek. Dan praat je vooral met je collega's die jouw heel goed kunnen. Het wordt dan te specifiek. Dan kunnen ze zeggen 'daar loop je met dichte ogen in de valkuil' dat lees je niet in een boekje. Natuurlijk ben ik er heel nieuwsgierig naar want het gaat over mijn ziel en zaligheid. Dat is altijd mooi om te lezen. Ik pleit vooral voor het contact met elkaar. En thema's zijn vaak weer heel algemeen. Vaak hechting, loyaliteit en al het gedrag wat daar bij komt kijken. Omgang, contact met de familie voor mijzelf. Dat is weer veel te algemeen. Want het gaat alleen over die ene grootouder. Die vind ik moeilijk. Je hebt zoveel familie, maar het gaat over die ene. Thema is je eigen grenzen, geef ze alsjeblieft aan en eerder dan je ze bereikt hebt, het is ook

geen falen. Dat is ook belangrijk. Ik denk echt zeker dat het voor beginnende pleegouders en gezinshuis ouders belangrijk is. Het is dan ook prettiger om het te lezen dan om het te horen want dan heb je het al moeten uitspreken. Die drempel ligt vaak hoog. Want dat is het nou juist. We zijn allemaal zo sterk en dan ga je juist niet zeggen dat het je boven je pet groeit want dat wil zeggen dat je stopt met proberen. Nu weten we inmiddels dat het heel goed is om dat op tijd te doen. Maar als je het in het begin doet dan komt het niet in je op want je was sterk en je bent sterk en je moet sterk blijven. Ik had graag een cursus harenvlechten gekregen. Want ik kon die negerharen niet vlechten. Inmiddels weet ik hoe dat moet. Maar tips en trucs zijn altijd prettig. Maar ik heb ze niet nodig want dan had ik ze al gevonden. Ik heb ze pas nodig op het moment dat het probleem zich aandient. Uit spelen zou ook super goed zijn. Ik werd een tijdje geleden gebeld met de vraag of ik mee wilde doen aan een rollenspel omdat iemand met een problematische situatie zat. Het zou wel goed zijn wanneer je het met de hele groep zou bespreken halverwege zodat we met elkaar kunnen bekijken of jullie op de goede weg zitten. Dat zou je misschien zelfs bij de reguliere pleegzorg kunnen doen. Want dat is allemaal overstijgend. Dat kan iedereen gebruiken.

Interview gezinshuis ouders 5

Wij hebben wel de nodige hobbels ervaren. Dit is natuurlijk een vrij eenzaam beroep omdat je natuurlijk thuis werkt. En wij hebben gelukkig wel wat thema bijeenkomsten van intervisie met collega's. Die de situatie natuurlijk kennen omdat zij weten wat het is om kinderen echt in huis te hebben. Het is niet echt een baan, het is meer een manier van leven. Daardoor zijn er heel veel dingen van ja, is het nou werk of is het nou liefdeswerk, zeg maar. Je krijgt 18 uur betaald. Er staat natuurlijk gewoon een symbolisch bedrag tegenover. Maar er zijn heel veel dingen dat je denkt van ja, hoe zit dat nou hé. Dit is ons eigen huis. Wij wilden heel graag ons eigen huis houden. Maar we moeten dus zelf alle schade betalen. Die vloer gaat ook zo hard achteruit. En dat slijt veel harder en dat moet in de huur zitten. Maar er zijn constant van die vragen, en dit is natuurlijk financieel. Maar er zijn constant van die vragen en dan denk je 'hoe zit het nu precies' omdat het zo in je privé leven zit. Je neemt ze overal mee naar toe en ja, welke risico's neem je met ze. Ik denk gewoon 'mijn gezonde verstand gebruiken'. Maar ja, ik wil ook geen claims van ouders die vinden dat ik onvoorzichtig met hun kind ben omgegaan. Een ongeluk zit in een klein hoekje. Zeker bij kinderen die zo beschadigd zijn, die kunnen allerlei dingen uithalen. Laat ik ze bijvoorbeeld alleen buitenspelen. Ja, het is constant dat je denkt 'ja, het zijn niet mijn kinderen'. Ik heb een dochter van 11 en een zoontje van 8. En we hebben twee plekken en dat zijn twee peuters van twee en drie jaar. Zij wonen hier sinds eind december. Wij zijn perspectief zoekend, zo noemen ze dat. Wij laten ze pas gaan als er echt een definitieve plek is. Of het echt definitief is weet je nooit. Maar in ieder geval gaan ze naar de vader en moeder of naar een pleeggezin of naar een opa en oma. Als het heel goed met ons klikt en ze kunnen nergens heen dan kunnen wij vragen of ze echt mogen blijven. Maar er is één jongetje geweest die ik heel graag had willen houden. Het zag er ook heel lang naar uit dat hij niet terug kon naar ouders. Maar dat is uiteindelijk toch niet doorgegaan. Dat vond ik wel echt heel heftig. Hij was 8 maanden toen hij kwam en 2,5 toen hij wegging. Hij zat echt in die hechtingsperiode. Dat was één van de weinigen waarbij ik dacht 'jou wil ik wel'. Ik ben blij dat ze bij ons kunnen blijven tot ze een definitieve plaats is.

Ik vind zelf de kracht van ons dat we heel erg van het regelen en zorgen zijn. En dit is heel veel regelen altijd. Dan weer komt oma, dan weer vader, belafspraken... ik heb zo'n heel planbord. Die moet weer naar gym en van dat geregeld hou ik wel. Dat heb ik toch nog wel een beetje van het kinderdagverblijf over gehouden. Zo'n structuur. Dat zorgen heb ik wel een beetje. Daar gedijen ze goed bij. Ze komen veelal uit zwaar verwaarloosde gezinnen. Dus dan gedijen ze goed bij een duidelijke structuur. In het begin was het echt huilen en brullen. Maar nu is hij er aan gewend en nu moeten we ook niet afwijken van de structuur want dan gaat het weer mis. En heel erg dat zorgen denk ik ja, die structuur, dat vind ik wel de kracht. Soms denk ik, wat doe ik nou eigenlijk, ze gaan gewoon mee in het gezin. Maar dat is toch wel heel veel waard voor die kinderen, gewoon even naar de kinderboerderij, naar de winkel. Gewoon die normale dingen, dat is juist heel goed. Je moet niet teveel dingen doen eromheen. Pas dacht ik, o we gaan leuk even naar de ijsboer want ik heb geen toetje in huis. Maar het was echt een en al brullen. Al die tijd. En hij wilde wel ijs maar dat kan hij dan toch niet aan. Hij heeft al die tijd gebruld. Dan is het toch helemaal uit de structuur, hij was helemaal overstuur. Normaal gesproken gaat hij ook lekker even spelen na het eten, maar dit was dan toch te heftig. Mijn zoon zei ook direct: 'nou, we gaan zeker nooit meer een ijsje eten'. Ik zei: 'ja hoor, maar ik denk wel zonder hem'. Maar dan denk ik, ik doe hem helemaal geen plezier of zo, nee hoor. Dit zijn kindje 16 en 17 voor ons. Dus we hebben al een hele weg achter de rug. Het is heel vaak verwaarlozing. Echt mishandeling heb ik een paar keer meegemaakt. Vaak zijn het ouders die zwakbegaafd zijn of zelf psychiatrische problematiek hebben. Of drank en drugs. Huiselijk geweld ook vaak, ouders onderling. Meestal zijn kinderen verwaarloosd door de problematiek van de ouder. Maar wij vangen in principe 0-6 jaar op. De oudste was dan 10. Ik wilde het, het liefst onder mijn eigen kinderen houden. Ja, je weet nooit wat een zwaar gedragsgestoord kind gaat doen. Mijn kinderen krijgen er natuurlijk iets van mee. Positieve dingen, negatieve dingen. Ze hebben er soms last van maar ze leren ook dat niet alle kinderen het goed hebben. Daarbij ben ik ook thuis, dus daar hebben ze ook profijt van. En ik vraag ook regelmatig aan hen wat ze er nu van vinden. Niet dat zij

beslissen maar het telt wel mee. Dus dan heb ik het er wel met ze over, zo van: 'wat vinden jullie er van?' Maar ze zeggen altijd: 'nee hoor, dit willen we gewoon'. Natuurlijk is het wel eens lastig. Maar ze willen het toch. Mijn mam werkt 32 uur in de week bij stek, ook met uit huis geplaatste jongeren. Hij werkt onregelmatig, dus dat is wel fijn. Mijn eigen kinderen groeien er nu bovenuit. Als er dan een huilt denken ze 'o ja, zo'n gillende peuter'. Ze hebben nu echt een beetje hun eigen leven. De kracht van ons gezin is vooral het 'normale'. Wat wij denken wat goed is voor kinderen, niet teveel extreme dingen. Toch de terugkerende routine. Dat biedt veiligheid. Je merkt dat ze daardoor uiteindelijk wat rustiger worden. Deze zijn nog niet zo rustig. Maar dat ze toch wat houvast en veiligheid krijgen. Ze gedijen daar toch goed in. Je merkt ook dat ze heel snel dingen oppikken qua regels, gewoon de simpele dingen. Wat ze nog nooit hebben meegemaakt, maar wat voor ons heel normaal is: schoenen en speelgoed opruimen bijvoorbeeld. We kregen een meisje binnen met obstipatie. En ik ging met haar naar de kinderarts. En hij zei: 'weet je wat, laat haar maar eens gewoon een paar maanden in jullie gezin. Veel fruit, vezels.' En zei vroeg maar om cola en ik dacht, vier jaar, mijn eigen kinderen drinken nog niet eens cola. En dat kind was helemaal van die obstipatie af, gewoon door een normaal leven. Dan denk je toch, hoe hebben ze daar wel niet gegeten. Alles kalmeert. Je ziet dat hele lichaam, de eczemen worden minder. Je ziet kleur op hun wangen. Wij doen altijd een beetje de APK. Dit meisje had piepende longen en hij had heel veel schimmel rondom zijn mond. Dan zie je echt dat het helemaal verwaarloosd is. Dat hebben we ook opgeknapt. Die ontwikkeling op gang brengen, dat is een hele sterke. Wat je toch probeert. Maar je merkt, waar je tegenaan blijft lopen, bij dat ventje heb ik een aantal punten waarbij ik denk: 'daar kom ik niet in verder, in wat ik hem aanbiedt.' Ik ben ook orthopedagoge, dat heb ik na de SPH gedaan. Maar ik wil geen behandelsetting zijn. Ik wil gewoon pleegmoeder zijn. Als hij echt behandeling nodig heeft, dan moet hij naar het MKD of zo. Ik wil dat echt uit elkaar houden. Ik heb hier echt wel met kaartjes gewerkt, of op een kleedje, je weet wel, van die pedagogische dingen. Ik wil daarvan een aantal dingen invoeren hier, maar ik wil niet echt een behandelaar zijn, dat hou ik niet vol. Kinderen gedijen goed in een normale structuur. Dan denk ik, ze zijn toch niet zo ernstig beschadigd. Die kunnen goed meekomen in het normale. Maar er zijn kinderen die toch meer nodig hebben. Zij blijven ernstige driftbuien hebben. Dan denk ik, dit is heel goed wat we doen, maar er is toch meer nodig. Dan gaan we ook kijken met de orthopedagoog van Stek. Maar dan denk ik, in de tijd dat ze hier zijn kunnen we dat er voor gebruiken. Ze hebben dan voorrang bij het MKD, het busje rijdt hier dan langs. Dat zijn wel hele fijne dingen. Soms was ik echt langs allerlei scholen aan het fietsen. En mijn eigen kinderen kunnen nu zelf. Maar dat kan ook niet alleen.

Wij zijn ons wel bewust van de positieve dingen in ons gezin. Het gaat ook wel heel goed. Tijdens het eerste jaar hadden we bijna de handdoek in de ring gegooid. Toen dacht ik, dit trek ik echt niet. Dat was achteraf gezien de zwaarste plaatsing. Toen dacht ik, als dit het gemiddelde is dan trek ik het niet. En mijn kinderen waren ook heel klein en de gezinshuizen van Stek moesten echt nog van de grond komen. We hadden ook niemand die ons hielp. We hebben nu een logeer gezin. Zeker nu met deze twee peuters, mag ik ze een weekend per maand weg brengen. Of een dag in de week. Ze komt hier oppassen. We hadden toen niemand die ons kon vervangen. Zelfs niet iemand die naar de kinderboerderij ging zodat ik even mijn was kon doen. Ik had constant die kinderen en die waren helemaal geflipt. En ik dacht echt dat mijn leven voorbij was. Ik voelde al heel snel dat dit zwaar ging worden en ik wilde graag een paar vangnetten maar die leken er gewoon niet te zijn. Als ze af en toe weg zijn naar hun ouders dan zet je dat niet in, maar als dat niet zo is dan kunnen ze even naar een logeer gezin. Dat is nu allemaal veel beter geregeld. Aan het begin was dat echt helemaal niet zo. Toen hadden we ook nog eens die aller zwaarste plaatsing. Dat waren echt heel zwaar mishandelde kinderen. Mijn zoontje heeft zware astma. En hij sprong gewoon bovenop hem. Hij zit echt in mijn hart maar mijn nekhaar ging overeind staan van hem. Altijd krijsen en brullen, zo sfeerbepalend waren ze. Altijd alles verzieken. Achteraf, als je dat dossier leest, dan begrijp je dat. Ik snap dat hij zo gestoord was, maar dat was echt te zwaar voor dat gezin. Op dat moment had ik iemand nodig gehad die begreep hoe zwaar het was. Maar ook gewoon praktische hulp, zodat we even een momentje rust hadden. We moesten overal zelf achteraan. En er was geen moment dat iemand het van ons over nam, zelfs niet toen mijn zoon in het ziekenhuis lag. Een collega van een gezinshuis heeft het

toen overgenomen. Maar ja, dan hebben zij er weer twee extra. Maar die snapte dat wij het echt even niet gingen redden zo. Alles gaat maar door, hoe je, je ook voelt. Iemand anders meldt zich ziek. Ik kan me wel ziek melden, maar er is niemand die het van me overneemt. Het gaat gewoon door. dat is echt zwaar. Aan de ene kant heb ik alle vrijheid, er is niemand die tegen mij zegt wat ik moet doen, maar aan de andere kant is het ook echt altijd.

Wat jullie zouden kunnen doen om de kracht van het gezinshuis naar boven te laten komen is denk ik vooral ook dat je ons gewoon moest koesteren. Wie is er nu zo gek om zoiets te beginnen? Je kunt ieder kind aan de deur brengen en zeggen, zorg er maar een jaar voor. En ik denk soms heb ook aandacht voor het gezin. Een attentie, als gevoel dat je erkent of gewaardeerd wordt. Dat er eens een keer iets georganiseerd wordt voor de kinderen van de gezinshuis ouders. Het zijn altijd maar de pleegkinderen die Jantje beton bonnen krijgen. Want zij zijn natuurlijk sneu en zielig. En dat is ook prima. Maar mijn kinderen hebben ook wat erkenning nodig, zeker nu deze kinderen er bij zijn. Soms lijkt het alsof je tegengewerkt wordt. Er is heel wat verbeterd. Er is heel veel onduidelijkheid over wat nou wel kan en wat niet. De één heeft een dag vrij per week, maar zulke dingen hoor ik nooit. Is het nou dat de brutaalste de halve wereld heeft? Ik doe het al bijna 6 jaar. En ik had dat, zeker in het begin nodig gehad. Sommigen krijgen zelfs taxi's om kinderen op te halen. En ik maar fietsen. Van heel veel dingen maak ik geen gebruik terwijl ik daar wel recht op heb. Ik heb nu steeds meer het overzicht van wat ik allemaal kan declareren en waar ik allemaal recht op heb. Voor mij is heel belangrijk dat ik af en toe die oppas in kan zetten.

Ik heb zo'n methodiek nu al een stuk minder nodig. Het is vooral dat ik terugdenk aan de begin jaren. Ik sta zelf achter wat ik doe en ik weet wat ik doe. Niets is zaligmakend maar ik vind het heel veel voordelen hebben en natuurlijk ook veel nadelen. En ik vind het vooral heel goed voor de kinderen. Bij de vorige plaatsing heb ik echt veel energie gekregen. Dat was echt volgens het boekje. Ouders die goed mee werkten. En met deze is het weer een groot drama. Daar krijg je weer energie van. Toen ze weggingen kregen we allerlei dankbetuigingen. Zoveel erkenning. En aan de ene kant denk ik, het is oké, het is mijn werk. Maar ja. Maar ook als we met z'n allen naar het bos gaan. Dan denk ik, moet je ons nou zien. Als ze thuis waren hingen ze waarschijnlijk alleen voor de tv. Dat je ze dingen aan kan bieden waarvan ik denk dat het goed is voor kinderen. Dat is toch mooi. Bij R. zeiden ze dat hij niet van buiten spelen houdt. Maar hij is niet weg te slaan buiten. Hij is motorisch heel slecht maar toen zei de huisarts: 'laat hem nou eerst maar eens lekker klimmen en klauteren in de speeltuin'. En misschien trekt het wel gewoon bij en is hij onwijs onder gestimuleerd. Dat vind ik wel gaaf, dat we dat gewoon aan kunnen bieden.

Ik denk ook dat voor zo'n methodiek goed zou zijn om er in te staan dat een gezin veel beter is dan een instelling. Al die wisselingen van die leiding is zo slecht voor de hechting. Volgens mij worden ze daar alleen maar slechter van. Ik wilde ook echt daarom van die jonge kinderen opvangen. Dat past ook goed bij onze levensfase denk ik.

Wij hebben vaker thema's met andere gezinshuis ouders en dan merken we dat het vaak gericht is op oudere kinderen. En het is vaak gericht op lang verblijf. Er zijn natuurlijk heel veel dingen die we wel herkennen. Even denken, we hebben pas een thema gehad over veiligheid van de kinderen en van ons. Omdat je toch, er is bijvoorbeeld wel eens een gezinshuis ouder beschuldigd van misbruik. Dan denk ik, hoe kan je jezelf verweren. Mijn eigen kinderen nam ik weleens mee in bad. Maar ja, dat ga ik met gezinshuis kinderen niet doen. Maar ja, ik vind het ook lastig om ze af te wijzen, want dat willen ze dan toch, dat zien ze bij onze eigen kinderen ook gebeuren. En één wil graag bij mij in bed liggen, maar ja, moet ik dat nou doen. Ik wil elke verdenking voorkomen. Dat haalt de spontaniteit af en toe weg. Dat ging dus over veiligheid en dat was heel herkenbaar en een belangrijk thema.

Omgaan met biologische ouders vind ik ook een heel belangrijk thema. Wat ik heel moeilijk vind is dat biologische ouders allemaal kado's geven, alsof ze jarig zijn of zo. Mijn kinderen zeggen dan, o, ik wil ook een pleegkind zijn. En deze vader geeft nu weer veterschoenen. Maar ik wil geen veterschoenen want ik ben de hele dag aan het strikken, maar ja, hij wil steeds de schoenen van zijn vader aan. Soms denk ik van, die ouders zijn echt een last. Dat is echt een vak apart, want je hebt niet alleen die kinderen, maar het hele netwerk erbij. En dan roepen ze dat het van papa of mama wel mag en van mij weer niet. En dan moet ik soms echt op mijn tong bijten om niet te zeggen 'daarom

zit jij hier, omdat je altijd cola kreeg'. Maar goed, dan moet je heel pedagogisch blijven. Die loyaliteit moet je natuurlijk nooit in de weg gaan zitten. Je moet nooit een kwaad woord over ze zeggen. Wat handvatten zou ik wel kunnen gebruiken, dat je weer teruggaat naar de basis. Want je laat je heel snel leiden door je emoties. Dat je dan weer even teruggaat naar die basis van de gezinshuis ouder. Zonder dat je helemaal opgestapeld bent door emoties. Dat je dan toch terug probeert te gaan naar wat je basis houding is en terug keert naar waarom je het ook al weer deed voor de kinderen. Je moet constant je eigen ergernissen en allergieën opzij zetten. Eigen kinderen van gezinshuis ouders vind ik ook een belangrijk thema. Dat zij ook eens erkenning krijgen. Stip dat eens aan bij STEK. Dat je zegt wat voor impact het heeft op dat gezin. En dat de eigen kinderen van gezinshuis ouders daarin gekend worden. Bijvoorbeeld een kaartje of zo. Echt vanuit de organisatie. Dat praktische dat er gewoon duidelijkheid is rondom faciliteiten. Oppas enzovoort. Intervisie hoort bij je werk. En er zijn gezinshuis ouders die helemaal niet gaan. Maar ik wil graag hun inbreng horen. Dat moet eigenlijk verplicht zijn. en STEK kan desnoods oppas regelen voor de kinderen. Met elkaar over een situatie praten is toch belangrijk. Er moet gewoon wat meer gelijkwaardigheid zijn tussen de gezinshuis ouders. Allemaal gelijke faciliteiten. En ik zou wel wat meer samenwerking willen. Dingen samen doen met gezinshuizen, omdat zij toch weten wat je allemaal doet en wat je mee maakt. En soms moet ik alle mogelijke moeite doen om een kind boven te krijgen. En dan vind ik het wel fijn om daar met iemand over te praten. Wij werken wel muzisch agogisch. Dan probeer ik kinderen bijvoorbeeld positief te draaien en op een positieve manier de dingen te brengen. Door een verhaaltje als beloning en daar heel erg op te focussen. Humor gebruiken we ook. Ik doe ook heel veel afwisselen van inspanning en ontspanning. Ik kijk dan naar het kind, naar wat het nodig heeft. Het is zo gemakkelijk om te zeuren en te mekkeren. Maar door naar hun behoeftes te kijken, naar wat ze nodig hebben, dat ze dan gemakkelijker dingen accepteren. Zeker wanneer je dingen terug laat keren. Soms doet mijn man hem in de brandweergreep en dan is hij alweer boven. Dan ben je het negatieve voor.

Het is echt wel een kracht als je heel goed muzisch agogisch kunt werken. Ik zou dat meer willen toe passen dan dat, dat nu gebeurt. Ik merk bij mijn kinderen dat zij echt met een schone lei kunnen beginnen. Wat de pleegkinderen ook doen. En ik vind het zelf weleens lastig om de volgende dat weer met een schoon blad te beginnen, dan ben ik weleens jaloers op mijn kinderen. Dan word ik wakker en dan liggen ze al weer te roepen en te gillen. Dan zou ik weleens willen dat ik weer fris en fruitig aan de dag kan beginnen. Dat mijn kinderen zo goed met de pleegkinderen omgaan en hen iedere keer een nieuwe kans krijgen. Opdrachten die daarop gericht zijn zouden voor mij wel belangrijk zijn.

We hebben het er weleens over aan tafel van, was je boos vandaag of verdrietig. En dan krijg je echt heel leuke verhalen te horen. Soms weten ze het niet en dan noem je situaties en dan komt er toch van alles. Ik zou het denk ik wel leuk vinden om met je collega's zo'n methodiek/map door te nemen. Teamopdrachten bijvoorbeeld, dat je met elkaar voorbeelden uitspreekt. Want als je zo'n map bezorgt zou iedereen hem zo in de kast kunnen zetten. Maar met een thema ochtend dan heb je vaak toch weer nieuwe input. En ook langs komen om te bespreken waar je bent en hoever je bent. En bijvoorbeeld opdrachten voor hoe je met situaties om kan gaan. Want als ik bijvoorbeeld weet, bij het avondeten wordt het moeilijk, dan zou ik het er van tevoren even bij kunnen pakken. Zelf zit je toch soms in zo'n klein wereldje. Dan is een andere wending van je denken weleens fijn.

Wij hebben twee eigen kinderen en drie crises plaats. Er wordt gezegd dat ze drie maanden kunnen blijven. Maar dat kan uitlopen. Het record is een jaar. Het is erg leuk om een crises gezinshuis te hebben. Wij vinden dat leuk omdat het dynamisch is. Je hebt totaal verschillende kinderen en die komen binnen als crises en dan probeer je toch binnen een aantal dagen de rust in zo'n kind te krijgen. En dat lukt 9 van de 10 keer wel. Ook met onze eigen kinderen. Dat zijn net pedagogische medewerkers, zeggen wij altijd. Als het klikt dan is het hartstikke leuk. En als de klik er niet is, dan is het soms wel lastig. De kinderen die we opvangen zijn in de leeftijd van 0-12. Onze eigen kinderen zijn 5 en 10 jaar. Je moet de kinderen gewoon normaal mee laten gaan in je systeem. We doen gewoon wat we denken dat goed is om te doen. En daar hebben een heleboel kinderen, bijna allemaal, baat bij. Er wordt gewoon aan tafel gegeten. We laten elkaar uitpraten. We discussiëren aan tafel. We bespreken alles aan tafel, hoe klein we ook zijn. de tafel is echt het centrale deel van alles. Daar wordt geknutseld, gegeten, spelletjes gedaan, gesprekjes gevoerd, afscheid genomen, keuzes gemaakt, bingo. Ik had jullie opdracht eerder de kracht achter de gezinshuizen genoemd en dan gericht op buiten. Ik denk dat je vooral richting de buitenwereld moet aantonen wat onze kracht is. Wij weten zelf echt wel waar we wel/niet goed in zijn. Elk gezinshuis weet zijn positieve punten en zijn zwakheden, dat is een feit. Positieve punten aan ons zijn vooral dat wij een gezin vormen, ondanks dat hier allerlei verschillende kinderen zijn. We hebben een kerngezin en dat is de basis van het plezier dat zij en wij hier hebben. Je ziet de uitwerking daarvan. Bijvoorbeeld dat je binnen twee dagen een glimlach ziet. Dat is eigenlijk de kern van een kind. Wij krijgen kinderen zo kort hier dat we niet hoeven op te voeden. Dat gaat niet lukken in zo'n korte tijd. We hebben hier alleen maar regemaat. Op tijd naar bed, iedere dag douchen. Die kinderen kennen dat helemaal niet. Als het mooi weer is niet standaard tv kijken, nee buiten spelen, daar horen jullie. Ook niet zo vast dat het krampachtig wordt. Maar iedere ochtend en middag is hetzelfde. 's Avonds eten, 's middags fruit eten. De kwetsbaarheden van ons gezin zijn de kinderen die eigenlijk al te ver heen zijn. De normale kinderen zijn geen probleem. Meestal zijn de ouders het probleem. Er zijn ook kinderen bij die zo'n enorme rugzak hebben. een psychische rugzak. Die zo'n enorm probleem vormen, zelf. Dat is ook voor ons gezin een probleem. We hebben hier een keer een jongen gehad die mijn eigen kinderen ging slaan. Nou, punt 1 is dat je niet aan mijn kinderen zit en punt 2 dat je buiten staat wanneer je dat wel doet, heel simpel. Daar moet je heel sterk in zijn. gelukkig zijn mijn kinderen ook heel sterk. We hebben vorig jaar twee kinderen gehad. Die waren zo geïndoctrineerd door hun ouders, daar valt geen eer meer aan te behalen. Die mochten en konden geen plezier hebben. wat wij ook deden eigenlijk, die mochten geen plezier hebben. Nou, dat past niet in ons plaatje. Daar heb ik veel moeite mee gehad en ook aardig wat gesprekken over gehad met Ria. Maar we zouden op vakantie gaan en dat meisje zou weggaan. Maar op de terugweg werd ik gebeld met de opmerking dat er een probleem was, toen was ze er dus nog. Dat was wel even slikken. Maar ja, dan toch maar weer de knop omzetten en doorgaan. Dan is het echt werken. Dat zal je denk ik bij iedere gezinshuis ouder horen, dit voelt niet aan als werk. Maar op het moment dat het niet goed gaat, dan voelt het wel aan als werk. Want dan ben je bezig met jezelf op de achterste plek te zetten en de kinderen op de voorgrond te zetten en te zeggen: 'oké, je bent er nu, je mag er zijn, we vinden het niet leuk, maar dat zullen we nooit zeggen'. Dat laten we natuurlijk niet merken. Dit gaat door, dit stopt niet, dit werk. Als je ziek bent dan gaat het gewoon door. Ja, ouders kunnen nu eenmaal niet ziek zijn. deze kinderen hebben echt veel sturing nodig. We hebben er nu één die eigenlijk meer nodig heeft dan wij kunnen bieden. Het is een heerlijk jong, hij zit helemaal in ons systeem. Maar hij heeft meer nodig dan wij kunnen bieden. Die trauma's die hij heeft opgelopen, die kunnen wij niet oplossen. We kunnen wel veiligheid bieden, maar niet de behandeling die hij nodig heeft. Kijk, wij als gezin weten wat onze positieve punten zijn. wij weten wat we kunnen en we weten wat we willen. Dat is ons uitgangspunt en dat stralen we ook uit naar buten. Dus eigenlijk denk ik, wij hoeven niet te weten wat we goed doen, want dat weten we al wel. En wij hoeven ook niet te lezen wat we verkeer doden, want dat weten we ook. Dus ik denk dat jullie project meer bedoeld is voor de buitenwereld. Voor de directie en het management, zo van: 'kijk eens even wat we gemaakt hebben, zo zien gezinshuizen

hun positieve punten. Wij hebben altijd al geweten waar we goed in waren. Ik denk dat de kracht van een gezinshuis is dat je weet waar je staat. En dat weten wij. En daar zijn we elke dag mee bezig. En door middel van spel, kijk, mijn vrouw zit al 25 jaar in de jeugdhulpverlening. Dus die heeft alle trajecten al gehad. Kijk, wij zijn eigenlijk een team. Een team binnen stek. En wij hoeven eigenlijk, als er iets is waarvan wij denken, hé, dat hebben we nodig. Dan gaan wij eerst naar onszelf toe. Van hé, wat denken wij wat we nodig hebben. En dan gaan we puur op onze intuïtie af. En kijken wat een kind nodig heeft. En dat is onze kracht. En dan denk ik van, bij andere gezinshuizen zijn ze nog niet zeker van zichzelf. Maar dat is ook een ander traject. Wij hebben hier kort, wij hoeven niet op te voeden. Zij hebben een kind één of twee jaar. die moeten eigenlijk de opvoeding overnemen. Wij hoeven dat niet. Dus dat is gewoon anders, want dan probeer je gewoon op een goede manier een traject in te gaan. bij ons is het ons traject. Het is mijn huis. Anderen kunnen niets van ons leren. wij hebben vaak thema ochtenden gehad. En ik sta bekend om mijn sceptische blik. Maar wij kunnen anderen iets leren omdat het onze kracht is. Die kan ik niet uitbeelden want ja, wat doen wij. Je moet vanuit je gevoel werken. een kind is geen object, een kind is een kind. En vanuit daar werken wij. En natuurlijk gebruiken wij allerlei hulpmiddeltjes van tekeningen en zo. Maar ik begrijp vaak waarom kinderen dingen doen. En door middel van tekeningen gaan we dichtens bespreekbaar en inzichtelijk maken. En dat is onze kracht. Maar ik denk juist dat wat andere gezinshuizen ragen, op lange termijn is. Want wij lossen eigenlijk problemen op met de andere kinderen zoals we ook problemen oplossen met onze eigen kinderen. Puur vanuit wat het probleem is. Als een kind bijvoorbeeld rot in zijn vel zit, dan gaan we bingo" en met zijn allen. Maar ook in de ochtend. Dan willen we dat het rustig is. Dan willen we structuur. Dan kan iedereen even rustig wakker worden. Als alles gedaan is in de ochtend, dan mag er herrie gemaakt worden, heerlijk. Maar als er één gaat schreeuwen, dan zul je zien dat als ze twee weken bij ons zijn dan gaan ze elkaar corrigeren. In het begin zit ik er even bij, maar na een tijdje dan zeggen ze tegen elkaar dat ze stil moeten zijn. soms corrigeren de andere kinderen mijn kinderen. Wij doen alles met elkaar. ik denk dat wij wel genoeg waardering krijgen vanuit stek. Maar ja, waar blijkt waardering uit. Nee, ik heb daar geen moeite mee. De teamleider doet hier volgens mij genoeg mee. Dan komt ze langs en eet ze fruit mee aan tafel. Heef ze persoonlijke aandacht voor de kinderen. Ja, maar ja, wat is waardering, wat heb je nodig. Onze kinderen hebben af en toe vrije tijd nodig. Wij hebben ons huis zo ingericht, dit is ons privé gedeelte. Hier komen alleen onze kinderen en wij. Soms gaan we film kijken met elkaar. dan zit iedereen op de bank, of muziek luisteren, of lekker springen. Maar als het door de week is, is daar het speeldomein van de kinderen. Daar kunnen ze lekker televisie kijken, knutselen. Ze kunnen buiten spelen. Als onze kinderen zich terug willen trekken willen wij niet dat ze zich terug gaan trekken op hun slaapkamer. Dan kunnen ze hier zitten en de deur dicht doen. Dit is hun stukje ook. Het is ook hun huis. Dat is het verschil. Als je in andere gezinshuizen komt is het in elkaar verweven. Dan zit iedereen samen op de bank. Niemand heeft zijn eigen stukje. Dit huis is zo ingericht. Wij hebben luxe omdat wij deuren kunnen dicht doen. Het andere gezinshuis heeft een grote open ruimte. We hadden van te voren bedacht hoe we dat gingen doen omdat onze kinderen hierin mee moeten en wij dit willen. Dat is zo een beetje gegroeid. Hun vinden het prettig en leven er goed bij en wij ook. Soms zitten we hier met grote bakken popcorn film te kijken, dan komt iedereen er bij. Het is heerlijk dat ik niet altijd in de tekenfilms hoef te zitten. Af en toe als ik denk, wat een herrie dan denk ik 'duur dicht'. Wij kunnen hier echt verstoppertje spelen. Weet je, we zijn hier 24/7 aan het werk en als mijn vrouw thuis komt zit ze ook direct in de kinderen. Weet je, het is privé en soms komen de andere kinderen hier ook. En we hebben er één die zit zo in ons systeem, dan zijn we niet krampachtig, dan kunnen ze gewoon komen. Bij rouwdouwers is het een heel ander verhaal. Mijn vrouw werkt bij Stek. Zij is groepsleider en is ook teamleider geweest. Die heeft heel Stek doorgewerkt. Die is meer bezig met het herleiden van 'hoe gaan we het aanpakken' en hoe gaan we dat doen, hebben we daar een spel voor nodig. Als er één een probleem heeft dan betrekken we iedereen daar bij want dan heeft iedereen op dat moment een probleem. Als er één bijvoorbeeld niet lekker in zijn vel zit of heel recalcitrant is, gaan we bingo doen met elkaar. Dan gaan we hem er bij betrekken. Prijsjes hebben we dan. Dan proberen we een positieve swing erin te krijgen om hem/haar er bij te betrekken. Dan mag hij bijvoorbeeld de nummers opnoemen. Meer ook om een beetje aanwezig te laten zijn, om hem belangrijk te maken. Ik ga ook

vaak de natuur in. Kinderen komen vaak uit steden en zitten altijd binnen. Als mijn vrouw niet hoeft te werken het weekend dan zitten wij in de bossen. De kleintjes wandelen mee. De groten, boven de 4, krijgen een walkietalkie. Dan maken we twee groepjes. De sterken met de zwakkeren. En dan moeten ze elkaar gaan zoeken. Gewoon door middel van praten. Dan ga ik eerst leren hoe zo'n apparaat werkt. Bijvoorbeeld waar de zon staat. Als je zegt 'ik zie de zon niet' dan sta je dus met je rug naar de zon toe. Zo leren ze met elkaar communiceren en proberen we een spel element er in te krijgen. Dat is ook bij ons anders. Een ander gezin kan dat niet doen omdat zij bijvoorbeeld geen auto hebben. Van de intervisie bijeenkomsten leer ik niet zoveel. Ik ben daar één keer geweest maar kreeg alleen maar problemen te horen. En intervisie betekent in mijn ogen dat ik iets probeer te leren over wat ik nog meer kan doen om... maar ik krijg alleen problemen te horen. Maar ik weet niet wat ik dan zou willen. Nogmaals, wij denken dat wij een heel krachtig huis zijn. En wat wij doen is in onze eigenheid en met ons eigen idee werken en dat is ook een Stek idee. Een kind moet kind zijn. dat zullen andere gezinshuizen ook zeggen. Maar wij hebben daar een weg in gevonden wat voor ons prettig is. Maar misschien is dat voor andere huizen helemaal niet prettig. Contacten met andere gezinshuizen is fijn maar dan moet het niet alleen over problemen gaan. Kijk, jullie zitten zwaar in die opleiding. En als jullie met een iets moeten gaan doen dan is het dat jullie iets moeten gaan doen. Sector ochtend dan moet je een plan maken met knippen en plakken en dat soort dingen. Nee! Als ik met mensen wil praten dan ga ik lekker uit eten of lekker teamdag maar niet met knippen en plakken maar met vloten bouwen of met iets actiefs doen. Wat willen kinderen nou doen. Kinderen knippen en plakken echt wel hier in huis. En elke gezinshuis ouder weet hoe ze moeten knippen en plakken want dat doen ze iedere dag. Dus wat moet je dan doen om mensen te motiveren en mensen met elkaar in gesprek te laten gaan. Dan moet je iets anders doen. Ga golven. Doe iets anders dan wat je met kinderen zou doen. Er zit vast een heel idee achter dat kinderwerk maar daar kijk ik dan niet naar. Ik knutsel vaak met de kinderen maar meer omdat ik behulpzaam ben. Als ze bij mij 8 jaar zijn dan gaan ze standaard helpen in de keuken. En dan denken ze 'huh, moet ik helpen in de keuken'. Eerst gaan ze dan salades maken. Maar na 2/3 keer vinden ze het leuk wat dan hebben ze even prime time met mij. Want dan gaan de anderen in de keuken kijken waar we over aan het praten zijn. En bij het eten ga ik dan nog even ophemelen. Even zeggen 'jongens, de salade is gemaakt door die en die, lekker eten'. Ik ben nog nooit burn-out of overspannen geweest. Als ik dat zou worden dan zou ik acuut stoppen. Ik ben bijna 5 jaar gezinshuis ouder. Ik vind dat zo vreemd om de handdoek in de ring te willen gooien. Misschien is het ook het stukje van proberen de opvoeder te willen zijn, proberen goed te willen doen van, o, wat heeft die jongen nodig. O help, hoe moet ik hier mee omgaan. Maar als je met je eigen gevoel werkt, dan is dat een heel andere benadering. Ik denk dat ik een heel sterke persoon ben. Maar ik vind dit heerlijk. Al vanaf het begin. In december gingen we er in. Mochten we een paar weekjes wennen... kregen we een paar weken later het eerste kind en het jaar was zo voorbij. De eerste groep was echt een super groep, daar hebben we echt geluk mee gehad. Kijk, natuurlijk heb je wel eens momenten dat je denkt hier kunnen we echt helemaal niets mee. Nu zijn er twee kinderen. De eerste twee weken hebben we kei en kei hard gewerkt. Ik ben zes keer neergestoken geweest, kopstoten, in mijn gezicht gespuugd. Ik heb alle verwensingen gehad. Ik had al zes keer begraven kunnen zijn. Samen met mijn vrouw heb ik twee weken kei hard gewerkt. Dit mag niet en dat mag niet. Maar nu zijn het de ideaalste kinderen die je maar kan hebben. Echt waar. Dat is het resultaat. Gewoon consequent zijn. Eerst denk je, o help, maar daarna ga je niet naar de mogelijkheden zoeken die hun hebben. Nee, je gaat naar je eigen mogelijkheden kijken. Kijken wat jij kunt met jouw gezin. Ik blijf gewoon mijzelf. Als gezinshuis ouder moet jij je niet voor gaan doen als iemand anders, als een hulpverlener. Ik ben iemand die kookt, die zorgt dat de kinderen op tijd naar school en bed gaan. Dat is mijn Job. Wij vinden dat we het heel goed voor elkaar hebben. Het is echt net hoe je er zelf naar kijkt. Wat ons struikelpunt is, is dat wij te weinig tijd voor onszelf nemen. Wij hebben een invaller. Daar hebben we lang naar gezocht. Want we hebben er één gehad die ging gelijk opruimen als ze binnen kwam. We hebben er nu een die ik kan bellen wanneer ik wil. Dat is ook een verschil. Als ik oppas heb voor de gezinshuis kinderen dan is dat niet voor mijn eigen kinderen. Want dat is niet zo. Mijn kinderen krijgen oppas van binnen mijn vriendenkring of mijn ouders. Werken en wonen is echt apart bij ons. Als ik een weekend weg wil met mijn vrouw dan kijk ik eerst

wat ik voor mijn eigen kinderen kan regelen en daarna pas voor de gezinshuis kinderen. Het is erg veel werk maar Stek oppas is niet voor mijn kinderen. Dat is het verschil tussen privé en werk. Dat heeft niets te maken met iets positiefs, maar met het verschil tussen werken en wonen. Ik zeg vooral: 'ga niet vanuit een boek werken. Ga vanuit jezelf werken. Als gezinshuis ouder kan je honderden opleidingen volgen maar het zal je niet helpen. Er staat in geen een boek hoe jij jezelf moet veranderen. Kijk, wij hadden op een gegeven moment dat het overal goed ging, behalve op de weg ergens naar toe. Dan werd er gescholden, heel Gouda wist op een gegeven moment dat ik eraan kwam. Toen hebben we met tekeningen inzichtelijk gemaakt wat er gebeurde en duidelijk gemaakt dat we dit niet wilden hebben. Het is nooit meer gebeurd. Het is altijd leuk om zo'n boek te lezen. Ik weet dat we binnenkort nieuwe intervisies gaan starten. En er is me gevraagd om toch mee te gaan. Maar ik moet nog zien wat er gaat gebeuren. Ik hoef me niet te binden aan een kind. Als ik een kind twee jaar in huis zou hebben. Die zou ik nooit meer kunnen laten gaan. Ook mijn eigen kinderen niet. Al die gezinshuis ouders willen een kind zo snel mogelijk knuffelen. Maar dat willen ze helemaal niet. Je bent geen papa en geen mama, echt niet. Neem de tijd. En die tijd hebben wij hier niet. Dus ik hoef dat allemaal niet. Dat is anders. Sommige kinderen hebben dat nodig. Dat merk je dan vanzelf. Sommige kinderen komen zelf. Die meiden willen sowieso niets. Nou ja, waarom als ze niet willen. Ik hoef niet zo nodig. Dat is het verschil met kort en lang verblijf. Bijna alle kinderen die hier komen hebben zo'n tijds klok van: de tijd is bijna voorbij. Dan willen ze eigenlijk wel afscheid nemen, maar eigenlijk ook niet. Dus hoe kan je het beste afscheid nemen? Gewoon ruzie maken. Lekker afstoten. Wij hebben een boom in de gang hangen en daar mag ieder kind zijn blad opplakken. Daar hebben we dus alle 'bladeren' hangen van alle kinderen die hier geweest zijn.

Ik heb zelf sinds 5 jaar een gezinshuis. Dat doe ik alleen. Ik heb nog 3 eigen kinderen van 23, 25 en 28 jaar. De oudste heeft nu zelf een kindje die 3 dagen ouder is dan de kindjes die ik in huis heb gekregen. Ik wilde het liefste kinderen in de leeftijd 0-6 jaar. Daar liggen mijn kwaliteiten. Ik heb eigenlijk plaats voor 2 kinderen. Nu heb ik een tweeling van 2 en een jongetje van 7 jaar. Deze kinderen hebben een afschuwelijke achtergrond. Vaak zie je dat ze zo beschadigd zijn en dan nog niet eens door hun eigen problematiek of stoornis. Want vaak ligt de oorzaak van hun gedrag bij de ouders. Mijn grootste kwaliteit is denk ik vooral het bieden van structuur. Alles verloopt hier op eenzelfde manier. En ik zie dat dit positieve invloed heeft op de kinderen. Dit zie ik bijvoorbeeld in dat het knulletje van 7 eerst nooit naar buiten wilde en nu langzamerhand allerlei vriendjes krijgt hier in de straat. De tweeling is er nog maar heel kort. Eerder kon ik niet eens naar het toilet want dan begonnen ze beiden ontzettend hard te brullen. Nu kan ik ze rustig in bed leggen en ze huilen wel even maar vallen toch in slaap. De eerste paar dagen zag ik er een kwartier naast en dan sliepen ze bijna, ging ik weg en begonnen ze beiden weer te brullen. Dat was ontzettend vermoeiend. Het is leuk om resultaat te zien van het werken. Daar doe ik het uiteindelijk voor. Ik doe het werk alleen en dat maakt het dubbel zwaar. Ik heb daarom ook veel aan de momenten dat ik even weg kan. Iedere donderdagavond heb ik zang. Dan komt er een oppas. Die eet eerst even mee zodat de kinderen vast gewend zijn. Dan heb ik even vrije tijd en kan ik opladen.

Kinderen mogen bij mij zichzelf zijn. Het jongetje van 7 heeft zo'n afschuwelijke achtergrond. De eerste drie weken vertonen de kinderen vaak aangepast gedrag. Daarna kan dat niet meer. Maar dat is ook logisch. Als je bedenkt wat hij allemaal meegemaakt heeft dan kan het niet anders of er moet enorm veel boosheid en verdriet in hem schuilgaan. Nou, ik kan dat aan. Ik zeg 'kom maar, laat maar komen' als hij zijn 'gewenste' masker afzet. Dan is hij ongelooflijk boos en kan hij heel raar doen. Hier kan dat. Kinderen mogen hier zijn zoals ze zijn. En dat moet ook wel want anders kunnen ze nooit iets verwerken.

Ik werk denk ik zeker muzisch. Niet heel bewust. Maar op het moment dat de tweeling heel erg boos is dan ga ik bijvoorbeeld een liedje zingen en komen ze vanzelf uit die boosheid. Ook lezen ze veel boekjes. We gaan wandelen wanneer ze onrustig zijn. De zusjes van de tweeling kwamen langs en de tweeling kon dat helemaal niet hebben. Ze werden ongelooflijk onrustig. Toen ben ik een stuk gaan wandelen en je merkte dat, dat goed werkte omdat ze rustig waren toen we weer thuis kwamen. Van de week deed dat jongetje van 7 zo raar en zo boos. Hij lag op de grond te schreeuwen. Nou ja, toen ben ik heel hard in de lach geschoten. Op zo'n manier krijgt hij een reactie die hij niet verwacht en ging hij vanzelf mee lachen. Dan heeft hij ook wel door dat hij een beetje vreemd doet. Ik zou wel meer muzisch willen werken. Want ik denk dat je daar best veel mee kan bereiken. Maar ik denk wel dat, dat ook vaak is voor wat oudere kinderen. Dus als je die map gaat maken zou ik het wel fijn vinden als je ook rekening houdt met de verschillende leeftijdsgroepen per onderwerp. Ik denk dat ook een goed punt zou zijn voor in zo'n map om even te bekijken waarom je dit werk ook alweer bent gaan doen. Het is soms ongelooflijk zwaar. Zeker wanneer je alleen bent. Op het moment dat het echt niet meer leuk is, wat ik de afgelopen twee jaar heb gehad, dan is het soms echt wel een moment waarop ik denk: 'nu stop ik er mee want dit past niet bij mij'. Toen kreeg ik op een gegeven moment een functioneringsgesprek alsof ik geen goede gezinshuis ouder zou zijn. Terwijl ik duidelijk aangegeven had dat sommige leeftijden mij gewoon niet liggen. Daar kan ik niets mee. Ik stond met mijn handen in mijn haar. Daarom heb ik gekozen voor 0-6. Als ze mij dat geven dan ben ik een hele goede gezinshuis ouder. Dan zou het wel fijn zijn als er opdrachten in zo'n map staan waar ik mee aan de gang kan en waardoor ik mijn motivatie om dit werk te doen weer even helder heb. Iets wat je door lastige momenten heen helpt. Ik denk zeker dat, dat belangrijk zou kunnen zijn. Ook wanneer een kind weggaat en er weer een nieuw kind komt zou het goed zijn als er opdrachten in staan waarmee je een balans op kan maken. Punten die goed zijn gegaan. Punten die niet goed zijn gegaan. Op zo'n manier kan je reflecteren op jezelf en weer met een schone lei het volgende kind tegemoet gaan.

Wat ik heel lastig vind is dat ik alleen werk. Dat is echt heel vermoeiend. Omdat ik niet iemand in huis heb die het even van me over kan nemen. Daarom is het wel fijn dat ik die oppas heb. Dan heb ik toch even een rustmomentje voor mijzelf. En ja, het is denk ik belangrijk om veel contact te hebben met andere gezinshuis ouders. Ik heb een gezinshuis ouder waar ik veel contact mee heb. Van de week had zij even een afspraak. Toen ben ik een uurtje in haar huis op wezen passen. Als er iets is wat ik lastig vind, dan kan ik haar ook even bellen. Zij kent mij goed en dan is het fijn om even ergens over te praten. Ik denk dat iedere gezinshuis ouder wel een maatje heeft. Ja, een misschien niet. Die doet alles een beetje alleen. Dat is net zoiets als met intervisie. Dat vind ik heel prettig. Kan je met elkaar praten over dingen die lastig zijn. De mensen die altijd komen. Ja, hun visie ken je inmiddels al. Mensen die nooit komen, ik zou hun inbreng ook weleens willen weten. Dat helpt mij misschien wel om verder te komen in sommige dingen. Ook al hebben zij misschien het idee dat intervisie niet nuttig is voor hen. Misschien is het voor mij wel nuttig als zij er zijn.

Interview gezinshuis ouder 8.

Ik ben een alleenstaand gezinshuisouder met oorspronkelijk vier crisisplekken. Een paar jaar geleden had ik een meisje die echt niet naar een leefgroep kon, ze was harstikke klein, ze heeft een groeiachterstand. Op de groep zou ze het niet trekken. Daarom is haar plaatsing bij mij een perspectief biedende plek geworden. Ze kan bij mij blijven wonen tot ze achttien is, en als ze wil nog langer. Ik heb nog drie crisisplekken maar het gebeurt wel eens dat er een broertje en een zusje/twee zusjes/twee broertjes tegelijkertijd uit huis geplaatst worden. Als ze samen op de kamer kunnen dan mogen ze allebei komen en heb ik er eventjes vijf. Als ik van jullie methodiek hoor dan moet ik erg denken aan mijn boek. Ik ben al twee jaar een boek aan het schrijven over de kracht van het hulpverleners. Ik werk al 25 jaar in de hulpverlening en ben hier nu een boek over aan het schrijven. Ik geloof dat er geen probleemgedrag bestaat. Als mens en hulpverlener moet je open en eerlijk zijn, dit is de belangrijkste conclusie naar aanleiding van mijn boek. Zowel naar jezelf als naar anderen. Introspectie en helicopterview zijn heel belangrijk. Achter gedrag zit altijd een oorzaak. En als een kind je irriteert moet je altijd kijken hoe dit komt. Wat zegt dit over jou dat dit gedrag je irriteert? Je moet altijd kijken naar wat het kind al kan. Ik kan wel stellen dat ik hier alleen aan het opvoeden ben. Dit is zeker geen behandeling, alles is opvoeding. Ik geloof erg in de drie R's: rust, regelmaat en reinheid. Die zijn voor mij de basis van het gezinshuis. De kinderen die hier binnenkomen zijn bijna allemaal verwaarloosd. Zowel lichamelijk als emotioneel. Kinderen komen soms binnen met rotte tanden en vieze, onverzorgde haren. Ik werk erg vanuit mijn intuïtie, ik werk niet uit een methodiek. Er bestaat niet één methodiek die het helemaal is. Of ik een klik met de kinderen heb is niet belangrijk. Het gezinshuis is mijn keuze, en daar moet ik dan achter staan. Je moet wel uitkijken dat je je niet sneller irriteert aan een kind waar je niet zo'n klik mee hebt. Je moet ook uitkijken als je juist iemand wel erg aardig vindt. Je mag niemand voortrekken. Misschien is dat nog moeilijker dan iemand die je niet zo graag mag. Dan moet je opeens wel professioneel handelen. Ik heb zelf de opleiding Z verpleegkunde gedaan. Ik heb ontzettend veel geleerd van mijn eerste stage. Daar was een jongen die door een ongeluk helemaal lichamelijk beperkt was. Maar zijn hersenen waren normaal. Je moest met hem veel oogcontact maken, zeiden ze tegen mij. Dus ging ik er vlak voorstaan, echt heel dichtbij. Toen kreeg ik een schop van hem. Toen heb ik geleerd dat respect hebben erg belangrijk is. Al heeft die jongen een lichamelijke beperking, verstandelijk was hij niet gek. Je moet respect hebben voor hoe iemand is, ongeacht zijn beperking. Ik ben altijd aan het observeren. Als het kind komt kijk ik gelijk hoe hij is. Ik kijk ook veel naar mijzelf, zelfreflectie is belangrijk. Als je geen zelfreflectie hebt ga je naar methodieken grijpen en dan grijp je sneller naar de macht. Dan krijg je van die afhankelijke kids, die naar je luisteren omdat ze bang voor je zijn. Dat wil ik niet, ik wil wel dat ze luisteren maar omdat ze zelf snappen waarom dat moet. Ik heb geen taken in huis, die heb ik wel gehad. Maar dat was niets aan, ik heb ze snel weer afgeschaft. Nu gaan we met elkaar afruimen en als er iets gedaan moet worden gebeurt het met elkaar wel. Het gebeurt meer spontaan. Ik heb ook geen regels. Als kinderen binnenkomen vragen ze: wat zijn hier de regels? En dan vraag ik aan het kind dat hier voor perspectief biedend is geplaatst: wat zijn hier de regels? En dan zegt ze: er zijn hier geen regels, als iets niet mag dan zegt A (gezinshuisouder) het wel. En dat gebeurt ook zo. Als ik iets niet wil dan ga ik naar ze toe en dan zeg ik waarom ik iets niet wil. Ik zeg altijd de reden erbij. Ik kan me ook altijd verantwoorden. Als jij een dagje mee komt lopen dan mag je op ieder moment van de dag vragen waarom ik zo handel. Dat kan ik verantwoorden. Ik ben niet constant heel bewust aan het handelen. Maar dit heb ik geleerd ik de afgelopen 25 jaar. Ik kan onbewust bewust handelen. De leeftijden van de kinderen die hier wonen zijn 0-12 jaar. Ik heb in de drie jaar dat ik gezinshuisouder ben 50 kinderen zien gaan en komen. Vaak zijn de kinderen die hier komen verwaarloosd, zowel lichamelijk als geestelijk. Het gebeurt ook wel eens dat allebei de ouders zijn weggefallen. Het is toch wel vaak dat de ouders een lager IQ hebben, dat ze het niet aankunnen om de kinderen op te voeden. Van de 50 die hier gewoond hebben zijn er 2% uiteindelijk naar huis gegaan, de anderen konden niet meer thuis wonen. Ik zie dit niet als werk. Dat is ook de kracht van mijn gezinshuis. In het eerste jaar was het wel echt werk. Ik was nog heel erg aan het zoeken hoe het nou allemaal moest. En hoe ik een goede gezinshuisouder kon zijn. Maar nu zie ik het zo: ik ben een

trein en er zijn vaak kinderen die in- en uitstappen. Het is zoals het is. ~~Op maandag komen er altijd vrienden mee eten. Dat zeg ik dan tegen de kinderen: vanavond komen er mensen mee eten. Het is belangrijk om uit te stralen: het is zoals het is. De kinderen passen zich in mijn gezin aan. Ik blijf stabiel en doen wat ik altijd doe. Ik geef de kinderen veel ruimte. Ruimte om zichzelf te zijn. Ruimte om fouten te maken. Ik heb een hele stabiele dagindeling. Op dezelfde tijd eruit, ontbijten, naar school, weer thuis, spelen, eten, spelen en naar bed. Maar daartussen is heel veel ruimte voor de kinderen. De kracht ben ikzelf. Ik heb een hart voor kinderen. Ik ben er altijd, ik kan continuïteit garanderen. Dat is erg veilig voor de kinderen. Ik ben echt zoals ik ben en zo laat ik mij ook zien. Ik zeg ook sorry als ik iets verkeerd heb gedaan tegen de kinderen. Ik kan goed kinderen dingen leren als de situatie zich ervoor leent. Bijvoorbeeld dankjewel zeggen aan tafel. Als ze dat vergeten wijs ik hen hierop. De lastige dingen zijn als kinderen naar een vervolgplek gaan waar ik niet helemaal achtersta. Bijvoorbeeld omdat een peperduur flut onderzoek uit heeft gewezen dat de kinderen weer naar huis kunnen. Als ik daar niet achtersta, daar kan ik echt gefrustreerd van raken. Ik mag wel altijd advies geven over een vervolgplek. Ik word ook altijd heel serieus genomen, zowel door de teamleider als door Bureau Jeugdzorg. Dat is wel heel fijn. Ik neem genoeg tijd voor mijzelf, dit vind ik niet lastig. Dat moet je gewoon inplannen. Op donderdag heb ik altijd vrij en mijn vakanties rooster ik altijd gewoon in. Ik werk niet met muzisch agogische methodiek. Niet met humor, dat vind ik echt gevaarlijk. Kinderen snappen humor vaak niet. En waarom zou ik het gebruiken? Boos zijn mag, dat is een emotie en dat ga ik niet proberen weg te halen door een activiteit ofzo. Ik zet nooit bewust spelletjes in. Ik gebruik helemaal geen methodiek. Ik handel naar de situatie en uit ervaring. Ik ben ook vaak gedrag voor door op tijd in te grijpen. Van mij hoeft je de kracht van de gezinshuizen ook niet echt naar voren te brengen. Ik vind het wel belangrijk dat andere mensen weten van het bestaan van gezinshuizen en dat kinderen hier veilig kunnen wonen. Maar voor mij staat het kind centraal, niet het gezinshuis. Mijn netwerk is wel uitgedund. Er waren vrienden die niet achter mijn keuze stonden om een gezinshuis te beginnen. Maar ik ben niet veel weg, ik heb daar niet zo'n behoefte aan. We gaan wel eens naar mijn ouders, die noemen de kinderen opa en oma. En we gaan wel eens naar Reeuwijk, lekker uitwaaien met de honden. Ik hou niet zo van weggaan, we hebben hier een grote tuin. Het geeft ook teveel stress voor kinderen als we weggaan. Ze moeten heel de week al heel veel, naar school en zo. Dan moeten ze het in het weekend rustig hebben. We hebben ook vaak pyjama dag op zondag.~~

Je moet uitkijken met je map dat het niet te statisch wordt: dat het zus en zo moet. De valkuil van zo'n map is dat je naar de macht grijpt, maar je moet teruggrijpen op je kracht. Als je dat kunt bereiken in zo'n map vind ik het prachtig. Je moet de vragen zo maken dat ze die kracht duidelijk krijgen. Als je een probleem hebt moet je zoeken wat er achter dat probleem zit. Je moet hulp zoeken als je dat probleem zelf niet aankunt. ~~Extern of in het team.~~ Je moet gezinshuisouders hun emoties en het feitelijke gedrag laten scheiden. Dat moeten ze opschrijven. Zo kunnen ze objectief naar een situatie kijken. ~~Zo kunnen ze dat goed scheiden. Als er iets niet goed gaat in huis moet je ook naar jouw vaardigheden kijken. Of ben je moe, of iets anders dat meespeelt? Moet je vaardigheden aanleren? Dan moet je dat gaan doen.~~ Je moet het waarneembare gedrag altijd opschrijven als je een echt moeilijk kind hebt. Anders is het opeens zover dat het geëscaleerd is en dan kun je maar beter alles opgeschreven hebben. ~~Bij mij is nooit een dag hetzelfde. De structuur is wel hetzelfde maar daarbinnen is veel ruimte. Ik ben zoveel mogelijk een normaal gezin. Ik ga in op de interesses van de kinderen, net als in een normaal gezin. Als ik wil dat ze naar buiten gaan ga ik met ze buiten stoepkrijten. Houden ze van lego? Dan leg ik lego buiten. Mijn vrienden komen gewoon langs. Ik ben gewoon de kern van mijn gezin. Daarom heen staan mijn hond, het kind van de perspectief biedende plaatsing, mijn eigen dochter en mijn ouders en vrienden. Daaromheen komen de kids, die wisselen vaak. Wat je ook in zo'n map kan zetten is dat het normaal is als je iets niet kunt. Dat geeft niet, je hoeft niet alles perfect te doen. Je faalt niet als je zegt 'help' maar je bent dan juist sterk. Het is fijn om zoiets te lezen, dan hoeft je het niet tegen anderen te zeggen. Ik ben altijd heel blij met de kleine dingen. En thema's voor jullie map kan ik niet bedenken, ik wil het wel graag lezen maar heb zoiets niet heel hard nodig. Ik ga ook nooit naar supervisie, ik leer daar niet zoveel.~~

Anderen leren misschien van mij maar daar moet je heel sterk in zijn want dat vind ik zonde van mijn tijd.

Interview Sara Furst, Hulpverlener

Er verblijven 1 tot 4 gezinshuis kinderen in een gezinshuis. We hebben momenteel 32 gezinshuis ouders in dienst en 80 kinderen geplaatst binnen deze gezinshuizen. ~~De problematiek is zeer diverse.~~ De kinderen die niet binnen een regulier pleeggezin opgevangen kunnen worden omdat het meer vraagt van een opvoeder en meer ondersteuning gewenst is verblijven binnen een gezinshuis. ~~Voorwaarde is dat ouders/jongeren enigszins achter de plaatsing in gezinshuis moet kunnen staan om de slagingskans te vergroten.~~ Fysieke agressie, verslavingsproblematiek en zeer laag niveau is moeilijk plaatsbaar binnen onze gezinshuizen. Wat veel voor komt zijn plaatsingen; vanuit gesloten/detentie naar gezinshuis (trajectzorg), vanuit logeervoorzieningen van JF naar gezinshuis, actieve samenwerking met GGZ, tienermoeders, pleegkinderen die het niet redde in een pleeggezin naar gezinshuis, etc.

De gezinshuis kinderen verblijven gemiddeld 16 maanden binnen het gezinshuis

~~Sfeer binnen het gezinshuis is wisselende en afhankelijk van het gezinshuis, gebeurtenissen etc.~~ Hoe wordt het leven binnen gezinshuis ervaren; ook deze vraag is lastig te beantwoorden zoals je zult begrijpen omdat het over een zeer groot aantal gezinnen gaat met verschillende samenstellingen. Hoe het wordt ervaren is afhankelijk van een aantal component; problematiek jongeren, kan een kind omgaan met de nabijheid van ½ opvoeders, kan het kind zich voegen binnen het gewone gezinsleven, mag het kind van zijn eigen omgeving/ouders er wonen/zijn, etc. Belangrijk is dat gezinshuis kinderen en hun ouders voor start van plaatsing weten wat ze binnen het gezinshuis kunnen verwachten en wat het perspectief is en waar aan wordt gewerkt binnen het gezinshuis.

Kracht ligt in regulerende werking van het gezinshuis, zo dicht mogelijk staan bij een "gewoon gezin".

~~Gespreksthema's; zo veel en divers. Over het algemeen gaan we uit van de doelen die zijn gesteld die regelmatig op niveau van kind besproken/gevalueerd worden~~

~~Regelmatig vinden groepsgesprekken plaats met het hele gezin; waarin thema's worden besproken zoals in een gewoon gezin; hoe gaan we met elkaar om, etc.~~

~~Uit effectmetingen komen duidelijk positieve effecten naar voren. Vooral de kracht van het gewone springt omhoog in de meting en tevens het snel terug naar huis werken met positieve resultaten.~~

7.4.3 Labelschema interviews gezinshuisouders

Onderzoeksvraag	Topic	Fragment	Label	Kernlabel
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Hoeveel kinderen wonen er in huis?	1.1) Er zijn vier kinderen in huis van 12, 13, 15 en 15. En we hebben zelf een zoontje van 5. 2.1) Ik woon alleen met drie kinderen. 3.1) Wij hebben vier gezinshuis kinderen en een eigen kind. 4.1) Twee gezinshuis kinderen van 4 en 9. Een pleegdochter van 13 en twee zoons van 16 en 18 en een pleegzoon van 21. 5.1) Ik heb een dochter van 11 en een zoontje van 8. En we hebben twee plekken en dat zijn twee peuters van twee en drie jaar. 6.1) Wij hebben twee eigen kinderen en drie crises plaatsen. 7.1) Ik heb eigenlijk plaats voor 2 kinderen. Nu heb ik een tweeling van 2 en een jongetje van 7 jaar. 8.1) Dan heb ik er eventjes vijf. 9.1) Er verblijven 1 tot 4 gezinshuis kinderen in een gezinshuis.	-Vijf kinderen -Drie kinderen -Vijf kinderen -Zes kinderen -Vier kinderen -Vijf kinderen -Drie kinderen -Vijf kinderen -1-4 kinderen	1-6 kinderen
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Hoelang blijven de gezinshuis kinderen hier wonen?	1.1) Zij blijven bij ons wonen tot ze uit huis gaan. 6.1) Er wordt gezegd dat ze drie maanden kunnen blijven. Maar dat kan uitlopen. Het record is een jaar. 9.1) De gezinshuis kinderen verblijven gemiddeld 16 maanden binnen het gezinshuis	-Blijven tot ze uit huis gaan. -3 maanden tot een jaar. -16 maanden.	3 maanden tot uit huis.
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Sinds wanneer werkt u als gezinshuisouder?	1.1) We hebben sinds 3,5 jaar een gezinshuis. 2.1) Ik ben nu een jaar gezinshuisouder.	-Sinds 3,5 jaar een gezinshuis. -Een jaar gezinshuisouder	1 jaar – 3, 5 jaar
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Heeft u daarnaast nog werk?	1.1) Hij werkt nog 's nachts, 10 nachten in de maand. 5.1) Mijn mam werkt 32 uur in de week bij STEK, ook met uit huis geplaatste jongeren.	-Werkt 's nachts -32 uur per week.	Extra baan
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Hoe oud zijn de kinderen?	4.1) De jongste was twee dagen toen ze kwam en is hier opgegroeid. Dat is heel bijzonder dat, dat is gelukt. 5.1) De oudste was acht, maar wij vangen in principe 0-6 op. 6.1) De kinderen die we opvangen zijn in de leeftijd van	-De jongste was twee dagen -0-6 jaar -Leeftijd	Leeftijd 0-12

		0-12. Onze eigen kinderen zijn 5 en 10 jaar. 8.1) De leeftijden van de kinderen die hier wonen zijn 0-12 jaar.	kinderen 0-12 0-12 jaar	
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Wat voor achtergrond hebben de kinderen?	1.1) Het broertje en zusje hebben vooral veel meegemaakt in de thuissituatie. Je ziet heel goed dat het vertrouwen in de volwassene weg is. Bij de oudste is dat heel heftig omdat deze ADHD heeft, PTSS en een heel laag IQ. Zij woont nog wel bij ons, maar voor hoe lang dat nog gaat is onduidelijk. Het vertrouwen in de volwassene is erg beschadigd. 2.1) De één heeft ADHD en zware verwaarlozing. De ander heeft een heel laag IQ en die is van huis naar huis gegaan. En de ander is in een asielzoekerscentrum geboren en heeft daarna in allerlei gezinshuizen gewoond. 5.1) Het is heel vaak verwaarlozing. Echt mishandeling heb ik een paar keer meegemaakt. Vaak zijn het ouders die zwakbegaafd zijn of zelf psychiatrische problematiek hebben. Of drank en drugs. Huiselijk geweld ook vaak, ouders onderling. Meestal zijn kinderen verwaarloosd door de problematiek van de ouder. 7.1) Deze kinderen hebben een afschuwelijke achtergrond. Vaak zie je dat ze zo beschadigd zijn en dan nog niet eens door hun eigen problematiek of stoornis. Want vaak ligt de oorzaak van hun gedrag bij de ouders. 8.1) Vaak zijn de kinderen die hier komen verwaarloosd, zowel lichamelijk al geestelijk. Het gebeurt ook wel eens dat allebei de ouders zijn weggefallen. Het is toch wel vaak dat de ouders een lager IQ hebben, dat ze het niet aankunnen om de kinderen op te voeden. 9.1) De kinderen die niet binnen een regulier pleeggezin opgevangen kunnen worden omdat het meer vraagt van een opvoeder en meer ondersteuning gewenst is	-Vertrouwen in volwassenen is weg. ADHD, PTSS en laag IQ. -ADHD, laag IQ, zware verwaarlozing en onveilige hechting. -Verwaarlozing door problematiek ouder. -Afschuwelijke achtergrond -Geestelijk en lichamelijk verwaarloosd. Incapabele ouder. -Meer ondersteuning nodig	Diverse problematiek waarvan oorzaak veelal bij ouders.

		verblijven binnen een gezinshuis.		
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Hoe is het om thuis te wonen en te werken?	1.1) Dat is ideaal want dan zijn we in feite gewoon thuis allebei en dat is heerlijk. 2.2) Ik heb nu mijn eigen weg gevonden. Ik vind het prettig dat ik mijn eigen baas ben en mijn werk thuis is. 6.1) Het is erg leuk om een crises gezinshuis te hebben. Wij vinden dat leuk omdat het dynamisch is. 5.1) Dit is natuurlijk een vrij eenzaam beroep omdat je natuurlijk thuis werkt. 5.2) Aan de ene kant heb ik alle vrijheid, er is niemand die tegen mij zegt wat ik moet doen, maar aan de andere kant is het ook echt altijd.	- Ideaal om thuis te werken. - Prettig - Leuk en dynamisch - Eenzaam beroep - Vrijheid, maar altijd.	
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Wat zijn lastige dingen binnen het gezinshuis?	1.1) In het begin was ik echt heel erg bezig met het beschermen van mijn kind en hem in de gaten houden. 1.1) Wij hebben het echt heel moeilijk gehad omdat we alles zagen. En je wilt dan overal iets mee, en op de groep heb je doelen die heel snel gerealiseerd moeten worden. En daar waren wij ook mee bezig. Maar daar zijn we wel echt van terug gekomen. 1.1) Normaal doe je de deur achter je dicht, maar dat gaat hier niet. Dat was echt heel zwaar. Soms moet je dingen ook gewoon laten gaan maar omdat je alles ziet ga je ook overal iets mee doen. Kinderen zeggen dat ook vaak: 'jullie zien ook alles'. En dan gingen we maar door en door tot we helemaal op waren. 1.1) Je hebt dan te maken met ouders die in jouw huis komen, of je ze nu mag of niet mag. Je kent de achtergronden, maar ze moeten toch binnen komen. Dat is wel lastig. Dat wordt soms gemakkelijker naar verloop van tijd, maar dat is heel verschillend per situatie, het wordt soms ook moeilijker. 1.2) In het begin hebben we het heel zwaar gehad. Toen	- Eigen kind willen beschermen. - Doelen snel te willen realiseren. - Overal iets mee willen doen tot je op bent. - Ouders in huis van wie je de achtergrond kent. - 'Sneltrain'	Eigen gezin Doelen realiseren Doelen realiseren Familie Rust

		zaten we in een sneltrein en gingen we het echt niet meer redden. 1.2) En we hebben één meisje gehad waarvan we zeiden: 'dat gaat niet werken'. Maar zij kwam toch. Dat zijn dingen die dan heel veel energie vreten. Dan wil je toch het beste er van maken omdat je toch wilt slagen. Maar toen hadden we zoiets van, nu moeten we gaan stoppen of er moet iets gaan veranderen. 1.2) Maar we zaten toen ook heel erg met ons kind die 41 graden koorts had. en op de groep had ik altijd zoiets van: 'ik trek de deur achter me dicht en al breek je de tent af, 't zal mij wat'. Maar nu is het je eigen gezin, dan komt het gewoon binnen. 2.1) Daarna was het echt heftig. Toen moest ik echt de teugels aan gaan trekken. Kinderen die charmeoffensief hielden maar ondertussen iedere keer uit hun dak gingen en de boel verpesten. Ik werd zelf steeds meer moe. 2.1) Slapen deed ik niet meer omdat ik een kind had die de boel weg jatte wanneer ik op bed lag. 2.1) Maar ik kon mijn rust niet vinden, ik kwam nergens aan toe, zelfs niet aan slapen. Dat was voor mij een teken dat ik echt mijn grenzen moest aangeven. 2.2) En ik wilde ook aardig gevonden worden maar ook streng zijn. 2.1) Ik ben heel flexibel en plan dingen wanneer ik er zin in heb. Dus al dat voorstructureren bij die kinderen, dat vind ik echt lastig, dat past helemaal niet bij mij.	gevoel. -Energie geven voor iets wat niet werkt. -Impact op eigen gezin. -Omgaan met oneerlijk gedrag. -Niet meer slapen door stelen kinderen. -Geen rust vinden door te weinig aangeven grenzen. -Aardig gevonden willen worden, maar ook streng zijn. -Aanpassen aan behoeften kinderen.	Mislukken Eigen gezin Opvoeden Vertrouwen Grenzen Opvoeden Opvoeden Opvoeden
--	--	--	--	--

		2.1) Maar zij doet mij in alles na. Daar wordt ik helemaal niet goed van. 2.2) Want soms lijkt het net alsof we met z'n vieren een groep zijn en dan is het lastig om die grenzen weer te pakken. 2.2) Ik voelde me falen wanneer het niet ging bij een kind. 2.2) Het lastige begint wanneer ze thuiskomen en ze hun verhaal kwijt willen. Als je het dan alleen moet doen.	- Naboots gedrag. - Grenzen te pakken. - Faalgevoelens - Alleen werken wanneer iedereen zijn verhaal kwijt wil.	Grenzen Mislukken/Falen Alleenstaande ouder Grenzen
		3.1) Als ze over mijn grens gaan dan voel ik dat ook echt alsof ze over mijn grens gaan, dat schijnt iets vaders – eigen te zijn. 3.2) Dus ik vind het heel lastig wanneer ik dan ja/nee moet zeggen. 3.2) Het is heel moeilijk geweest want je moet je voorstellen dat je bij zulke kinderen hele dagen therapie doet. 3.2) Het is spannend, iedere keer als er een nieuw kind bij komt, hoe het zal gaan. Je weet niet of je het aan kan en je ziet het niet aan de buitenkant. 3.3) Maar dat is soms wel lastig, want dan zijn ze echt jaloers op elkaar. Op het moment dat het wel moeilijk is dan is de drempel groot. Je kunt dan zeggen het is moeilijk, zwaar, help! 4.2) Maar dat wordt niet echt opgevangen. Want het loopt niet erg uit de hand en ik ben ook niet erg vaak somber. Dus de kracht van het systeem, van mij is tegelijkertijd mijn valkuil. 5.1) Maar er zijn constant van die vragen en dan denk je 'hoe zit het nu precies' omdat het zo in je privé leven zit.	- Voelen dat kinderen over grenzen gaan. - Grenzen stellen. - moeilijk 24/7 Therapie geven. - Spanning bij nieuw kind. - Jaloezie - Kracht wordt valkuil doordat er soms te weinig vangnet is. - Onduidelijkheid regels over	Grenzen Grenzen Opvoeden Nieuwe opname Opvoeden Rust Organisatie

	5.1) Maar er is één jongetje geweest die ik heel graag had willen houden. Het zag er ook heel lang naar uit dat hij niet terug kon naar ouders. Maar dat is uiteindelijk toch niet doorgedaan. Dat vond ik wel echt heel heftig. 5.2) Mijn kinderen krijgen er natuurlijk iets van mee. Positieve dingen, negatieve dingen. 5.2) Tijdens het eerste jaar hadden we bijna de handdoek in de ring gegooid. Toen dacht ik, dit trek ik echt niet. Dat was achteraf gezien de zwaarste plaatsing. Toen dacht ik, als dit het gemiddelde is dan trek ik het niet. En mijn kinderen waren ook heel klein. 5.2) We hadden ook niemand die ons hielp. 5.2) en ik wilde graag een paar vangnetten maar die leken er gewoon niet te zijn. 5.3) Hij zit echt in mijn hart maar mijn nekhaar ging overeind staan van hem. Altijd krijsen en brullen, zo sfeerbepalend waren ze. Altijd alles verzieken. Achteraf, als je dat dossier leest. Dan begrijp je het. 5.4) Wat handvatten zou ik wel kunnen gebruiken, dat je weer teruggaat naar de basis. Want je laat je heel snel leiden door je emoties. 5.4) Moet constant je eigen ergernissen en allergieën opzij zetten. 5.4) En ik zou wel wat meer samenwerking willen. Dingen samen doen met gezinshuizen, omdat zij toch weten wat je allemaal doet en wat je mee maakt. 5.4) En ik vind het zelf weleens lastig om de volgende dat weer met een schoon blad te beginnen. Dat mijn kinderen zo goed met de pleegkinderen omgaan en hen iedere keer een nieuwe kans krijgen. Opdrachten die daarop gericht zijn zouden voor mij wel belangrijk zijn. 6.1) De kwetsbaarheden van ons gezin zijn de kinderen die eigenlijk al te ver heen zijn. Nou, dat past niet in ons	rechten. -Afscheid nemen -Invloed op eigen kinderen. -Zwaarte plaatsing + invloed op gezin. -Geen vangnet -Geen vangnet -Kind die alles verziekt met begrip ouders achteraf. -Laten leiden door emoties. -Ergernissen en allergieën. -Samenwerking met gezinshuizen -Met een schone lei kunnen beginnen. -Geen aansluiting bij	Afscheid Eigen gezin Eigen gezin Rust Rust Karakter kind Basishouding Basishouding Samenwerken Basishouding Eigen gezin
--	--	---	---

		plaatje. 6.1) Maar op het moment dat het niet goed gaat, dan voelt het wel aan als werk. Want dan ben je bezig met jezelf op de achterste plek te zetten en de kinderen op de voorgrond te zetten 6.3) Wat ons struikelpunt is, is dat wij te weinig tijd voor onszelf nemen. 8.1) Je moet ook uitkijken als je juist iemand wel erg aardig vindt. Je mag niemand voortrekken. 8.2) De lastige dingen zijn als kinderen naar een vervolgplek gaan waar ik niet helemaal achtersta. Bijvoorbeeld omdat een peperduur flut onderzoek uit heeft gewezen dat de kinderen weer naar huis kunnen.	gezin. -Jezelf op achtergrond wanneer het niet goed gaat, kind op voorgrond. -Te weinig tijd voor onszelf. -Niemand voortrekken. -Naar vervolgplek waar ik niet achtersta.	Rust Rust Opvoeden Organisatie
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Hoe gaat u om met de zwaarte van het werk?	1.1) Toen hebben we veel meer onze rust genomen. Ze zijn allemaal in hetzelfde weekend weg en dat is heerlijk, rust. 1.1) We staan er meer ontspannen in en doen ook minder met alles. 1.1) Wij proberen ze gebruik te laten maken van ons gezin. Ze moeten hier niet wonen, ze mogen hier wonen. Zo sta ik er ook in, ook na de kinderen toe. Van mij moet je hier niet wonen, je mag hier wonen. 1.2) Toen hebben we hulp gekregen van STEK. En met name de rustmomenten voor jezelf creëren. Nu weet je gewoon dat je gas terug moet nemen en ga je bedenken wanneer je, je rust gaat nemen. 1.2) Nu gaat het inmiddels vanzelf. Dat komt vooral door die rustmomenten die we hebben. We kunnen lekker een avondje weg en dat deden we eerst niet, dan kon dat ook niet hadden we het gevoel. 1.2) Wij vragen alleen of ze huiswerk hebben en verder	-Rust nemen -Ontspannen en dingen laten. -Gebruik maken van ons gezin. -Rust momenten. -Tijd voor jezelf -Eigen verantwoording kinderen	Rust Rust Basishouding Rust Rust Opvoeden

	hebben ze hun eigen verantwoordelijkheid. Als ze het willen overhoren we ze, anders niet.	-Aandacht schenken aan iemand die wil.	Opvoeden
	1.2) Dan denk ik, ik heb wel iets beters te doen. Dan ga ik liever met iemand aan de slag die wel wil.	-Eigen verantwoording kinderen.	Opvoeden
	1.2) En we staan er nog steeds open voor, maar ze mogen het op hun eigen manier doen. We gaan niet meer onze energie steken in iemand die niets wil.	-Helpen, maar alleen met normaal gedrag.	Opvoeden
	1.2) Ik was onderhand meer bezig met haar huiswerk dan zij zelf en op een gegeven moment moest ik haar naar boven sturen voor haar huiswerk omdat we dat hadden afgesproken. Zij vertrok met een boos gezicht. Toen dacht ik, daar heb ik helemaal geen zin in. Ik heb toen gezegd: 'ik wil je best helpen, met alles, maar niet op deze manier.' Dat is dan ook eigenlijk net zoals in een normaal gezin.	-Positieve kanten naar boven zodat negativiteit geen kans krijgt.	Opvoeden
	1.2) We hebben er ook één gehad die overal tegenaan trapte. Maar we halen dan de sterke en positieve kanten van de anderen en van dat kind naar boven zodat het kind geen kans krijgt.	-Vanaf begin houding neerzetten.	Opvoeden
	1.2) Gelijk vanaf het begin zetten we die houding neer.	-Prettig voelen -Elkaar er doorheen trekken.	Opvoeden Werkdruk
	1.2) Het belangrijkste is dat ze zich prettig voelen.		
	1.6) We zijn perspectief biedend. Maar ja, in zo'n thuissituatie verandert er ook heel veel. Dan denkt de vader weer zijn leven op orde te hebben en dan wil hij weer dat zijn kind thuis komt, dat gaat dan weer niet enzovoort. Dat trekt continu aan je en dat is heel zwaar. Dan heb je elkaar wel nodig om elkaar er doorheen te trekken. We moeten elkaar er echt doorheen trekken want we kunnen niet veel meer hebben.	-Niet met fluwelen	Opvoeden

		2.1) Ik ga haar echt niet met fluwelen handschoentjes aanpakken hoor. 2.1) Toen dacht ik, ik wil wel verder maar wel anders. 2.1) Vanaf dat moment heb ik direct mijn grenzen gesteld. Duidelijk uitgesproken hoe ik het wel en niet wil hebben. 2.2) Ik heb zelf geen gezin en dat maakt het voor mij gemakkelijker. Want soms wordt voor mij ook weer werk en dan denk ik 'o, die grenzen mag ik best stellen, ik maak uit wat er gebeurt'. 3.1) Als we denken: 'nu loopt het uit de hand', dan gaan we om de tafel zitten om de regels weer scherp te krijgen. 3.1) Dus wel de grens maar ook de liefde. 3.2) Maar daarentegen hebben we nog steeds heel goed contact. Dat is voor ons echt iets wat ons energie geeft om door te gaan. 3.2) Er zijn ook een paar kinderen die echt te moeilijk voor ons waren. 4.1) Vanmorgen had ik heerlijk tijd voor mijzelf. Dat was echt een feest, nu ik even aan de beurt. 4.2) Ieder kind probeer ik op zijn manier aan te spreken en regels zijn hier niet voor iedereen hetzelfde. 4.2) Als het kind grenzen vraagt denk ik vaak, laat ik het maar doen om een futiliteit: dat het gewoon een grens is en niet mijn grens. Dan hoef ik zelf niet boos te worden. 5.1) En wij hebben gelukkig wel wat thema bijeenkomsten van intervisie met collega's. Die de situatie natuurlijk kennen omdat zij weten wat het is om kinderen echt in huis te hebben.	handschoen aanpakken. -Verder willen, maar anders. -Duidelijke grenzen -Denken: het is makkelijker zelf geen gezin te hebben. -Regels weer helder krijgen. -Liefdevol grenzen stellen. -Goed contact met kind. -Erkennen wat wel/niet kan. -Momentje voor jezelf is feest -Individuele aanpak -Grenzen om futiliteit -Contact met collega's -Begrip nodig	Basishouding Grenzen Werkdruk Opvoeden Grenzen Opvoeden Basishouding Rust Opvoeden Grenzen Organisatie Werkdruk
--	--	---	---	---

		5.2) Op dat moment had ik iemand nodig gehad die begreep hoe zwaar het was. 5.4) Maar door naar hun behoeftes te kijken, naar wat ze nodig hebben, dat ze dan gemakkelijker dingen accepteren. 5.4) We hebben het er weleens over aan tafel van, was je boos vandaag of verdrietig. En dan krijg je echt heel leuke verhalen te horen. 6.1) Dat was wel even slikken. Maar ja, dan toch maar weer de knop omzetten en doorgaan. Dan is het echt werken. 6.2) Als er één een probleem heeft dan betrekken we iedereen daar bij want dan heeft iedereen op dat moment een probleem. 6.2) Gaan we bingo doen met elkaar. Dan gaan we hem er bij betrekken. Dan mag hij bijvoorbeeld de nummers opnoemen. Meer ook om een beetje aanwezig te laten zijn, om hem belangrijk te maken. 6.3) Maar ik krijg alleen problemen te horen. Als ik met mensen wil praten dan ga ik lekker uit eten of lekker teamdag maar niet met knippen en plakken maar met vloten bouwen of met iets actiefs doen. 7.1) Mijn grootste kwaliteit is denk ik vooral het bieden van structuur. 7.1) Dat was ontzettend vermoeiend. Het is leuk om resultaat te zien van het werken. Daar doe ik het uiteindelijk voor. 7.1) Dan heb ik even vrije tijd en kan ik opladen. 7.3) Kinderen mogen bij mij zichzelf zijn. Als je bedenkt wat hij allemaal meegemaakt heeft dan kan het niet anders	-Kijken naar behoeften. -Bespreken van gevoelens aan tafel. -Knop omzetten en werken. -Gezinsleden bij probleem individu betrekken. -Persoon met probleem positief belangrijk maken. -Contact door positieve activiteit. -Bieden van structuur. -Werken voor resultaat. -Vrije tijd, opladen. -Kinderen mogen zichzelf zijn.	Opvoeden Opvoeden Werkdruk Eigen gezin Opvoeden Opvoeden Opvoeden Werkdruk Rust Opvoeden
--	--	--	--	--

		of er moet enorm veel boosheid en verdriet in hem schuilgaan. 8.1) Als mens en hulpverlener moet je open en eerlijk zijn. Zowel naar jezelf als naar anderen. 8.1) Introspectie en helikopterview zijn heel belangrijk. 8.1) Achter gedrag zit altijd een oorzaak. 8.1) En als een kind je irriteert moet je altijd kijken hoe dit komt. Wat zegt dit over jou dat dit gedrag je irriteert? 8.1) Je moet altijd kijken naar wat het kind al kan. 8.1) Ik werk erg vanuit mijn intuïtie. 8.1) Zelfreflectie is belangrijk. Als je geen zelfreflectie hebt ga je naar methodieken grijpen en dan grijp je sneller naar de macht. Dan krijg je van die afhankelijke kids, die naar je luisteren omdat ze bang voor je zijn. 8.2) Maar nu zie ik het zo: ik ben een trein en er zijn vaak kinderen die in- en uitstappen. Het is zoals het is. 8.2) Ik geef de kinderen veel ruimte. Ruimte om zichzelf te zijn. Ruimte om fouten te maken.	-Open en eerlijk naar jezelf en anderen. -Introspectie en Helikopterview. -Achter gedrag zit oorzaak. -Stilstaan bij, wat zegt irritatie over jezelf? -Kijken naar wat kind al kan. -Werken vanuit intuïtie. -Zelfreflectie om niet vanuit macht te werken. -Mijzelf zien als trein waar kinderen in en uitstappen. -Ruimte om fouten te maken en zichzelf te zijn.	Basishouding Basishouding Opvoeden Basishouding Opvoeden Basishouding Basishouding Basishouding Opvoeden
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Heeft u zelf een hulpverleners achtergrond?	1.1) We hebben allebei op de groep gewerkt. 20 jaar. Helaas soms. 3.1) Ik vind het heel fijn dat ik een hulpverlener achtergrond heb. 3.2) Ik ben een nieuwkomer in dit vak en ik moet dus nog	-Helaas op de groep. -Prettig om achtergrond te hebben in	Hulpverlening achtergrond

		veel leren. 8.1) Ik werk al 25 jaar in de hulpverlening.	hulpverlening. -25 jaar hulpverlener	
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Wat voor gedrag ziet u bij de kinderen?	1.1) Moeder was het ergst. Als ik niet lekker in mijn vel zat dan dachten ze: 'ho, we moeten uitkijken'. Maar nu weten ze dat er niets gebeurt. Ook bij onverwachte bewegingen merkte je dat ze schrokken. 1.1) Ze vond dat ook erg spannend omdat ze niet wist wat ze moest en bang was dat ze hier weg moest zonder dat ze nog een plaats had. 1.2) zijn ze ook aan het uittesten, ook de veiligheid en de grenzen testen ze. 1.3) De oudste was erg aan het zorgen voor het zusje maar op een gegeven moment kreeg ze door dat het niet meer hoefde omdat wij wel voor haar zorgden. 1.4) Er wordt niet gevraagd aan haar door haar vader, wat is er aan de hand en lukt het allemaal, dan benoemt ze ook naar ons van 'jullie bellen op om te vragen hoe het gaat, dat doet mijn vader niet. 2.1) Maar dan merk je wel dat de huifkar te klein is voor de kinderen en de wereld te groot. 2.1) Zij kan heel moeilijk haar gevoelens uiten, dan gaat ze lachen als er iets erg gebeurt.	-Schrikgedrag -Onzekerheid over periode na gezinshuis. -Uittesten van grenzen. -Zorg overlaten aan gezinshuis ouder. -Opmerken verschil biologische ouder en gezinshuis ouder. -Huifkar te klein, wereld te groot. -Moeilijk gevoelens uiten	Gedrag kinderen
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Wat voor resultaat ziet u bij de kinderen van het wonen in een gezinshuis?	1.1) Maar bij de ene hebben we wel echt het idee dat ze er wel komt. Zij heeft het wel aardig een plaats gegeven. Zij is erg bezig met het 'op zichzelf wonen' en geeft echt aan wat ze nodig heeft. 1.1) Voorheen duurde het soms een paar dagen, nu is het vaak met een half uurtje gedaan. 1.4) Een kind neemt vooral extra de normen en waarden, de relaties binnen een gezin mee.	-Bezig met de toekomst. -Situaties duren korter. -Leren van normen en	Resultaten

		1.4) Wij hebben hier een meisje en ik weet zeker dat zij de verkeerde kant opgegaan was wanneer ze binnen een groep had gewoond, maar nu gaat het hartstikke goed. 2.1) Pas kwam ze naar mij toe: 'we hadden toen pas dingetjes besproken wat ik allemaal niet meer moest doen, hoe vind je dat het nu gaat? Want ik denk er ook elke keer aan, van mijn capuchon en taalgebruik en ik ben gestopt met roken' Ik zei van hartstikke goed. 2.1) Met de fiets, met de bus, met de trein, ze wil alles proberen. 2.1) Dus op de één of andere manier is dat streng zijn toch wel goed. Dan hoorde ik mijn eigen moeder al roepen, maar tsja, toch goed blijkbaar. 2.2) Nu ze wat losser beginnen te worden wordt het wel wat leuker. 2.2) In de tijd dat ze hier zijn zie ik vooral dat ze echt wel leren. ze doen meer dingen zelf. Zijn schoner en hebben meer eigen verantwoordelijkheid. 2.3) Ze zijn meer open geworden. Ze zien er ook verzorgder uit. En we bespreken heel veel. 2.3) Ze zijn minder afhankelijk geworden. 3.3) We hadden er één die automutileerde. Een heel depressief meisje. Maar nu is ze een heel vrolijk en druk meisje. 4.1) Ik vind het heerlijk als ze lekker spelen en ze mij niet nodig hebben. 4.1) Ik heb zulke zware jaren gehad. Maar nu denk ik toch: 'ah, het is toch gelukt. Alles wat we wilden, we hebben het voor elkaar gekregen'. 5.1) Ze komen veelal uit zwaar verwaarloosde gezinnen. Dus dan gedijen ze goed bij een duidelijke structuur. In het	waarden. -Groei in gedrag -Feedback vragen -Nieuwe dingen proberen. -Resultaat zien van streng zijn. -Kinderen worden losser. -Eigen verantwoording en hygiëne. -Open, er wordt veel besproken. -Minder afhankelijk. -Minder problematisch gedrag. -Mij niet nodig hebben. -Alles wat we wilden is gelukt. -Wennen aan gestructureerd	
--	--	---	--	--

		begin was het echt huilen en brullen. Maar nu is hij er aan gewend en nu moeten we ook niet afwijken van de structuur want dan gaat het weer mis. 5.2) Alles kalmeert. Je ziet dat hele lichaam, de eczemen worden minder. Je ziet kleur op hun wangen. 6.1) Bijvoorbeeld dat je binnen twee dagen een glimlach ziet. Dat is eigenlijk de kern van een kind. 7.1) Alles verloopt hier op eenzelfde manier. En ik zie dat dit positieve invloed heeft op de kinderen. Dit zie ik bijvoorbeeld in dat het knulletje van 7 eerst nooit naar buiten wilde en nu langzamerhand allerlei vriendjes krijgt hier in de straat.	leven. -Vooruitgang van gezondheid -Een glimlach -Krijgen van vriendjes.	
2. Wie zijn de bewoners van de perspectief biedende gezinshuizen?	Respect	1.3) Ze moeten met elkaar dealen. Sommigen hebben niets met elkaar maar hebben wel gewoon respect voor elkaar. Ze gaan wel gewoon normaal met elkaar om. 1.2) Maar je moet eerst iets neerzetten. Je verwacht respect vanuit de kinderen maar dat moet je ook teruggeven. Je moet ze in hun eigen waarde laten. 8.1) Toen heb ik geleerd dat respect hebben erg belangrijk is. Je moet respect hebben voor hoe iemand is, ongeacht zijn beperking.	-Respect voor elkaar -Wederzijds respect. -Respect, ongeacht beperking.	Respect
3. Wat zeggen gezinshuis ouders van het belang om de kracht van de gezinshuizen centraal te zetten?	Werken vanuit kwaliteiten.	1.4) Je moet toch met nieuwe kinderen kijken naar 'wat is de leeftijd en hoe is het gezin' past het kind daarbij of gaat het elkaar juist versterken, dan moet je het niet doen. 3.2) Wij stimuleren spel heel erg. Ze mogen maar een half uur per week achter de televisie. En daarom spelen ze. 3.2) Ze leeft nu wel volledig want haar kwaliteiten komen echt goed naar buiten. 6.3) Eerst denk je, o help, maar daarna ga je niet naar de mogelijkheden zoeken die hun hebben. Nee, je gaat naar je eigen mogelijkheden kijken. 7.1) Ik wilde het liefste kinderen in de leeftijd 0-6 jaar. Daar liggen mijn kwaliteiten.	-Nieuw kind moet in gezin passen. -Spel stimuleren -Leven vanuit kwaliteiten -Kijken naar eigen mogelijkheden. -Daar liggen mijn	Werkdruk Opvoeden Basishouding Basishouding Werkdruk

			kwaliteiten.	
4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze methodiek?	Waar haalt u de kracht vandaan om dit werk te doen?	1.1) Ik denk dat, dat vooral komt omdat je het positieve en de kracht uit de kinderen haalt. 1.2) Met de ene hebben we het bijvoorbeeld heel zwaar en dan halen we vooral onze kracht uit het moment dat we weer aan tafel zitten en daar ons leuke moment hebben. Ook door iemand die binnenkomt en iets leuks verteld. Ze maken hier ook hun huiswerk aan tafel, ze puzzelen hier. 2.2) Ik geniet echt van de nieuwe dingen die ik ze kan leren. 4.1) Dan doe ik de krant open en zet ik haar even voor de tv. 4.1) Wat ik aanraadt is 'bel met je collega's en jank het uit'. Ik snap dat die drempel hoog ligt want het voelt als falen. Maar als je één keer de kans hebt gehad om te zeggen tegen je nieuwe collega 'daar zijn we allemaal tegen aangelopen en baal maar, jank maar, sta maar met je ontslagbrief klaar' maar dat gaat voorbij.	-Positieve uit kind halen. -Aandacht hebben voor leuke momenten. -Genieten van nieuwe dingen aanleren. -krant lezen -Contact met collega's om uit te huilen.	Opvoeding Basishouding Werkdruk Rust Organisatie
4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze methodiek?	Hoe gaat u om met kinderen waar geen klik mee is?	1.4) Op het moment dat er een klik is, kan je veel meer hebben. Maar is dat er niet dan ga je, je natuurlijk veel sneller aan iemand irriteren. 1.5) En dat kan ook gewoon om te erkennen dat het klaar is en dat er geen klik is. Dat is al zo lang aan de gang en dat is niet meer moeilijk om te zeggen. 1.5) We hebben alles gedaan, we hadden niets anders kunnen doen en dat is goed, maar dan nog is het gewoon balen, het is heel zuur, wordt ze weer afgewezen. 2.2) Als ik mijn gezin nu zou omschrijven dan is het nu nog een beetje drie tegen in. Er is een nieuw meisje bijgekomen en die hoort er, voor mijn gevoel, nog niet	-Snelle irritatie. -Erkennen dat er geen klik is. -Het is zuur maar we hebben alles gedaan. -Drie tegen één.	Negatieve basishouding

		helemaal bij. 2.2) Ik heb nu zelf zo'n positie ingenomen van: 'ik laat ze niet helemaal dichtbij me komen'. 2.2) Ik kan heel moeilijk positief praten over één van die meiden. Want zij kan zich gewoon niet vermaken. 2.3) Ik wordt gemakkelijk in zo'n kluwen getrokken. Dan wil ik vaak meegaan in het gedrag van de anderen omdat ik een kind ook lastig vind. 2.3) Dan moet ik echt stil staan bij mijzelf en in mijn eigen kracht gaan staan. 6.1) Als het klikt dan is het hartstikke leuk. En als de klik er niet is, dan is het soms wel lastig. 8.1) Je moet wel uitkijken dat je, je niet sneller irriteert aan een kind waar je niet zo'n klik mee hebt.	-Niet dichtbij laten komen. -Moeilijk om positief te praten. -Gemakkelijk meedoen met negatief praten over kind. -Stilstaan en in mijn eigen kracht staan. -Lastig -Snel irriteren.	
4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze methodiek?	Wat merkt u qua loyaliteit naar biologische ouders bij de kinderen?	1.1) Eerst dachten we: 'o, ze mogen ons geen mama en papa noemen', maar nu werkt het zo en de één noemt ons wel mama en papa en de ander niet. Het is als grapje begonnen, maar ze hebben drommels goed door dat ze ook hun eigen ouders hebben. De loyaliteit naar hun ouders is er gewoon en dat mag ook zo blijven. 1.1) De oudste vindt het heel raar dat ze ons mama en papa noemt, dat vind ze echt niet kunnen, maar dat proberen we haar uit te leggen maar ze blijft het raar vinden. 1.1) Voor de kinderen is het een lastige situatie. Zij gedragen zich dan heel anders, dit is ook verschillend wanneer vader of moeder binnenkomt. Zodra ouders dan weg zijn ze weer zoals wij ze kennen. Dan zijn ze grenzeloos, uitproberen. Hoe langer ze hier zijn, hoe sneller ze weer 'normaal' zijn.	-Ze noemen ons papa en mama. -Raar vinden dat de kinderen ons papa en mama noemen. -Grenzeloos gedrag wanneer b. ouders weggaan.	Loyaliteit

		1.1) Thuis zijn dan haast geen regels en ik weel wel dat ze het hier fijn vinden maar het is wel steeds schakelen voor hen. Want vader heeft helemaal geen regels, vraagt ook nooit wat en dan komen ze hier en moeten ze hun spullen opruimen. 1.5) We kunnen hier alles doen maar zodra de buitenkant aan haar gaat trekken dan kunnen we hier niets meer. 5.4) En dan roepen ze dat het van papa of mama wel mag en van mij weer niet. En dan moet ik soms echt op mijn tong bijten om niet te zeggen 'daarom zit jij hier, omdat je altijd cola kreeg'.	-Verschil in regels tussen thuis en gezinshuis. -Machteloos wanneer biologisch gezin gaat trekken. -Van papa mag dat wel.	
4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze methodiek?	Wat voor muzische interventies gebruikt u wel/niet?	1.2) Er wordt vaak met heel veel humor een onderwerp besproken. 1.3) Want ik zie ons hier niet gaan zitten om te gaan kleien met z'n allen om iets te bereiken. 1.6) Wij hebben in de keuken een bord waarop iedereen van alles op schrijft. Dat is echt actie reactie. 1.6) Of dan ging ik bijvoorbeeld een raadsel opschrijven. Of met voetbal de standen en we hebben er eentje die dan iets Frans opschrijft en dan moeten wij het vertalen. 1.6) Je ziet daarin heel erg de beleving van de jongeren en hoe ze in het leven staan. 2.3) Samen een schilderij maken bijvoorbeeld dat vinden ze wel leuk. 2.3) En speksteen vijlen vonden ze ook erg leuk. 3.1) Hij werkt heel veel met afleiding en humor. 3.3) Spelletjes werken dan ook goed bijvoorbeeld. Zonder competitie en dan gericht op samenwerken. 4.3) Uit spelen zou ook super goed zijn. Ik werd een tijdje	-Humor -Niet kleien -Gezamenlijk schrijf bord -Raadsels -Beleving wordt zichtbaar -Schilderij maken -Speksteen vijlen -Afleiding en humor -Spel gericht op samenwerking -Rollenspel	Muzisch werken

		geleden gebeld met de vraag of ik mee wilde doen aan een rollenspel omdat iemand met een problematische situatie zat. 5.4) Door een verhaaltje als beloning en daar heel erg op te focussen. 5.4) Humor gebruiken we ook. 6.2) En door middel van tekeningen gaan we dichtens bespreekbaar en inzichtelijk maken. 6.3) Dan maken we twee groepjes. De sterken met de zwakkeren. En dan moeten ze elkaar gaan zoeken. Zo leren ze met elkaar communiceren en proberen we een spel element er in te krijgen. 6.3) Als ze bij mij 8 jaar zijn dan gaan ze standaard helpen in de keuken. 6.4) Wij hebben een boom in de gang hangen en daar mag ieder kind zijn blad opplakken. Daar hebben we dus alle 'bladeren' hangen van alle kinderen die hier geweest zijn. 7.1) Maar op het moment dat de tweeling heel erg boos is dan ga ik bijvoorbeeld een liedje zingen en komen ze vanzelf uit die boosheid. 8.2) Ik werk niet met muzisch agogische methodiek. Niet met humor, dat vind ik echt gevaarlijk. Kinderen snappen humor vaak niet. En waarom zou ik het gebruiken? 8.2) Boos zijn mag, dat is een emotie en dat ga ik niet proberen weg te halen door een activiteit of zo. 8.2) Dan moeten ze het in het weekend rustig hebben. We hebben ook vaak pyjama dag op zondag.	-Verhaaltje als beloning. -Humor -Tekeningen -Leren communiceren door spel. -Helpen in de keuken, praten. -Afscheid nemen, boom met 'bladeren' van kinderen. -Liedjes zingen. -Humor is gevaarlijk. -Emoties mogen er zijn. -Pyjama dag	
4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze methodiek?	Eigenheid	1.2) Iedereen kan hier zijn wie die wil zijn. En wij zijn daarin gewoon onszelf. Alles gaat heel erg vanzelf. En soms doet iemand iets en dan zie je iemand kijken. 1.2) daar was ik wel erg mee bezig. Gewoon mijn eigen stukje afbakenen. Wij hebben ook onze minder goede	-Iedereen mag zichzelf zijn. -Negatieve kanten niet	Basishouding Eigenheid

		kanten en die wilden we dan niet laten zien. 1.2)Ik heb ook weleens een rotdag en dan krijgt iemand een snauw, ja nou, dan krijgt iemand een snauw. Ja, dat is in een normaal gezin ook. In het begin had ik daar last van maar nu denk ik, dat is in een normaal gezin ook als iemand sacherijnig is. Dan zeg ik gewoon even joh, ik ben sacherijnig. Laat haar maar even, ze heeft last en is snel geïrriteerd. Dan weten ze dat en hoeven ze niet te denken dat het aan hen ligt, er gebeuren dan geen gekke dingen. 3.1)Je kijkt toch wat een kind aan kan en hij heeft veel verantwoordelijkheidsgevoel dus hij kan het ook aan. 3.1)Wij gaan echt een band aan met de kinderen en dat is een kwaliteit maar tegelijkertijd ook een valkuil. 3.2)En die autonomie: daar valt of staat een gezinshuis mee 6.3)Maar als je met je eigen gevoel werkt, dan is dat een heel andere benadering.	willen laten zien. -Negatieve kanten laten zien na verloop van tijd. -Individuele behandeling. -Band aangaan is kwaliteit + valkuil. -Autonomie is bepalend. -Met gevoel werken.	Eigenheid Opvoeden Basishouding Eigenheid Basishouding
4.Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze map?	Wat voor onderwerpen zou u in de map willen bespreken?	1.2)Maar soms is het ook wel prettig om stil te staan bij 'waarom doen we dingen'. 1.5)Zo'n netwerksysteem inzichtelijk maken had haar wel wat meer inzicht gegeven, op dat moment. Maar het lastige is dan wel weer dat het na een half uur weer weg is omdat ze zo'n laag IQ heeft. 1.5)Dan had je denk ik zeker iets gehad aan zo'n methodiek. Aan iets om het wat luchtiger te maken, wat gezelliger te maken. 1.5)Maar dat ligt er ook aan omdat het, het begin is. Zo'n kind voelt zich bedreigd en daar kan je van alles aan gaan doen maar als het kind zich zo blijft voelen dan is	-Stil staan bij motivatie interventie. -Inzichtelijk maken netwerk. Rekening houden IQ. -Luchtiger en gezelliger maken. -Kind voelt zich bedreigd.	Basishouding Loyaliteit Opvoeden Opvoeden

		dat nu eenmaal zo. 1.5) Zij nemen het dan over qua sfeer, qua negatieve sfeer. Dan zou ik wel willen weten hoe ik daar op in zou kunnen spelen. 1.5) Voor zo'n methodiek zou je misschien ook moeten hebben dat wij samen gaan zitten dat we dan gaan bekijken waar onze kracht zit. Dat je, je daar bewust van wordt zodat je het kan gaan gebruiken. 1.5) Waarom gaan we hier geen gebruik van maken. Dat je een soort hulpmiddeltje hebt en je ziet van 'ho, wacht even, onze kracht ligt eigenlijk hier, dan kan je juist gebruik gaan maken van je kracht in plaats van je normale houding'. 1.5) Dan zouden we bijvoorbeeld van die evaluatie momenten doen om te kijken of je in de goede richting zit. 1.5) Vooral thema's als sfeer (dat kan door de hele groep, of door één iemand of door je eigen kind of door jezelf) en hoe je dat dan om kan buigen naar positief. 1.6) En een spel vind ik ook wel heel leuk maar dat moet dan niet moeten. 2.3) Ik zou ook veel meer willen bespreken met de meiden. 2.3) Ik moet soms echt letterlijk een spiegel voor krijgen. 2.3) Ook over de toekomst zou ik wel na willen denken met ze. Waar ze over 10 jaar willen staan. 2.3) En ik zou willen weten hoe de kinderen zijn. Gewoon in Jip en Janneke taal beschreven hoe het kind is 2.3) Of de beleving van het kind bekijken omdat ik soms ergens anders over denk dan het kind zelf. 2.3) Ook hebben we het er wel eens over wat ze nodig	-Omgaan met negatieve sfeer makers. -Bewust worden van kracht. -Hulpmiddel om gebruik te maken van kracht. -Evaluatie momenten -Sfeer ombuigen naar positief. -Spel is leuk. -Meer bespreken -Nadenken over toekomst. -Willen weten hoe kinderen zijn. In Jip en Janneke taal. -Beleving van het kind helder krijgen. -Duidelijk	Opvoeden Basishouding Opvoeden Basishouding Opvoeden Muzisch werken Opvoeden Opvoeden Opvoeden Opvoeden Opvoeden
--	--	--	---	---

		hebben in het gezinshuis. 2.3) Je zou dan vragen kunnen maken hoe ik iets met haar zou kunnen bespreken. 2.3) Activiteiten met kinderen om samen iets te doen dat zou ook wel leuk zijn. Om er gewoon gezamenlijk op uit te trekken. 3.2) Ik vind competentie gericht werken echt heel belangrijk. 3.2) En vooral het opbouwen van een band met een kind. Je wint het niet met regels en structuur, je maakt het met de band. 3.2) Ik zou graag iets willen waarin handvatten staan 'zoiets zou je kunnen doen met een bepaalde situatie'. 4.3) Dat wil zeggen dat je stopt met proberen. Nu weten we inmiddels dat het heel goed is om dat op tijd te doen. Maar als je het in het begin doet dan komt het niet in je op want je was sterk en je bent sterk en je moet sterk blijven. 4.3) Ik had graag een cursus harenvlechten gekregen. Want ik kon die negerharen niet vlechten. 5.4) Dat je dan toch terug probeert te gaan naar wat je basis houding is en terug keert naar waarom je het ook al weer deed voor de kinderen. 5.5) Ik denk ook dat voor zo'n methodiek goed zou zijn om er in te staan dat een gezin veel beter is dan een instelling. Al die wisselingen van die leiding is zo slecht voor de hechting. 5.3) Omgaan met biologische ouders vind ik ook een heel belangrijk thema. Wat ik heel moeilijk vind is dat	krijgen wat kinderen nodig hebben in gezinshuis. -Hoe iets bespreken. -Gezamenlijke activiteiten. -Competentie gericht werken is belangrijk -Je maakt het met de band. -Handvatten voor situaties -Stoppen met proberen. -Cursus negerharen vlechten -Terug naar de basismotivatie van het werk. -Groep is beter voor hechting. -Omgaan met cadeaus van	Opvoeden Gezinsleven Opvoeden Opvoeden Opvoeden Basishouding Muzisch werken Basishouding Opvoeden Loyaliteit
--	--	--	--	--

		biologische ouders allemaal cadeaus geven, alsof ze jarig zijn of zo. 6.1) Ik denk dat je vooral richting de buitenwereld moet aantonen wat onze kracht is. 7.1) Ik denk dat ook een goed punt zou zijn voor in zo'n map om even te bekijken waarom je dit werk ook alweer bent gaan doen. Het is soms ongelofelijk zwaar. 7.1) Dan zou het wel fijn zijn als er opdrachten in zo'n map staan waar ik mee aan de gang kan en waardoor ik mijn motivatie om dit werk te doen weer even helder heb. 7.1) Ook wanneer een kind weggaat en er weer een nieuw kind komt zou het goed zijn als er opdrachten in staan waarmee je een balans op kan maken. Punten die goed zijn gegaan. Punten die niet goed zijn gegaan. 8.1) Op zo'n manier kan je reflecteren op jezelf en weer met een schone lei het volgende kind tegemoet gaan. 8.2) Wat je ook in zo'n map kan zetten is dat het normaal is als je iets niet kunt. Dat geeft niet, je hoeft niet alles perfect te doen. Je faalt niet als je zegt 'help' maar je bent dan juist sterk. Het is fijn om zoiets te lezen, dan hoef je het niet tegen anderen te zeggen.	biologische ouders. -Kracht tonen aan buitenwereld. -Waarom je dit werk ook alweer bent gaan doen. -Motivatatie helder krijgen. -Balans opmaken wanneer kind weggaat. -Reflecteren en met een schone lei beginnen. -Fijn om te lezen dat je niet faalt wanneer je iets niet kunt.	Werkdruk Basishouding Basishouding Basishouding Basishouding Werkdruk
4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze map?	Wat voor dingen doen jullie gezamenlijk?	1.2) We eten gezamenlijk op een dag en we kijken 'goede tijden' en nog meer van die vaste programma's. Die kijken we met elkaar. Met sommigen doen we spelletjes. Vooral het eten is een gezamenlijk moment. Voor mij is dat even lekker een bak koffie en even lekker niets. We hebben wel meer gezamenlijke momenten. Dan gaat na het eten de muziek aan, keihard, en dan is het na een kwartier weer klaar en gaat iedereen zijn eigen weg. 2.2) Televisiekijken is erg leuk, dat is een heel ritueel. Dan moet er snel gedoucht worden. Als de muziek opstaat dan gaan ze lekker uit hun dak en een beetje dansen.	-Tafel momenten: eten, spelletjes, koffie drinken. -tv kijken, dansen.	Opvoeden en eigenheid

		5.3) Maar ook als we met z'n allen naar het bos gaan. Dan denk ik, moet je ons nou zien. Als ze thuis waren hingen ze waarschijnlijk alleen voor de tv. Dat je ze dingen aan kan bieden waarvan ik denk dat het goed is voor kinderen. Dat is toch mooi. 6.1) Er wordt gewoon aan tafel gegeten. We laten elkaar uitpraten. We discussiëren aan tafel. We bespreken alles aan tafel, hoe klein we ook zijn. de tafel is echt het centrale deel van alles. Daar wordt geknutseld, gegeten, spelletjes gedaan, gesprekjes gevoerd, afscheid genomen, keuzes gemaakt, bingo.	-Genieten van hetgeen we te bieden hebben. -Tafel Momenten: discussiëren, knutselen, spelletjes, afscheid nemen.	
4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze map?	Wat was uw motivatie om dit werk te gaan doen?	2.4) We hadden vooral de intentie om kinderen, die niet normaal in een groep kunnen leven, om hen te laten zien hoe het in een normaal gezin kan gaan. Maar dat is wel ons streven. Om ze toch nog wat mee te kunnen geven voor later.	-Laten zien hoe normaal gezin is.	Opvoeden
4. Welke thema's zouden volgens de gezinshuisouders besproken moeten worden in onze map?	Hoe gaat u om met afscheid nemen?	2.1) Ik merk nu aan mijzelf dat ik meer afstand houdt omdat je zo snel afscheid moet nemen. 2.1) Ik ben veel zakelijker geworden.	-Afstand door snelle afscheid nemen. -Zakelijk houding.	Afscheid nemen
5. Wat geven gezinshuis leden aan wel- en niet helpend te vinden binnen de manieren om de kracht van het gezinshuis te vergroten?	Wat vind u van groepsopdrachten?	1.1) Bij ons zouden die groepsopdrachten helemaal niet passen. Dan moet je bij elkaar gaan zitten en dat is gewoon te gedwongen. Ik heb dat helemaal gehad. Ik snap wel dat je dat met kinderen doet, maar bij ons, met die pubers. 1.2) Wij geven daar eigenlijk al heel veel vorm aan in het dagelijkse leven. We zitten dan bijvoorbeeld een uur aan tafel. Er komt dan van alles op tafel. Er wordt een geintje gemaakt, er wordt serieus over gepraat. vervolgens komt er iemand binnen die denkt, zullen we nog even een spelletje doen. Dat is ongedwongen en komt spontaan omdat je toch al aan tafel zit.	Groepsopdracht is te gedwongen. -Tafel momenten zijn groepsopdracht en.	Spontaan en gewoon

		1.2) Het is niet van tevoren gepland. Wij houden niet van geplande dingen, het moet gewoon spontaan. In het weekend komt rustig iedereen beneden druppelen en iedereen zakt aan de tafel en kletsen we gezellig. Iedereen kiest zelf wat hij doet maar vaak komt dan toch iedereen aan tafel zitten. 1.2) We willen dat het echt een gezin is. Op het moment dat het een groep gaat worden, dan had ik ook op de groep kunnen blijven werken. Dat is een ideaal wat we hebben en tot nu is het gelukt. 2.3) Als groep weet ik het niet. Dan zou het toch individueel moeten. Ze uiten zich toch niet zo snel waar anderen bij zijn.	-Moet spontaan zijn. -Moet echt gezin zijn.	
5. Wat geven gezinshuis leden aan wel- en niet helpend te vinden binnen de manieren om de kracht van het gezinshuis te vergroten?	Wat is de kracht van uw gezin?	1.2) Als kracht van ons gezin zien wij vooral het acceptatiegehalte, je mag zijn wie je bent. We zijn open en transparant. 1.2) We bespreken alles. Ook seksualiteit. Ik ben altijd dol op onderwerpen waar taboe op ligt. Er kan gepraat worden over discriminatie, over alle onderwerpen. Het vertaald zich terug want dan komt die van 15 naar je toe om te praten over vriendjes of wanneer ze ongesteld is. Iets wat je met je eigen moeder niet zou doen, maar dat doet ze bij mij wel. Maar dat heeft denk ik echt te maken met jezelf zijn. 1.2) De kracht van ons als groep is vooral de sfeer, de gezelligheid. De kaarsjes aan en brownies bakken, maar ook humor en het er voor ze zijn, zorgen. 1.3) Dan heeft ze het gevoel van hé, er wordt naar mij gekeken. Ik denk dat we die veiligheid en het vertrouwen wel goed kunnen geven. 1.3) We zijn heel erg op elkaar ingespeeld en helemaal één. 1.3) Hier ben je echt jezelf en op een leefgroep is dat vaak	-Acceptatie van wie je bent. -Alles bespreken -Gezellige sfeer. -Geven van veiligheid en vertrouwen. -Op elkaar ingespeeld. -Jezelf zijn.	Opvoeden Opvoeden Opvoeden Organisatie Basishouding

		niet zo.		
		1.4)Ze haalt onwijs goede cijfers en heeft een super positieve vriendengroep. Maar dat komt ook wel door ons, wij vertellen wel heel veel over wat allemaal kan en niet kan.	-Eigen kracht zien.	Basishouding
		2.4)De sfeer in het gezinshuis is vooral ontspannen. Ik begin steeds meer mijzelf te zijn.	-Mijzelf zijn, sfeer is daardoor ontspannen.	Basishouding
		2.2)Het is ook zeker gespannen geweest en dan was ik aan het einde van de dag blij dat het voorbij was.	-Blij dat dag voorbij was door gespannen sfeer.	Werkdruk
		2.2)Als gezinshuis vind ik de kracht dat je ze iets meer mee kan geven dan in een leegroep.	-Meer meegeven dan in leefgroep.	Opvoeden
		3.1)Wij werken heel erg vanuit de relatie, dat kunnen we goed. Ik denk dat ik niet op voed vanuit dominantie maar vanuit contact.	-Werken vanuit contact en relatie.	Opvoeden
		3.1)Dan merk je dat je vanuit de veiligheid dingen aan kan leren. Dat is wat we proberen, vanuit de veiligheid leven.	-Leren vanuit veiligheid.	Opvoeden
		3.1)De kracht van haar is dat ze echt liefdevol kan begrenzen. Ik ben wat sneller geïrriteerd.	-Wederzijdse kwaliteiten zien.	Basishouding
		4.1)De sfeer in het gezinshuis is vrolijk, gezelligheid en er is veel rust. Daardoor kunnen ze allemaal hun dingen doen.	-Eigen gang gaan door positieve sfeer.	Opvoeden
		4.1)En dan kan ik aan het einde toch zeggen: 'maar ik hou wel van je, hoe dan ook'.	-Ondanks alles hou ik van je	Basishouding
		4.2)Dat je met één opvoeder te maken hebt, daar heb je het mee te doen. Je kunt je niet uitspelen. Je kunt niet hier halen en daar afstoten. Heb je het hier verbruid, dan moet je het ook daar goedmaken.	-Waar je verbruid, daar moet je het goed maken.	Opvoeden
		5.1) Ik vind zelf de kracht van ons dat we heel erg van het	-Regelen en	Opvoeden

		regelen en zorgen zijn. En dit is heel veel regelen altijd. 5.2) De kracht van ons gezin is vooral het 'normale'. Dat biedt veiligheid. Je merkt dat ze daardoor uiteindelijk wat rustiger worden. 5.2) Wij zijn ons wel bewust van de positieve dingen in ons gezin. Het gaat ook wel heel goed. 6.1) Positieve punten aan ons zijn vooral dat wij een gezin vormen, ondanks dat hier allerlei verschillende kinderen zijn. 6.2) Ik denk dat de kracht van een gezinshuis is dat je weet waar je staat. En dat weten wij. 6.2) Dan gaan wij eerst naar onszelf toe. Van hé, wat denken wij wat we nodig hebben. 6.2) dan gaan we puur op onze intuïtie af. 6.2) En kijken wat een kind nodig heeft. En dat is onze kracht. 9.1) Kracht ligt in regulerende werking van het gezinshuis, zo dicht mogelijk staan bij een "gewoon gezin".	zorgen -Veiligheid door het normale leven. -Bewust van positieve dingen. -Gezin vormen -Weten waar je staat. -Zelfreflectie -Afgaan op intuïtie -Kijken naar behoeften kind. -Gewoon gezin zijn.	Opvoeden Basishouding Gezin Basishouding Basishouding Basishouding Opvoeden Gezin
5. Wat geven gezinshuis leden aan wel- en niet helpend te vinden binnen de manieren om de kracht van het gezinshuis te vergroten?	Wat vind u belangrijk aan de methodiek?	1.3) Als je het over die methodiek hebt dan zouden wij iets willen hebben waar we naar kunnen kijken op het moment dat we het nodig hebben. 1.5) Van die tabbladen zouden dan gemakkelijk zijn. bijvoorbeeld, negatieve sfeer in huis. Of iemand is heel dominant en negatief aanwezig. Dat er dan puntjes staan waarmee je aan de slag kunt. 1.6) Dan kunnen wij wel zo'n stukje schrijven in een map waarin ervaringen van ons staan. Ik vind het sowieso leuk om dan te lezen waarom iemand daar positief over	-Gebruiken op moment dat het nodig is. -Tabbladen. -Stukje over ervaringen. Daardoor	Praktisch Praktisch Aansluiting

		is en waarom het werkt bij die persoon. Dan ga je het eerder proberen. Dan breng je ideeën van elkaar over. 9.2) Maar het zou gemakkelijker zijn om iets in de kast te hebben om te kunnen schakelen of om bij situaties te pakken. 3.2) De voorwaardes zijn belangrijk voor een methodiek. Want bij het ene kind kan het wel, bij een ander kind niet. 3.2) Voor mij is respect de basis in iedere methodiek 5.3) Wat jullie zouden kunnen doen om de kracht van het gezinshuis naar boven te laten komen is denk ik vooral ook dat je ons gewoon moest koesteren. Wie is er nu zo gek om zoiets te beginnen? 3.2) En dan het besef dat een kind lerend is. Dat is heel essentieel. Je wilt dus niet á la minuut een einddoel bereiken maar je bekijkt waar je over 10 jaar wil zijn. 3.2) Maar ik zou ook wel wat tips willen voor hoe je bijvoorbeeld om kan gaan met een kind met hechtingsstoornis. 3.2) Groepsdynamiek is heel belangrijk en dan hoe je de groepsdynamiek positief kan beïnvloeden. 3.3) Ik vind dat je heel goed moet observeren wat er gebeurt. De basis van wat je doet moet aansluiten bij wat het kind laat zien. 4.2) Ik heb jarenlange ervaring en ik heb gemerkt dat ik toch collega pleegouders opzoek en hen mijn frustraties	eerder proberen en ideeën over brengen. -Om te kunnen schakelen om bij situaties te pakken. -Wat bij het ene kind werkt, werkt bij het andere kind niet. -Respect is de basis. -Koester ons -Bekijken waar je over 10 jaar wilt zijn. -Tips hechtingsstoornis is. -Beïnvloeden groepsdynamiek -Interventie sluit aan bij observaties -Bespreken met collega's	Praktisch Aansluiting Basishouding Aansluiting Opvoeden Opvoeden Opvoeden Opvoeden Organisatie
--	--	---	---	---

		vertel. 4.3) Thema is je eigen grenzen, geef ze als je blijft aan en eerder dan je ze bereikt hebt, het is ook geen falen. Dat is ook belangrijk. 5.3) Wij hebben vaker thema's met andere gezinshuis ouders en dan merken we dat het vaak gericht is op oudere kinderen. En het is vaak gericht op lang verblijf. 5.4) Teamopdrachten bijvoorbeeld, dat je met elkaar voorbeelden uitspreekt. Want als je zo'n map bezorgt zou iedereen hem zo in de kast kunnen zetten. Maar met een thema ochtend dan heb je vaak toch weer nieuwe input. 6.3) Dus wat moet je dan doen om mensen te motiveren en mensen met elkaar in gesprek te laten gaan. Dan moet je iets anders doen. Ga golven. 6.4) Ik zeg vooral: 'ga niet vanuit een boek werken. Ga vanuit jezelf werken. 7.1) Maar ik denk wel dat, dat ook vaak is voor wat oudere kinderen. Dus als je die map gaat maken zou ik het wel fijn vinden als je ook rekening houdt met de verschillende leeftijdsgroepen per onderwerp. 7.2) En ja, het is denk ik belangrijk om veel contact te hebben met andere gezinshuis ouders. 8.2) Je moet uitkijken met je map dat het niet te statisch wordt: dat het zuss en zo moet. De valkuil van zo'n map is dat je naar de macht grijpt, maar je moet teruggrijpen op je kracht. Als je dat kunt bereiken in zo'n map vind ik het prachtig. 8.2) Je moet de vragen zo maken dat ze die kracht duidelijk krijgen. 8.2) Als je een probleem hebt moet je zoeken wat er achter	-Grenzen aangeven is geen falen. -Gericht op jongere kinderen en kort verblijf. -Bespreken van voorbeelden tijdens teambijeenkomsten. -Iets anders doen om te motiveren. -Vanuit jezelf werken. -Rekening houden met leeftijden. -Contact met collega's -Niet vanuit moeten/macht, maar vanuit kracht. -Vragen zo dat kracht duidelijk wordt. -Zoeken naar	Grenzen Aansluiting Praktisch Aansluiting Basishouding Aansluiting Organisatie Basishouding Basishouding Basishouding
--	--	---	--	---

		dat probleem zit. 8.2) Je moet hulp zoeken als je dat probleem zelf niet aankunt. 8.2) Je moet gezinshuisouders hun emoties en het feitelijke gedrag laten scheiden. Dat moeten ze opschrijven. Zo kunnen ze objectief naar een situatie kijken. 8.2) Je moet het waarneembare gedrag altijd opschrijven als je een echt moeilijk kind hebt. Anders is het opeens zover dat het geëscaleerd is en dan kun je maar beter alles opgeschreven hebben. 9.1) Hoe het wordt ervaren is afhankelijk van een aantal component; problematiek jongeren, kan een kind omgaan met de nabijheid van ½ opvoeders, kan het kind zich voegen binnen het gewone gezinsleven, 9.1) Mag het kind van zijn eigen omgeving/ouders er wonen/zijn, etc. 9.1) Belangrijk is dat gezinshuis kinderen en hun ouders voor start van plaatsing weten wat ze binnen het gezinshuis kunnen verwachten en wat het perspectief is en waar aan wordt gewerkt binnen het gezinshuis.	achtergrond probleem. -Hulp zoeken als het zelf niet lukt. -Scheiden emoties en feitelijk gedrag om objectief te kunnen kijken. Voorwaarden: -Rapporteren zodat situatie duidelijk is bij escalatie. -Kan kind omgaan met gewone gezinsleven. -Mag het kind er zijn van biologische achtergrond. -Duidelijkheid verwachting, perspectief en toekomst.	Werkdruk Basishouding Praktisch Opvoeden Loyaliteit Opvoeden
--	--	---	---	--

7.5 Controle onderzoek

Gezinshuisouder 1: Het ziet er op het eerste gezicht goed leesbaar en veelzijdig uit!
Jullie hebben er duidelijk veel werk aan besteed. Lijkt
mij echt interessant en bruikbaar.

Gezinshuisouder 2: complimenten voor het mooie werk.

Toen ik de eerste bladzijde van de methodiek zag dacht ik:
"Gezinshuisouders en gezinshuiskinderen: daarmee beperk je de groep tot wie je je richt.
Ouders en kinderen in gezinshuizen is een de groep die je wilt bedienen met deze methodiek. We
willen de biologisch eigen kinderen niet buitensluiten."

Wat betreft de toepasbaarheid:

Als ik voel dat het gezinssysteem stroef loopt dan zou ik de methodiek er bij pakken.
Ik kan mij ook voorstellen dat onze teamleider (onze Ria) of gedragswetenschapper ons er op kan
wijzen.

Ook zie ik wel dat we er onder elkaar met de gezinshuisouders mee kunnen "oefenen".
Zou heel verhelderend kunnen werken om die een ochtendje mee bezig te zijn "bij de koffie".

Het zal onze draagkracht altijd vergroten als we groeien/leren. Daar is geen twijfel bij.

Of het inhoudelijk geschikt is en aansluit: jullie hebben verschillende werkvormen aangeboden, daar
is altijd wel iets uit te halen denk ik.

Gezinshuisouder 3: Ik heb dingen gelezen die hier al in min of meerdere mate voorkomen en heb
dingen gelezen die ik zeker het proberen waard vond toen ik het las. Sommige dingen pasten niet bij
mij en de pubers waar ik mee woon..... in een crisisgezinshuis waar de samenstelling wisselend is zal
veel toegepast kunnen worden denk ik... ik moet er nog eens wat uitgebreider voor gaan zitten, de
tijd werd nu opgeslokt.

Gezinshuisouder 4: Toen wij jullie telefoontje kregen over een methodiek voor gezinshuisouders
vonden wij dat heel fijn omdat je bijna helemaal niet bekend bent als gezinshuisouder. Wat wij zeker
wel fijn vinden aan de methodiek, je hebt natuurlijk te maken met verschillende kinderen die
verschillende problematieken hebben, verschillende achtergronden hebben, en daardoor kan het in
huis wel eens heftig zijn. Door, weet ik veel, een opmerking of ze vinden iets niet leuk waardoor de
één heel heftig reageert of constant zo reageert als je iets vraagt aan diegene. Het is wel handig dat
je dan zo'n methodiek hebt, van als we er zelf niet uitkomen, laten we dan eens kijken naar de
methodiek, wat staat daarover, kunnen we dat gebruiken? Maar ook bijvoorbeeld om het positief te
houden in het gezin. Het is inderdaad soms best zwaar. Wat kunnen we doen om even een lekkere
boost te geven aan het gezin? En wat ik dan gelezen heb, dan is het wel handig, als het gewoon even
niet lekker loopt, van we pakken de methodiek erbij en we kijken even wat we daaruit kunnen doen
en wat we daaraan hebben. Dat vind ik heel positief. En ik vind het heel leuk dat dit ontwikkeld is en
het is heel goed. Wat het is heel uitgebreid en ook op verschillende vlakken. En dat vind ik wel heel
fijn. Het is niet maar op één ding gericht maar op heel veel verschillende dingen. Maar het is wel
prettig wat het is af en toe erg pittig, al is het erg leuk. Dat heb je bij een normaal gezin ook maar hier
heb je gewoon met verschillende factoren te maken waardoor het af en toe erg zwaar is. En dan is
het fijn dat je een methodiek hebt. Eerst ga je daar met je team over hebben, wat is er zwaar en wat
kunnen we eraan doen. Maar waarom pak je dan niet een methodiek erbij? Kijken wat we ermee
kunnen. Dus dat gaan we zeker doen.

7.6 Procesverslag

Door middel van dit procesverslag willen wij u inzicht verschaffen in de keuzes die wij gemaakt hebben binnen het onderzoek en het ontwikkelen van de methodiek. Wij behandelen hierin de belangrijkste keuzes en de motivatie hierachter.

Beginfase

De eerste vergadering met het kernteam van Stek Jeugdhulp was een vergadering met als doel te komen tot een vraag vanuit Stek. Aan het einde van deze vergadering waren een aantal onderwerpen genoemd, waar zij een muzische methodiek voor zouden willen hebben. Er was één onderwerp dat er bovenuit sprong. Dat was het 'Wij van het gezinshuis' -boek. In dit boek zouden we ons gaan richten op het versterken van de identiteit van het gezinshuis en de focus gaan leggen op de kwaliteiten binnen het gezinshuis. Gezinsbinding en identiteit waren thema's die hierbij centraal zouden komen te staan.

Om een beeld te krijgen van de doelgroep deden we het literatuuronderzoek. Nadat we een aantal voorbereidende deelvragen af hadden, besloten we een enquête te verzenden naar gezinshuizen buiten Stek Jeugdhulp. Wij hadden toen nog geen duidelijke probleemstelling. We wilden het onderzoek breder trekken en inzicht krijgen in thema's die de identiteit van het gezinshuis zouden kunnen versterken. De resultaten hiervan waren karig. Gezinshuisleden gaven aan geen belang te hebben bij het versterken van de identiteit of van de kracht van het gezinshuis en er werden dan ook vrijwel geen thema's genoemd.

Middenfase

Onze volgende stap werd het vinden van een duidelijke probleemstelling, zodat we gericht aan de slag konden gaan. We namen contact op met Stek en de probleemstelling werd: 'Binnen de gezinshuizen van STEK Jeugdhulp ligt de nadruk veelal op de complexe situaties van het gezin waarin zij zich 24/7 bevinden. De kracht van het gezinshuis raakt hierdoor vaak uit het zicht'.

Ons onderzoek nam een wending en richtte zich op het vergroten van de draagkracht door de focus te leggen op identiteit en te werken vanuit kwaliteiten.

Met deze gedachte begonnen we aan de interviews. Ons doel met de interviews was dan ook het inzicht krijgen in thema's die de draagkracht van het gezinshuis zouden kunnen vergroten. We wilden daarbij de behoeften van de gezinshuisouders duidelijk krijgen en zien hoe wij het vergroten van de draagkracht konden combineren met het thema identiteit.

Binnen de interviews werden een groot aantal thema's aangedragen die gezinshuisouders wilden behandelen m.b.v. de methodiek en die de draagkracht van het gezinshuis zouden vergroten. Gezinshuisouders gaven aan een handboek te willen hebben, die zij konden gebruiken wanneer lastige situaties zich voordeden. Zij zagen de ideale methodiek vooral als een handboek, dat een nieuwe kijk op de zaak zou bieden. Gezinshuisouders zagen zeker nut in het werken vanuit kwaliteiten, maar keken sceptisch naar het thema identiteit. Zij gaven aan zich voldoende bewust te zijn van hun identiteit en hier geen werkboek voor te willen hebben, waarin zij gezamenlijk zouden moeten gaan werken. In samenspraak met het kernteam van Stek Jeugdhulp hebben wij besloten een handboek te ontwikkelen dat zich richt op het vergroten van de draagkracht van het gezinshuis, door te werken vanuit kwaliteiten. Het kernteam gaf aan welke thema's volgens hen nuttig zouden zijn voor de methodiek. Wij hebben, mede door hun professionele visie, een selectie gemaakt binnen het aantal thema's en zijn gekomen tot een aantal kernthema's.

Eindfase

In het laatste gedeelte van het onderzoek bestonden de taken uit twee aspecten. De eerste was het ontwikkelen van de methodiek. De tweede was het schrijven van een theoretische verantwoording over de stappen die wij genomen hebben binnen het onderzoeksgedeelte en het ontwikkelen van de methodiek. Wij hebben er toen voor gekozen om deze twee taken te verdelen. Johanneke is aan de slag gegaan met de methodiek en Ineke heeft de theoretische verantwoording geschreven.

Gedurende dit proces hebben wij iedere stap die wij namen met elkaar doorgesproken en elkaar hier feedback op gegeven. Op deze manier waren we beide op de hoogte van hetgeen geschreven werd en hadden we beide evenveel inspraak op de inhoud van zowel het verslag als de methodiek. Tijdens dit proces hebben wij een enquête verzonden naar de kinderen van de gezinshuisouders om te checken of de thema's die de gezinshuisouders aandroegen ook door de kinderen herkend werden. Nadat wij de opdrachten voor de methodiek afgerond hadden, hebben we deze doorgesproken met het team van Stek om hier feedback op te krijgen. Toen de opdrachten door hen goedgekeurd waren, hebben wij een aantal opdrachten verzonden naar de gezinshuizen, zodat we ook via hen feedback zouden kunnen krijgen.